

št. 189 (21.426) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojkovo pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 15. AVGUSTA 2015

BENEČIJA
MOJE
MLADOSTI

Spomini
Sergija Lipovca
od danes v treh nadaljevanjih

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Cosolini, Pisani in tržaški vozli

SANDOR TENCE

Trst je po številu prebivalcev največja občina v Furlaniji-Juljski krajini, Repentabor pa sodi med najmanjše. Tržaški župan Roberto Cosolini je velik privrženec reforme krajevnih uprav, njegov repentabski kolega Marko Pisani pa velik nasprotnik. Cosolini misli, da bo reforma prinesla konkretne koristi občanom, Pisani pa dvomi, da bo reforma sploh kaj in komu koristila. Skratka dve čisto različni viziji o upravni prihodnosti območja, kjer bo prihodnjo pomlad izginila Pokrajina.

In vendarle se v teh dneh Cosolini in Pisani - skupaj z župani ostalih štirih občin - trudita za statut tržaške medobčinske zveze. Njihova naloga je zelo zahtevna, ne toliko zaradi različnih političnih interesov (vseh šest županov pripada levi sredini), temveč zaradi velikih razlik med občinami. Te razlike presegajo tradicionalno ločnico mesto-podeželje in so dosti bolj zapletene in razvejane.

Trst je sicer izrazito mestna občina, a z močno okolico (vzhodni in zahodni Kras), Milje imajo značilnosti primestne občine, kar deloma velja tudi za Dolino. Zgonik in Repentabor sta tipični kraški občini, Devin-Nabrežina je nekaj posebnega, sinteza Krasa in obale. Skratka velike razlike, ki se odražajo tudi v narodnostni podobi. Devin-Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina so uradno dvojezične občine, Milje in Trst pa ne, čeprav na območju tržaške občine živi daleč največ Slovencev.

Ne vemo, kako se bo končala zgodba o statutu tržaške medobčinske zveze in v kakšni meri bo zaščiten slovenščina. To bo jasno v naslednjih dneh. Sodeč po sredinem srečanju na tržaškem županstvu kaže, da se upravitelji šestih občin trudijo za iskanje stvari, ki jih združujejo, in ne tistih, ki jih ločujejo. Skratka iščejo politični dogovor, ki morda ne bo nikogar zadovoljil, a tudi ne razočaral. Bomo videli.

Župani šestih občin naj se pri tem vsekakor nikakor ne zgledujejo po kolegi iz osrednje Furlanije. Tamkajšnji župani so poznani in cenjeni kot učinkoviti in praktični upravitelji, z ustanavljanjem videmske medobčinske zveze pa so popolnoma zatajili. Ne zaradi furlanščine ali drugih upravnih zadev, temveč iz izrazito političnih razlogov. Upravitelji iz vrst desne sredine, ki nasprotujejo deželni reformi, so zavrnili vse predloge videmskega župana, ki podpira reformo. Ne, ker so slabi, a zato, ker jih je predlagala leva sredina.

ITALIJA - BDP v drugem trimesečju zrasel za 0,2 odstotka

Od kod denar za prihodnji finančni načrt?

RIM - Italija je v drugem trimesečju letošnjega leta povečala svoj bruto državni proizvod za 0,2 odstotka v primerjavi s prvim trimesečjem, v primerjavi s prvim polletjem 2014 pa za 0,5 odstotka. Za podatek državnega statističnega urada Istat je vladalo v Italiji veliko zanimanje, ker je zadnji pred oblikovanjem novega finančnega načrta, ki ga bo vlada izdelala septembra. Analitiki ocenjujejo, da bo ta »težak« 25 milijard evrov, še ni znano, od kod bo Renzijsva vlada črpala denar. Deset milijard naj bi bili rezultat varčevalnih rezov državnega proračuna (ni pa še znano katerih), šest milijard naj bi dobili s povečanjem primanjkljaja, kolikšna je teža drugih postavk (in katere so) pa ni znano. Po drugi strani znaša delež »varovalke« manevrov, ki jih je Renzi podedoval od prejšnjih vlad, 16,8 milijarde evrov.

Na 3. strani

REPORTAŽA Z begunci v Srbiji in na Madžarskem

BEOGRAD - V Srbiji in na Madžarskem je vse več beguncev, ki hočejo v Nemčijo in v skandinavske države. Veliko število je mladih, ki se srečujejo z raznoraznimi težavami, bežijo od vojn in trpljenja, »trdnjava« Evropa pa jim zapira vrata, kot dokazuje zid na srbsko madžarski meji. Slovenska novinarica Meta Krese je posebej za Primorski dnevnik opisala dogajanja v Srbiji in pot mladih pribežnikov z vlakom iz Beograda v Subotico.

Na 2. strani

Osvežitev prija tudi divjim živalim

DOBERDOB - Ob Doberdobskem jezeru v teh vročih poletnih dneh iščejo osvežitev in vodo številne divje živali. Ker jezero obiskuje tudi več amaterskih fotografov, je nekaterim izmed njih že uspelo fotografirati divjad med kopanjem in pitjem vode. Med njimi je tudi Marino Černic iz Doberdoba; v svoj objektiv je že ujel srne, divje prašiče, razne vrste ptic in celo lisico.

Na 18. strani

BOŽO REPE Razmišljanje s puško in tudi s knjigo

LJUBLJANA - Slovenski Zgodovinar Božo Repe v knjigi S puško in knjigo objektivno in celovito prikazuje razmere pred, med in po drugi svetovni vojni, ki so bistveno zaznamovale dogajanja na slovenskem ozemlju. Delo odlikuje relevanten prikaz vzrokov in posledic vojnega nasilja, fenomen in edinstvenost slovenskega partizanskega gibanja, na svoje mesto pa postavi tudi vlogo Katoške cerkve, kakor tudi kolaborantov.

Na 12. in 13. strani

OBVESTILO BRALCEM

Zaradi velikega šmarna Primorski dnevnik, tako kot ostali časopisi v Italiji, jutri ne bo izšel

Markacija, gornikov najboljši prijatelj

Na 11. strani

V prtljažniku kavč in še štirje potniki

Na 17. strani

Andrej Kosmač, moto prvak pri 43 letih

Na 25. strani

HYDROTECHNIK
Vanja Devetak

IZDELAVA, POPRAVILA
IN VZDRŽEVANJE OGREVALNIH,
PLINSKIH IN VODOVODNIH NAPRAV

Alternativni in obnovljivi
energetski viri

Nabava, inštalacija in vzdrževanje
peči na biomaso (drva, pellet...) znamke **ETA**

ŠEMPOLAJ 1/D6, TS
TEL. 040-208312
MOB. 347-6282879

Praznik sv. Roka
od 13. do 16. avgusta 2015
na trgu sv. Roka v Nabrežini

Sobota 15.8. od 16. ure
Bik na raznju

REGIONALNA AVTORIZIRANA
TRGOVINA VINOVA

Oglas izveden z državnim prispevkom,
dodeljen na podlagi Zakona 38/2001.

SK
DEVIN

Comune di Dobro Aviano
Comune di Dobro Aviano

Associazioni Romboli e Altilini Associazioni
Covene amicizie in solidarietà Romboli

REPORTAŽA - Iz Srbije na Madžarsko skozi vrata v »trdnjavo« Evropa

»Po poklicu sem begunec v Evropi«

BEOGRAD - »Niti en dan v življenju nisem bil srečen. Pri nas vsak dan ubijajo ljudi, eksplodirajo bombe, gorijo hiše ... Na mesto, da bi doma normalno živel, hodil v šolo, se izučil poklica, sem begunec. Po poklicu sem begunec v Evropi.« Njegov monotoni glas ne odraža čustev. Kaj se skriva za to njegovo mirnostjo? V temi poskušam prebrati njegov obraz. Odrvnem pogled, ko opazim, da mu ramena kot otroku trzajo od zadrževanega hlipanja. Kot otroku? Saj je otrok. Petnajst let ima. In vendar se že več mesecev sam prebija iz Pakistana v obljubljenem deželo. Za njega Švedsko.

Omda sva s snemalcem Jakobom Weidnerjem spoznala na železniški postaji v Beogradu. Obkrožen je bil z vrstniki, ki so zavzeto zrlj v njegov mobilni in glasno razpravljali. V nekem trenutku so pristopili k nama z vprašanjem, kje je najboljša pot, po kateri bi prečkali madžarsko mejo. Res da sva vedele precej manj kot oni, smo z debato vseeno tokrat skupaj in še bolj živahno nadaljevali. Pravzaprav so imeli presenetljivo veliko informacij o, recimo temu, prepustnosti, srbsko madžarsko mejo.

»Facebook«, so razložili. Facebook za njih ni le zabava, s katerim se povezujemo z največkrat namišljenimi prijatelji, temveč je prekleto pomembno orodje za preživetje. Počasi so si zamislili pot, ki jih bo iz Subotice, popeljala do vmesnega cilja: Madžarsko, vrata v Trdnjavo Evropa. Do tja pa z vlakom.

»Lepo je videti na ulicah ljudi, ki niso samo od tu. Ne morem verjeti, ampak sploh ne deluje čudno,« reče Nebojša Mikilić, umetnik, raziskovalec in aktivist. Mogoče pa res pisanost ljudi na beograjskih ulicah spominja na čase, ko je bila Jugoslavija aktivna članica Gibanja neuvršenih in so tuji študentje prinašali svež veter v jugoslovanska študentska mesta. Celo v zahtojlo Ljubljano. Toda to je le prvi pogled beograjske ulice, drugi že pomete s prijetno nostalgijo. Tujci in domačini živijo vsak v svojem svetu. Begunci v parkih, mešča-

ni v svojih kavarnah, restavracijah.

»Lahko rečem, da jih Beograjčani tolerirajo. A jih tudi diskriminirajo na avtobusih, porivajo v zadnje dele avtobusa, zaračunajo jim več za vozovnice ali pa jim jih sploh nočejo prodati.«

»Mehko razbojništvo,« se prijazno izrazi Nebojša Mikilić. »Mislim pa, da begunci pri nas niso ogroženi, saj je celo premier Vučić na jugu Srbije v Preševu v kuhinji Rdečega križa z njimi jedel za isto mizo. Vučić je zdaj glavni glob miru,« si ne more kaj, da ne bi naš sogovornik cinično komentiral. Nebojša Mikilić je prepričan,

da imajo v Srbiji ta hip politični sistem, ki uničuje socialno državo. »Naša družba ni sposobna reševati svojih socialnih problemov, kako naj se šele spopadejo z begunsko problematiko,« se zgolj retorično sprašuje.

V Srbijo prihaja prek makedonske in bolgarske meje vsak dan na stotine ljudi. Na poti do Madžarske jih zares nihče ne ovira. Že naključnemu opazovalcu je hitro jasno, da je srbskim oblastem pomembno le to, da se jih hitro znebijo. Policaji na avtobusnih in železniških postajah jih celo usmerjajo na prave perone, samo da gredo. No, in vmes še kaj zaslužijo.

»Begunci pravijo, da jim je v Srbiji odlično, ker jih pustimo pri miru. V resnici z njimi marsikdo prijetno služi,« razloži Nebojša Mikilić.

»Ves čas poslušamo ilegalni, ilegalni. Bežijo, kaj je tu ilegalnega?« Ampak ko si ilegalci, si pač lahko tarča.

V Centru za begunce Krnjača pri Beogradu spoznamo družino iz Jemna. Očeta in tri odrasle hčere, najmlajša že vdova je tik pred porodom. Pripovedujejo svojo zgodbo, izpustijo svoja imena. Kot da bi jih izgubili skupaj z domom, domovino, mamo, ženo, možem, prijatelji. Oče je na več mesecev dolgi poti, ki so jo večinoma prepešali, zaradi izčrpanosti oslepel. Hčerka, prevajalka po poklicu, čeprav večča izbranih angleških besed poenostavi svo-

jo pripoved o tem, kako so postali begunci. Ilegalci.

»Oče je bil visok uradnik na zunanjem ministrstvu. Nekaj mesecev po upokojitvi je bomba raznesla našo hišo, pri tem je umrla mama in mož moje najmlajše sestre.«

Na prevajalkini postelji opazim plišastega medvedka. »Za sestro,« mi samo reče in se, vsaj tako se mi je zazdelo, skoraj srečno nasmehe.

Člani jemenske družine so eni izmed redkih beguncev, ki so se odločili, da se vsaj za kratek, res kratek čas oddahnejo v Srbiji. Kot da bi imeli drugo možnost! In kot da bi vedeli, kaj jih čaka še na poti in pravzaprav kot da bi vedeli, kam sploh gredo ... Gospod ima še vedno odprte rane na nogah, dojenček je na poti, prijatelj, sorodnikov v novem svetu nimajo. V centru, ki je bil v Jugoslaviji samski dom uspešnega gradbenega podjetja PIM, je čisto, hrana je odlična. Izkušen upravitelj ne manjka. V nizu barak še vedno živijo begunci zadnjih balkanski vojn. Nekateri več kot 20 let.

»Varčuj z baterijo,« mu čez ramo ponavlja Omidov sopotnik, a tudi sam ne odtrga pogleda od zaslona pametnega telefona. Sistematično prikazovanje kratkih posnetkov, ki jih je Omid pobral z interneta ali jih posnel sam z mobilnim, skoraj brez besed, razloži svoje življenje. Že rodil se je kot begunec. Njegovi starši, Hazari, mu-

Vsakdanji žalostni prizor na beograjski železniški postaji

Beograjska železniška postaja: naval na vlak za Subotico

slimanski šiiti, so morali pred talibani pribežati v Pakistan, kjer pa se je predvsem zadnja leta njihovo življenje spremenilo v pekel.

»Ne Pakistanu in ne v Afganistanu ni miru za nas.« Starejšega brata so ubili lansko leto, mlajši je izginil pred petimi leti. Pokaže posnetek enega izmed številnih bombnih eksplozij v manjšem pakistanskem mestu, poslušamo žalostinko iz Afganistana, poišče posnetke iranskih vojakov, ki sramotijo begunce, pogledamo delček poti smrtonosne plovbe od turške do grške obale, grobe makedonske policaje ... Pred nami se v nekaj minutah zavrti svet, ki ga prekriva tema.

Prihod vlaka za Subotico ga prekine. S snemalcem Jakobom Weidnerjem se jim pridruživa v vagonu.

»Ne bo šlo,« naju ustavi sprevodnik. »Za nas so drugi vagoni.«

Drug drugemu izrečemo marsikaj, a vseeno pristaneva med »nami«. Policaji in sprevodniki pač ne marajo prič, ko beguncem še dodatno zaračunavajo sedišča

v kupejih, pa čeprav so si kupili vozovnice kot vsi drugi potniki.

V Subotici se nekaj sto beguncev, ki so samo tisti dan prispeli v drugače sicer zaspano vojvodinsko mesto, v nekaj minutah porazgubi. Večino že policaji usmerijo v zapuščeno opekarno, kjer potem na golih tleh med grmovjem preživljajo svoje bedne dneve, dokler ne zberejo dovolj energije in poguma, denarja, ki jim ga pošiljajo sorodniki, prijatelji, da se premaknejo naprej. Na Madžarsko.

Za begunce ta država gotovo ni raj na zemlji. Timotea Kovacs, madžarska odvetnica, ki s pravnimi nasveti pomaga pribežnikom, razloži situacijo: »Večina držav EU ne pošilja več nazaj beguncev na Madžarsko, ker vedo, kaj se pri nas dogaja, kako grozni so pogoji v zbirnih centrih, pa čeprav jim to uredba Dublin II omogoča. Ta namreč članicam EU dovoljuje, da vračajo prebežnike v tisto državo članico, ki so jo prvo dosegli.«

Žal med te države, ki bi same poskrbele za begunce, ne moremo uvrstiti Slovenije. Pred nekaj dnevi smo lahko prebrali, da so policisti specializirane enote za nadzor državne meje v bližini Slovenskih Konjic v vozilu odkrili 24 ilegalnih prebežnikov iz Pakistana. Vrnili jih bodo na Madžarsko, od koder so bili namenjeni v Italijo. Slovenija ima uradno 24 proslincev za azil.

Omid in nekaj sopotnikov izkoristijo trdno temo in jo peš mahnejo proti Madžarski. Jakob jih spremlja. Med neskončno dolgim pohodom proti članici EU Omid v kamero govori o sebi. Ne negoduje in se ne pritožuje. Samo spominja se. In sanja. »Na Švedskem bom šel v šolo.«

Ko prestopijo mejo, se Jakob poslovi. Omid mu podari rogljič in plastenko vode. Izmenjata si naslova na facebooku. Čez dva dni se javi: Sem na Švedskem.

Besedilo: Meta Krese
Fotografiji: Arne Hodalič

KUBA - ZDA ponovno odprle veleposlaništvo

Spet ameriška zastava

Ob tej priložnosti je Havano obiskal ameriški državni sekretar John Kerry

HAVANA - Ameriški državni sekretar John Kerry je včeraj pred poslopjem veleposlaništva ZDA v Havani prisostvoval svečanemu dvigu ameriške zastave. Prisotni so bili tudi trije marinci, ki so zastavo leta 1961, ko sta državi prekinili diplomatske odnose, spustili z droga. Kerry je v kratkem nagovoru pohvalil pogum predsednikov obeh držav. Kerry je prvi državni sekretar ZDA, ki je obiskal Kubo po letu 1945. Po kubanski revoluciji leta 1959, ki je prinesla na oblast Fidela Castra, so se ideološke razlike med državama tako povečale, da normalni diplomatski odnosi niso bili več mogoči. ZDA so leta 1961 umaknile svoje diplomatske osebe z otoka, leto kasneje pa uvedle gospodarsko blokado Kube, ki še vedno traja.

James Tracy, Larry Morris in Mike East so bili trije marinci, ki so leta 1961 v Havani pospravili ameriško zastavo, in včeraj so prav oni zastavo svečano predali mladim marincem, ki so jo po pol stoletja znova dvignili. ZDA in Kuba sta sicer diplomatske odnose obnovili že 20.

John Kerry in
kubanski zunanji
minister Bruno
Rodriguez

ANSA

julija in veleposlaništvi od takrat delujeta, vendar pa je bil svečan dvig zastave takrat opravljen le pred kubanskim veleposlaništvom v Washingtonu ob prisotnosti kubanskega zunanjega ministra Bruna Rodrigueza.

Kerry je zdaj vrnil obisk. Ta je na Kubi vzbudil veliko pozornost, saj ga je državna televizija ves čas spremljala in prenašala v živo.

Kerry je v govoru pohvalil odločitev predsednikov Baracka Obama in Raula Castra, da ne bosta ujetnika zgodovine in se bosta raje posvetila sedanjosti in prihodnosti. Odločitev za obnovo diplomatskih odnosov je priznanje dejstva, da desetletja osame niso privedla do demokratičnih sprememb na Kubi, po Kerryjevih besedah pa tudi včerajšnji dogodek tega ne bo takoj povzročil. (STA)

GRČIJA - Po sprejetju paketa pomoči

EU potrdila tretji program pomoči Grčiji

A grški premier Cipras v domovini nima več poslanske večine

BRUSELJ, ATENE - Finančni ministri območja evra so včeraj zvečer potrdili dogovor o tretjem programu pomoči Grčiji v vrednosti do 86 milijard evrov. V prvi tranši bo območje evra državi v vsakem primeru odobrilo 26 milijard evrov. Do takrat se morajo o dogovoru izreči še nekateri parlamenti članice območja evra, med njimi nemški bundestag. Od teh 26 milijard evrov bo šlo 10 milijard na poseben račun pri ESM, namenjene pa bodo za ukrepe za stabilizacijo bank, ko bo zanje čas. Jeseni naj bi v grških bankah izvedli preglede aktive in obremenitvene teste, nato pa izvedli ukrepe za stabilnost bančnega sistema.

Po teh pregledih bo ESM Grčiji na podoben način dodatno k prvi tranši izplačal še 15 milijard evrov za dokapitalizacijo in reševanje bank.

Od 16 milijard evrov iz prve tranše, ki ne bodo šle za banke, bo Grčija takoj prejela 13 milijard. Z njimi bo poplačala 7,2 milijarde evrov

julijskega premostitvenega posojila iz proračuna EU in 3,4 milijarde evrov ECB, poleg tega pa še nekatere manjše obveznosti do IMF in nekatere neporavnane finančne obveznosti doma.

Temeljni del tretjega programa pomoči bo po navedbah evroskupine tudi okrepitvena privatizacija, kjer Grčija v zadnjih letih ni dosegala rezultatov. Cilj je, da se v skladu ob izogibanju razprodaji grškega državnega premoženja nabere 50 milijard evrov, od katerih naj bi se 25 milijard namenilo za poplačilo dolga, 25 milijard pa bi se reinvestiralo v grško gospodarstvo.

Dopoldan se je o pomoči EU izrekel tudi grški parlament. Zanj je glasovalo 222 od 297 prisotnih poslancev. A od 222 glasov za jih je le 118 prišlo iz koalicijskih vrst, čeprav ima vlada v parlamentu večino 162 poslancev, vsi ostali pa iz vrst opozicije, zato naj bi premier Alexis Cipras prihodnji teden šel po zaupnico v parlament.

EKONOMIJA - BDP je v drugem trimesečju zrasel za 0,2 odstotka

Pol poln in pol prazen kozarec

RIM - Italija je v drugem trimesečju letošnjega leta povečala svoj bruto državni proizvod za 0,2 odstotka v primerjavi s prvim trimesečjem, v primerjavi s prvim polletjem 2014 pa za 0,5 odstotka, je ocenil državni statistični urad Istat. Podatek je pod evropskim povprečjem o rasti držav v območju evra. Ta znaša 0,3 odstotka, Italija pa se lahko tolaži s podatkom, da je Francija v tem trimesečju beležila nično rast, nemški velikan pa »le« 0,4 odstotno.

Na italijanskem finančnem ministrstvu opozarjajo, da je proizvodnja po trinajstih zaporednih padcih beležila že drugo zaporedno trimesečno rast in da je tokratni podatek v skladu z napovedjo o letni rasti 0,7 odstotka, kot je predvidena v finančnem proračunu za leto 2015. »Podatek o rasti BDP potrjuje, da finančni načrt vlade temelji na realnih in verodostojnih ocenah. Ampak moremo in moramo doseči več,« je sporočil finančni minister Pier Carlo Padoan.

Za podatek Istat je vladalo v Italiji veliko zanimanje, ker je zadnji pred oblikovanjem novega finančnega načrta, ki ga bo vlada izdelala septembra. Analitiki ocenjujejo, da bo ta »težak« 25 milijard evrov, še ni znano, od kod bo Renzijsva vlada črpala denar. Deset milijard naj bi bili rezultat varčevalnih rezov državnega proračuna (ni pa še znano katerih), šest milijard naj bi dobili s povečanjem primanjkljaja (za kar imajo dovoljenje evropske komisije), kolikšna je teža drugih postavk (in katere so) pa ni znano. Po drugi strani znaša delež »varovalk« manevrov, ki jih je

Renzi podedoval od prejšnjih vlad, 16,8 milijarde evrov. A Renzijsva vlada si na vse pretege prizadeva, da bi preprečila avtomatični dvig davka na dodano vrednost in goriva, ker bi to še bolj dušilo ekonomsko rast. Kje pa bo Renzi dobil denar za obljubljeno odprav nepremičninskega davka TASI, je še veliko vprašanje.

Opozicija je ob objavi podatkov o bruto državnem proizvodu, kajpak, napadla vlado in jo obtožila, da je nesposobna. A Renzija bolj moti, da ga je napadel predsednik industrijev Giorgio Napolitano. Ta je dejal, da podatki kažejo, da prave rasti ni.

Finančni minister Padoan

ANSA

VREME - Od jutri zvečer

Na severu Italije 7 do 8 stopinj manj

RIM - Vremenoslavci v Italiji soglašajo s trditvijo, da bo konec tedna pomenil preobrat v vremenskih razmerah na italijanskem polotoku. »Afriško« vročino bo zamenjala poletna. Še bo vroče, a občutno manj kot v zadnjih tednih. Na severu naj bi temperatura že z jutrišnjim dnevom padla za 7 do 8 stopinj, v srednji Italiji za 6 do 8, na jugu pa za 4 do 6 stopinj Celzija.

Že za danes napovedujejo tudi padavine. Sever bo v znamenju neviht in ponekod tudi močnejših padavin. Najprej bo začelo padati na zahodu, zvečer tudi pri nas. Ponekod pričakujejo tudi točo in sunke vetra. Postopoma se bo vreme poslabšalo tudi v srednji in južni Italiji. Zelo nestanovitno bo vreme jutri, čeprav se bo v popoldanskih urah začelo na severozahodu jasniiti. Prihodnji teden bo v znamenju sončnega vremena, sicer pa že v sredo napovedujejo novo poslabšanje.

ŽELEZNIŠKI PROMET - Obnovljen vozni park v FJK

Hitrejši in funkcionalnejši

Šest novih vlakov premore hitodst do 160 km na uro - Iz Vidma v Trst v manj kot eni uri

Kompozicija petih vagonov je dolga 91 metrov

VIDEM - Dežela FJK je dokončala obnovo svojega železniškega voznega parka. Od petka so »upokojili« stare vlake vrste Ale 801 in jih zamenjali s šestimi novimi električnimi vlaki ETR 563 znamke CAF. Trije sicer obratujejo že od junija. Stare vlake sicer ne bodo poslali na odpad, ampak v remizo, od koder jih bodo na tirnice vnovič postavili le v primeru izredne potrebe.

Deželna odbornica za prevoze Mariagrazia Santoro je ponovno spomnila, da so novi vlaki opremljeni za prevoz koles, kar je v skladu z naraščanjem zanimanja za cikloturizem tudi v naši deželi.

Z novimi vlaki se bo čas za pot od Trbiža preko Vidma in Červinjana do Trsta skrajšala za trinajst minut, za pot od Vidma do Trsta preko Červinjana pa bomo v ča-

su zimskega urnika porabili manj kot eno uro. Analiza obratovanja prvih treh novih vlakov, ki so »službi« že od junija, je pokazala, da so zelo točni in funkcionalni. Kompozicijo sestavlja pet vagonov, lahko ji sicer dodajo po potrebi še enega za skupno dolžino 91,6 metra. Največja obratovalna hitrost je 160 km na uro. ETR 563 ima 295 sedežev, drugih 263 ljudi lahko v njem stoji. Štirindvajset mest je namenjenih invalidom, za katere velja tudi olajšan dostop na vlak. Dve mesti sta namenjeni otroškim vozičkom.

Do konca meseca bodo sedanjim šestim dodali še dva nova vlaka, tako da bo vozni park po počitniškem obdobju in do začetka šolskega leta popolnoma obnovljen, je obljubila Santorova.

DUTOVLJE - Praznika terana in pršuta

Katrin Štoka predala krono novi kraljici terana Kristini Tavčar

DUTOVLJE - Deseta novodobna kraljica terana je postala 21-letna Kristina Tavčar iz Krepelj. Izbrala jo je petčlanska komisija, ki ji je predsedoval predsednik Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa David Štoka. Krono ji je na uvodni predstavitvi sinoči v Bunčetovi domačiji v Dutovljah predala dosedanja kraljica terana Katrin Štoka iz Briškov, ki je leto dni ugledno in s ponosom zastopala kraške vinogradnike in vinarje.

Na predvečerju letošnjega že 45. Praznika terana in pršuta v Dutovljah so ob otvoritvi razstave slik iz peska Stanke Golob in okrogle mize Kras-Trst in perspektive njune vzajemnosti osrednjo točko namenili prav izboru in predstavitvi nove kraljice terana. Prireditelj v organizaciji Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa ob sodelovanju domačega Turističnega društva Kras je povezovala Helena Škrli. Novo kraljico terana je že prej na tajnem izboru natečaja izbrala komisija, ki so jo poleg Davida Štoka sestavljali še strokovnjakinja za vinogradništvo sežanske kmetijske svetovalne službe novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda Majda Brdnik, Anita Slavec iz TIC Sežana, predsednik nadzorne komisije pri DVVK Tadej Štoka in mlada enologinja sežanskega Vinakrasa. Sanja Planinšek.

Kristina Tavčar izhaja iz vinogradniške kmetije, ki ima na nekaj

več kot 1,5 hektarja zasajenih približno pet tisoč trsov, od tega večji del trte refošk, ki daje kvalitetno rubinasto vino teran. »Z vinogradništvom se je ukvarjal že moj pokojni nono, po njemu pa je moj oče Bopris prevzel vinograd in nadaljuje z vinarjenjem. Že od malega sem rada zahajala v naše vinograde in tako se je v meni nehote vzbudilo spoštovanje do kraških vinogradov in vinogradnikov. Še poseben pečat daje predvsem bendima (trgatev), ko se zbere veliko sorodnikov in prijateljev, pa tudi zvok harmonike ni manjka na naši kmetiji. Delo vinogradnika se ne konča s trgatvijo, se nadaljuje v hramih,« pravi Kristina, ki je srednjo Biotehniško šolo obiskovala v Šempetru pri Gorici, in si za projektno nalogo izbrala delo s področja predelave terana. Ob tem je sama pridelala 200 litrov terana. Študij bo nadaljevala na Biotehniški fakulteti v Ljubljani smer agronomija, še dodaja Kristina, ki jo veseli delo v vinogradu in kleti.

Novi kraljici terana, ki je ob veseljem dogodku prejela tudi nekaj daril sežanskih sponzorjev, med njimi tudi darilo Turistične agencije Ideja turizem (potovanje v Benetke), sta čestitala še direktor Kmetijske zadruge Vinakras Sežana Marjan Colja in sežanski podžupan Rado Pirjevec. V kulturnem programu pa so med drugim nastopili tudi učenci dutovske osnovne šole.

Olga Knez

Nova kraljica Kristina Tavčar in predsednik vinogradnikov David Štoka

PRIMORSKE.SI

SLOVENSKI PROGRAM RAI TV - Nocoj

Josip Pangerc, plemeniti rodoljub

TRST - Slovenski program delnega sedeža RAI bo nocoj predvajal dokumentarni film »Josip Pangerc, plemeniti rodoljub«, ki je nastal v lastni produkciji in je bil premierno predvajan februarja letos. Lik slovenskega glasbenika in skladatelja, narodnega buditelja, politika, kulturnika in avstro-ogrskega oficirja Josipa Pangerca (1868-1925) je ponovno oživel po zaslugi njegovega potomca Marka Manina, ki je odkril bogat družinski ar-

hiv in sestavil scenarij za dokumentarec o tej izjemno zanimivi, a žal tudi pozabljeni osebnosti, ki je zaznamovala skoraj pol stoletja zgodovine tržaških Slovencev v času hudega iredentističnega pritiska na Slovence.

Dokumentarec se umešča v obeleževanje stote obletnice prve svetovne vojne in devetdesetletne smrti Josipa Pangerca. Režijo je podpisala Loredana Gec.

Na sporedu ob 20.50.

Dežela razpisuje službo za novinarja z znanjem slovenščine

TRST - Dežela Furlanija Julijska krajine je razpisala službo za določen čas za novinarja/novinarico z znanjem slovenščine. Razpis je namenjen kandidatom, ki so poklicni novinarji, vpisani v seznam novinarske zbornice, imeti pa morajo tudi dveletne delovne izkušnje in vsaj dokončano višjo srednjo šolo. Prošnjo je potrebno izpolniti najkasneje do 1. septembra letos. Več informacij na spletni strani Dežele ali na generalni direkciji, tel. št. 040.3774319, 040.3774327 in 040.3772428

VZHODNI KRAS - Obisk deželnega odbornika Cristiana Shaurlija

»Didaktični center v Bazovici je biser, ki je premalo poznan«

»Naravoslovni didaktični center v Bazovici je pravi biser, ki pa je žal premalo poznan.« Deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli se je včeraj na lastne oči prepričal o dragocenosti te strukture, ki jo je Dežela še pred nekaj leti nameravala dejansko zapreti, sedaj pa jo hoče ovrednotiti. To velja tudi za naravoslovno pot Josepha Resslera (povezuje Bazovico z Lipico), kjer zaradi okvare žal ne deluje tehnološko zelo inovativna signalizacija za slepe in slabovidne. Odbornik se je obvezal, da bo Dežela poskrbela za popravilo, pred tem pa bo treba premostiti nekatere birokratske ovire. Shaurli se je glede tega zavzel za dogovarjanje med Deželo, Občino Trst in bazovskim jusom.

Naravoslovni center, ki deluje pod okriljem deželne gozdne službe, predstavlja zelo dragocen »pripomoček« za spoznavanje naravne raznolikosti Krasa. Didaktični pripomočki so v italijanščini, slovenščini in angleščini, vodeni ogledi pa so možni tudi s tableti in mobilnimi telefonskimi aplikacijami. Shaur-

Deželni odbornik Cristiano Shaurli (levo) med obiskom v Bazovici

li si je didaktični center ogledal v spremstvu vodilnih v tej strukturi, koordinatorskega Diega Masiella in njegovega namestnika Roberta Valentija.

Pred Bazovico si je deželni upravitelj ogledal botanični vrt Carsiana med Gabrovcem in Zgonikom, ki ga

je pred kratkim prizadel požar. Odgovorni za protipožarne enote pri deželni gozdarski službi so mu predstavili delo na terenu in tudi trud, ki ga vlagajo v preventivo, ki je bistvenega pomena za preprečevanje gozdnih požarov. Boj proti gozdnim požarom je tudi stvar kulture in spoštovanja na-

rave, je dejal upravitelj FJK.

Glede Resslerove naravoslovne poti je Shaurli izpostavil tudi njeno plemenito poslanstvo v korist slepih in slabovidnih. Pešpot do Lipice je označil kot izredno pridobitev, ki jo velja za vsako ceno ne le ohraniti, temveč tudi ovrednotiti in obogatiti. S tem v zvezi se je že pogovoril z deželno odborico za socialo Mario Sandro Telesco, ki soglaša, da mora deželna uprava Resslerovi poti zagotoviti dodatna finančna sredstva. Shaurli je povedal, da je Dežela svoj čas namenila denar za sanacijo pešpoti in tehnološke naprave za slepe in slabovidne, a je zaradi nekaterih birokratskih zapletov ta denar žal potem izgubila.

Shaurlija so na obisku na Krasu spremljali direktor deželne gozdarske službe Massimo Stroppa, ravnatelj tržaško-goriškega kmetijskega in gozdarskega inšpektorata Aldo Cavani, koordinatorske tržaške gozdarske službe Luciano Ulian in Alessandra Tribuson, namestnica koordinatorske gozdarske postaje devinsko-nabrežinske občine.

STATISTIKA Na Tržaškem letos enajst gozdnih požarov

V tržaški pokrajini je v tem letu izbruhnilo enajst požarov, ki so uničili ali poškodovali skupno 7,57 hektarja površine (od katerih 5,31 hektarja gozdov). V Furlaniji-Juljski krajini so v enakem obdobju zabeležili šestdeset požarov za skupnih 85,42 hektarja površine, pri čemer je bilo prizadetih 21 hektarjev gozdov.

Te podatke je med včerajšnjim obiskom botaničnega vrta Carsiana posredoval deželni odbornik Cristiano Shaurli, ki je pohvalil gozdne straže in prostovoljce, ki so noč in dan angažirani pri nadzoru ozemlja in, v primeru potrebe, pri gašenju požarov. »Ti ljudje ne poznajo praznikov in so v vsakem trenutku na razpolago. Deželna skupnost jim je dolga zahvalo in priznanje,« je dejal odbornik, ki je bil pred izvolitvijo v deželni svet župan Fojde v zahodni Benetiji.

Shaurli je v zvezi z gozdnimi požari izpostavil problem preventive, delo gozdne straže pa se ne konča z gašenjem požara, temveč se navadno nadaljuje z bonificiranjem požganih površin.

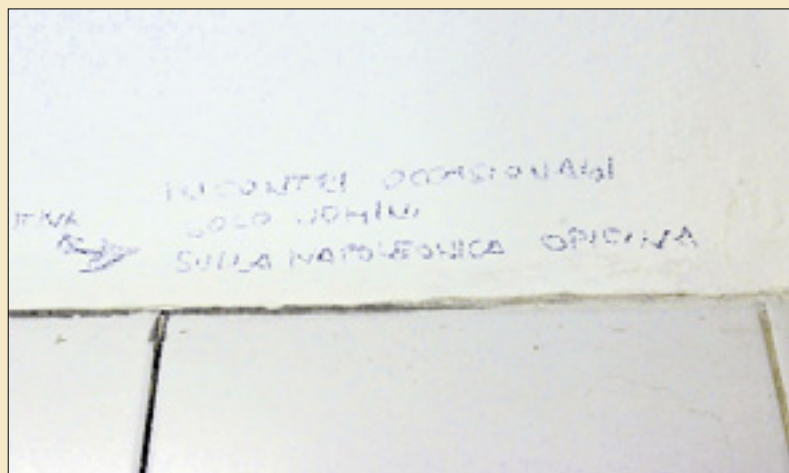
PO OVADBI 51 MOŠKIH - Stranišče v Ljudskem vrtu

Prava oglasna deska nespodobnih sporočil

Dan po razkritju opolzkih dejanj petdeseterice Tržačanov v moškem stranišču Ljudskega vrta, se dogajanje v taistem vrtu ni bistveno spremenilo. Najbolj opolzkost tržaško stranišče je včeraj popoldne s steze, ki iz središča parka mimo stranišč vodi do avtobusne postaje v Ul. Giulia, nadzoroval le doprski kip pravnik, zgodovinarja in arheologa Pietra Kandlerja.

Otroška igrala stojijo resnici na ljubo kar precej korakov stran od vhoda v javna stranišča. Otroci se torej podijo daleč stran, kar pa nikakor ne izključuje možnosti spolnih ekscesov ob prisotnosti najmlajših. V popoldanskih urah pa marsikdo drema na lesenih klopih, eni v vročini pogumno tekajo po parku, drugi se celo kratkočasijo z igranjem namiznega tenisa na lepo urejenih betonskih mizah. Tu je seveda predmet pogovora le eden: ovadba 51 moških zaradi spolnega občejanja v javnih straniščih. Pri eni mizi se ob prebiranju spletnih medijev na pametnem telefonu razvijajo komentarji: »Nič nisem opazil ... si vedel ti za vse te geje?« Le mladenič, ki v poletnem času rad prime za lopar, se nekoliko opogumi in prizna, da se je včasih kdo dolgo zaustavljal na bližnjih klopih in opazoval dvojboje ob betonskih mizah. »Zdaj, ko so odkrili, kaj se je dogajalo tam notri, razumem določene poglede,« pravi 20-letnik, ob njem pa starejši takoj doda, da niti ob najhujši nujni ni zahajal v tisto stranišče.

Zakaj se je ta že vrsto let otepal vstopa v moško stranišče, je ob drugem mizi razložil drug moški, ki je že prekoračil šest desetletij. »Kar se je

Eno od sporočil v moškem stranišču v Ljudskem vrtu

FOTODAMJ@N

tam notri dogajalo ni nobena novost, vsaj zame ne. Čudim se, da je toliko takih, ki zdaj trdijo, da je to novost za vse, tudi za redne obiskovalce Ljudskega vrta. Še svoj čas, ko sem kot otrok zahajal v park, mi je mama zažugala, da ne smem hoditi v tisto stranišče. To je bilo že desetletja obče znano zahajališče nečednežev, predvsem takih, ki so skrivali istospolno usmeritev,« je kar umirjeno dejal starejši Tržačan, ki je obenem nanizal še celo serijo takih shajališč, med drugim tistega pri Sv. Andreju.

Preiskava tožilstva in lokalne policije je še v teku, vrata v stranišče pa so odprta. V njem na prvi pogled ni nič narobe. Ob pisoarjih in v prvem WC-ju nič ne izkazuje dejstva, da so se več mesecev, mogoče let, po mnenju nekaterih celo desetletij, v tistem kraju odvijali nespodobni prizori. Za vrati levega WC-ja pa je črno na bellem napisano, kdo koga išče in kaj bi

rad z njim počel, v stilu napisov, ki jih je marsikdo že prebral v prav tako dobro obiskanih straniščih železniških postaj in cestnih postajališč.

Prava oglasna deska v malem, kjer zadnji (zaradi nespodobne vsebine neobjavljeni) napis nosi datum 5. avgusta letos. Najde se celo telefonsko številko travestitov, urnike morebitne prisotnosti »gostov«, drugi zapis pa najavlja možnost snidenja na Napoleonski pešpoti pri openskem Selivcu. Med temi so tudi nečedni oglasi, ki so s časom že zbledeli. V ženskem stranišču ni zaslediti podobnih napisov.

Vse kaže, da se obiski zloglasnega moškega stranišča niso bili na dnevnem redu samo v zadnjih mesecih, mogoče pa so v zadnjem obdobju postali bolj vidni, toliko, da so na bližnja vrata lokalne policije (ta ima namreč sedež v isti stavbi!) začeli trkati prvi ogorčeni in hkrati razburjeni obiskovalci Ljudskega vrta. (mar)

SV. JAKOB - Odkritje finančne straže

V stanovanju kilogram droge

Glede na količino droge so povezave z organiziranim kriminalom možne

Pripadniki operativne skupine tržaške finančne straže za boj proti drogi so v sredo pozno popoldne v stanovanju v petem nadstropju prestrukturirane stanovanjske hiše pri Sv. Jakobu zasegli kilogram mamil, predvsem heroina in kokaina, pri tem pa so tudi aretirali par, italijanskega državljanja in hrvaško državljanke, sicer stara znanca sil pregona, ki sta si dodatni vir zaslužka priskrbeli s prodajanjem droge na tržaškem trgu.

Finančna straža je objavila le začetnice aretirancev: gre za italijanskega državljanja T.S., ki je bil do pred kratkim zaprt v koronejskem zaporu, in njegovo partnerko,

hrvaško državljanke D.V., ki je bila ob prihodu finančnih stražnikov prisotna v stanovanju. Ženska se ni upirala možem postavbe, ki so med preiskavo nad omaro v spalnici našli drogo, medtem pa so prijeli tudi njenega partnerja. Oba so prepeljali najprej na sedež finančne straže v Ul. Giulia, nato pa v koronejski zapor, kjer zdaj čakata na zaslišanje.

Po ugotovitvah finančne straže bi dvojica s prodajo omenjenih mamil na tržaškem trgu »zaslužila« okrog 50.000 evrov, preiskovalci pa bodo morali zdaj preveriti morebitne povezave z organiziranim kriminalom, ki jih glede na količino zasežene droge ne izključujejo.

GOSPODARSTVO - Edi Kraus in Aleksander Podobnik o krizi na kitajskih tleh

Devalvacija juana za pospešitev izvoza

Medtem ko so bile oči vse Evrope doslej uprte v viharno dogajanje v Grčiji, je kot strela z jasnega v javnost bruhnila vest o pojavu novega kriznega območja. Od nas veliko bolj oddaljenega, a nepopisno večjega od Grčije. Kitajska borza beleži namreč od srede junija stalen padec in centralna banka je bila prisiljena devalvirati svojo valuto - juan, da bi pomagala krepiti domače gospodarstvo. O bolj ali manj upravičenih strahovih oz. o tem, kakšne razsežnosti lahko doseže tamkajšnja kriza, smo povprašali bančnega izvedenca, direktorja Zadrugne kraške banke Aleksandra Podobnika, in pa generalnega direktorja slovenskega kemijsko-tekstilnega podjetja Julon (že od leta 1995 v večinski lasti italijanskega Aquafil), sicer tržaškega občinskega odbornika za gospodarski razvoj Edija Krausa.

»Vsak se bori za svoj interes, v primeru Kitajske je to izvoz, na katerem v glavnem temelji domače gospodarstvo. Če je valuta premočna, potem je logično prodaja manjša. Trg je bilo treba na nek način poživeti,« je ocenil Podobnik in dodal, da gre za strategije, za svetovne igre, o katerih mi skorajda nič ne vemo oziroma na katere nikakor ne vplivamo. »Italijan bi rekel, da smo "osservatori esterni", zunanji opazovalci torej, ki vse to lahko samo jemljemo na znanje.«

Da sicer ni šlo za nepričakovano odločitev, nam je pojasnil Kraus, ki dogajanje na daljnem vzhodu redno spremlja, saj ima družba Aquafil od leta 2009 na Kitajskem večji obrat. »Od

Edi Kraus

FOTODAMJ@N

samega začetka smo vanj investirali 15 milijonov evrov in realizacije je danes približno 30 milijonov evrov. Poleg tega, kar proizvedemo na lokaciji sami, pa prodajamo lažje tudi to, kar proizvajamo v Italiji in Sloveniji, tako da imamo skupno na tem azijskem trgu okrog 60 milijonov evrov realizacije.« 50 odstotkov tega, kar proizvedejo, gre v izvoz - v Avstralijo, Novo Zelandijo, Tajsko ali Japonsko - ostalih 50 odstotkov pa je namenjenih lokalnemu trgu. »Če se bodo stvari zakomplicirale na področju prodaje na lokalnem trgu, pa imamo ravno zaradi krize določene olajšave pri izvozu; devalvacijo je namreč narekovala potreba po pospešitvi izvoza,« je morebitno škodo ocenil Kraus.

V šestih letih, odkar so prisotni na azijskih tleh, se je marsikaj spremenilo, nam je povedal. Opazili so zlasti neverjetno rast investicij v javnem sektorju. »Naše podjetje Aquafil China je v mestu Jiayang, ki je od Šanghaja oddaljeno 145 km. Še leta 2010 smo se v Jiayang peljali z navadno železnico, dve leti zatem

Aleksander Podobnik

FOTODAMJ@N

pa so že uredili hitro železnico z vlaki, ki vozijo 300 km na uro.« Inovacije so jasno spodbujale domače gospodarstvo, javna poraba pa se je naenkrat nekoliko zmanjšala in državi ni več uspelo ohranjati tistih neverjetnih ritmov rasti BDP, pa še izvoz se je upočasnil. Leta 2009 je 1 evro veljal 12 juanov, pred devalvacijo se je vrednost znižala na 6 juanov, sedaj pa velja 7,25: Kitajska je vse manj konkurenčna na področju prodaje na zunanjih trgih, je dejal. To pa še ni vse. Od krajevnih virov so izvedeli tudi, da poraba elektrike že 8 mesecev stagnira, pravzaprav celo upada, kar kaže, da proizvodnja ne rase več. »Že pred le-tom dni so nam tuji menedžerji, ki poslujejo na Kitajskem, zaupali, da hira tudi sektor luksuznih proizvodov, kjer je Italija prisotna s svojimi znamkami Made in Italy. Zabeležili naj bi celo 50-odstotni upad.«

Vse je dejansko kazalo, da se nekaj dogaja ... »Na stroškovni liniji se na pretes pripravljamo, kot se nanj pripravlja tudi veliko kitajskih podjetij, ki že išče

bolj poceni države za proizvodnjo. Kitajci namreč že investirajo v Vietnamu, Maleziji, Bangladešu, na Tajskem, v Mianmaru, se pravi v državah, kjer so tako energenti kot delovna sila v primerjavi z domačo ponudbo bolj poceni.« Neposredno iz italijanske izkušnje vemo, da vsaka devalvacija vlije novega zagona ekonomiji, meni Kraus. »Kitajska je v vseh teh letih z agresivno politiko spodbudila svetovno industrijo, da se je na to prilagodila, da je delala na končnih proizvodih, na kakovosti, na energentih. Komur ni uspelo, je podlegel, je zaprl, kar je povzročilo vse manj delovnih mest. Kdor pa je uspel, je danes konkurenčen kitajski proizvodnji; tudi ker je ob sami proizvodnji stavil še na logistiko, se pravi - biti zraven tržišča in mu ponuditi določen servis.«

Kako pa bo vse to vplivalo na zahodna gospodarstva, ostaja za zdaj neznanica. Kraus pravzaprav meni, da dogajanje na kitajskih borzah ne bo vplivalo na evropsko ekonomijo; po njegovem mnenju bo morda oškodovan le tisti, ki je kaj investiral in bo ob vložena sredstva. Na vprašanje, ali nas zna presenetiti celo kak kitajski Lehman Brothers, pa je Podobnik dejal, da se zdaj v finančnem sektorju dela na tem, da ne bi več veljalo pravilo »too big to fail« - prevelik za padec; se pravi, da se ne bi več zgodilo, da bi bila neka banka tako velika, da bi v primeru stečaja »v šmir« potegnili celotno ekonomijo države in bi jo morale potem reševati centralna banka ali vlade. (sas)

VELIKI ŠMAREN Corriere izbral tudi Zidarichevo belo Vitovsko

Med vini, ki jih spletni Corriere della Sera svetuje za današnja praznična kosila (ali večerje), je tudi Vitovska slovenskega vinarja iz Praprota Benjamina Zidaricha. »Belo vino, ki letos dosega najboljše rezultate, je tudi Vitovska rdeče kraške zemlje, ki jo proizvaja Benjamin Zidarich. Vino zaznamuje odločen značaj vinarja, ki je začel gojiti trte na pol hektarskem terenu. Ta močan značaj najdemo tudi v vinu Grillo s Sicilije,« piše na spletni strani največjega italijanskega dnevnika. Zidarichevo vino Corriere della Sera svetuje ob ribjem kosilu (ali večerji).

Vitovska vinarja mlajše generacije iz Praprota se je znašla v družbi mednarodno poznanih in uglednih italijanskih vin. Omenimo le Chianti classico in znameniti Prosecco, sicer ne s Proseka, temveč iz pokrajine Treviso ...

DEVIN - Na avtocestnem počivališču

Aretirali voznika ukradenih avtodomov

Policijski avtomobil pred ukradenima avtodomoma

Prometna policija je v sredo v zgodnjih jutranjih urah na območju avtocestnega počivališča Devin-jug aretirala tunizijskega državljan B.K. in romunskega državljan S.C. pod obtožbo zbiranja ukradenega blaga. Polisti so namreč opazili, kako sta se moška sumljivo sukala okoli dveh tam parkiranih avtodomov, na vprašanje, kaj delata, pa nista dala prepričljivega odgovora in sta začela kazati znake živčnosti, v nadaljevanju pa priznala, da vozita omenjena avtodoma.

Pri pregledu registrskih tablic in vozil je policija ugotovila, da so tako eni kot drugi sad kraje: tablici naj bi bili ukradli v Turinu med 10. in 11. avgustom, avtodoma v skupni vrednosti 200.000 evrov pa preteklo noč v kraju San Gimignano v pokrajini Siena v Toskani. Tunizijca in Romuna, ki sta bila v preteklosti že večkrat obsojena za-

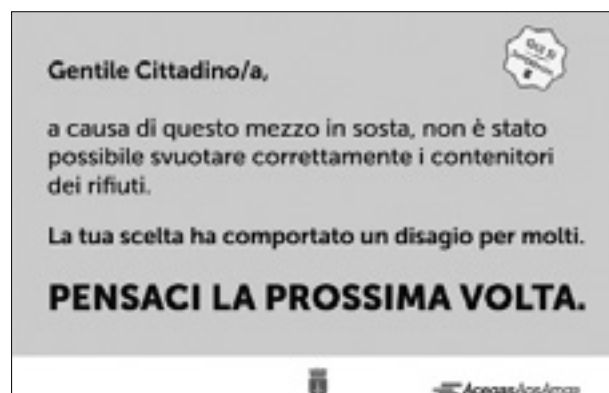
radi podobnih kaznivih dejanj, so kot omenjeno aretirali in prepeljali v korojski zapor, avtodoma pa zasegli.

V prtljagi je imel orodje za vlamljanje

V četrtek pozno dopoldne je policija ogradila 55-letnega črnogorskega državljan Z.A. zaradi neupravičene posesti orodja za vlamljanje in lažnih osebnih podatkov. Moškega je blizu železniške postaje ustavila izvidnica, kateri se je njegovo obnašanje zdelo sumljivo. Pri preverjanju so ugotovili, da je moški v preteklosti že imel opravka s policijo zaradi kraje, zato so ga pospremili na kvesturo, kjer so pregledali tudi njegovo prtljago, v kateri so našli orodje, ki služi za vlamljanje. Črnogorca so ogradili, orodje pa zasegli.

ODPADKI - Pobuda »Pomisli!«

»Gverilski marketing« za nemarne občane

V prihodnjih dneh bo stekla nova pobuda z naslovom *Pomisli!*, s katero želita Občina Trst in podjetje AcegasApsAmga oza-veščati občane: šlo bo za t.i. »gverilski marketing«, ki bo obsegal dva načina obveščanja. V prvem primeru bodo komunalni delavci za brisalnice avtomobilov, parkiranih blizu ali pred zabojniki za smeti, zataknili list roza barve z obvestilom, da zaradi nepravilnega parkiranja niso mogli izprazniti zabojnikov. V drugem primeru pa bodo na zapuščene kosovne odpadke dali fluorescentno nalepko z opozorilom, da tako početje skupnost vsako leto stane 500.000 evrov, s klicem na številko 800-955988 pa se je mogoče dogovoriti za brezplačen prevzem kosovnih odpadkov kar na domu.

ŽELEZARNA - Pojasnilo

Župan že pisal skupini Arvedi

Tržaški župan Roberto Cosolini zagotavlja, da si njegova občinska uprava ne zatiska oči pred škodljivimi vplivi na okolje in zdravje prebivalstva škedenjske železarne. V isti sapi pa dodaja, da kljub rigorozni skrbi za zdravje Tržčanov ne more spregledati bistvenega dejstva: da je družba Arvedi odkupila železarno, ki je bila v zelo slabem stanju, in v njeno obnovo vložila velike denarce. Kazati s prstom na novega lastnika in na njegova ramena zvrata-ti odgovornost za nastalo situacijo, se mu zato zdi nepošteno.

Cosolini se je s tiskovnim sporočilom odzval na besede tistih, ki njegovo upravo obtožujejo, da ni reagirala na skrb vzbujajoče podatke o onesnaževanju. Le nekaj dni potem, ko smo prejeli dopis zdravstvenega podjetja, ki nas je opozarjal, da so merilne naprave zaznale neobičajno visoke odstotke prašnih delcev, smo pisali podjetju Siderurgica triestina, zagotavlja župan. Od družbe, ki kot znano upravlja škedenjsko železarno, želi Cosolinijeva uprava izvedeti za razloge navedenih anomalij, poleg tega pa tudi za že sprejete ukrepe in načrtovane posege.

Cosolini je vsekakor prepričan, da se tako novi lastnik kot javne uprave trudijo rešiti probleme, ki so posledica neučinkovitosti njihovih predhodnikov ...

LANTERNA - V edinem kopališču, kjer moške in ženske ločuje zid

Kopališče svobode

Ne vem, ali v življenju vsake ženske napoči trenutek, ko bi rada bila moški. V mojem se je ta trenutek pojavil v četrtek, ko sem prestopila vhod kopališča Lanterna, ki mu mnogi pravijo Pedočin. (Še prej sem si seveda tudi sama - v zameno za evro - nabavila vstopnico in jo ožigosala v enem tistih strojčkov, na katere naletiš pri nas samo na avtobusih ...in v Lanterni). Kajti takoj mi je bilo jasno, da bi se moje dopoldne, če bi bila moški, odvilo povsem drugače. Tudi v četrtek so, tako kot se v teh vročih poletnih dneh redno dogaja, predstavnice nežnega spola dobesedno navalile na svoj del kopališča. Ta je bil zato podoben mravljišču, moški pa zasebni plaži kakega ekskluzivnega hotela ali vile. No, pogled s plaže v obeh primerih ni bil prav nič ekskluziven, saj se kopališče nahaja tako rekoč v tržaškem pristanišču. Ampak ob »kukanju« na moško stran zidu, sem redkim kopalcem zavidala mir, tišino in luksuz, da se ob njihovih brisačah ni trlo otrok in žensk vseh starosti. Jaz sem »svoj« kvadratni meter našla šele na ploščadi pod zidom, saj so bili na prodnati plaži prosti le centimetri pred stranišči ...

Lanterna je kot znano edino kopališče v Italiji (in baje tudi edino v Evropi), kjer moške in ženske ločuje zid. Anahronizem, ki redno vzbuja zanimanje državnih in tujih medijev (še pred nekaj dnevi je o njem poročal dnevnik Repubblica), je v resnici Tržačankam izredno pri srcu. Zakaj, postane jasno, ko sedeš med nje. V Lanterni so namreč mogoče stvari, za katere bi človek mislil, da

Na zidovih občinskega kopališča Lanterna visijo tudi stara ogledala ...

PD

so nemogoče. Ali pa bi bilo bolj pravilno zapisati, da tu kraljuje skoraj popolna svoboda. Tista svoboda, ki si je ženske ne moremo/nočemo/znamo vzeti na ostalih plažah. V Lanterni na primer nikogar ne motijo gola oprsja, za njimi se nihče ne ozira. Še najbolj jih tu skrivajo najstnice, medtem ko se ženske v zrelih letih in najstarejše med njimi nonšalantno sprehajajo »zgoraj brez«. Nikogar ne zanima velikost, oblika, mišičnost teh dojk. Tako kot nikogar ne zanimajo odvečne dlake ali dimenzije zadnjic ... ki jih spet še najbolj skrivajo najmlajše obiskovalke Pedočina. Kajti odrasle ženske in babice si tu nadenejo najbolj neverjetne tangice in katerikoli tip kopalk, ki soncu prepusti kar največ gole ko-

že. V Pedočinu lahko naletiš celo na tale prizor: ženska se pogovarja s prijateljico, stoje, med razkoračene noge pa je položila eno tistih srebrnih preprog, ki odbijajo sončne žarke. Kajti koža mora biti očitno povsod zagorela ...

O različnih tipih obiskovalk, kopalk, copat in oprsij, ki jih je mogoče srečati v Lanterni, je pred kratkim izšla tudi hudomušna knjižica El Pedocin, ki jo je napisala novinarka Micol Brusaferrero. V notranjem baru je razprodana, v zunanem pa si jo tudi sama nabavim, ko se po dveh urah prazenja odpravim v uredništvo. Medtem me je k sreči tudi že minila želja, da bi bila moški. A bojim se, da le do naslednjic, ko me bo pot spet zanesla v Lanterno ... (pd)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 15. avgusta 2015

VELIKI ŠMAREN

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 20.14 - Dolžina dneva 14.09 - Luna vzide ob 6.52 in zatone ob 20.25.

Jutri, NEDELJA, 16. avgusta 2015

ROK

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,8 stopinje C, zračni tlak 1008,8 mb ustaljen, vlaga 47-odstotna, brezvetrje, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 26 stopinj C.

OKLICI: Paolo Tozzi in Rita Anna El-da Filomeni, Lucio Bertuzzi in Gabriella Senic Matuglia, Giampaolo Cafagna in Caterina Bensi, Giulio Valenzin in Tiziana Sabino, Luca Dorigo in Costanza Ubboni, Ernest Kwame Bonsu in Essivi Essenam Komlanvi, Alessandro Canziani in Donatella Fiori, Andrea Menis in Eleonora Debetto, Andrea Alejandro Scarsella Iacobozzi in Mariangel Rodriguez Andrade, Sergio Mannino in Sabrina Gregorat.

Lekarne

Danes, 15. in v nedeljo, 16. avgusta 2015
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12, Opčine - Nanoški trg 3/2.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 - 040 633080, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12, Opčine - Nanoški trg 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Borzni trg 12 - 040 367967.
Od ponedeljka, 17. do nedelje, 23. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. s. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. s. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

BAZOVICA

VAŠKI PRAZNIK

'pri kalu'

danes, 15. in jutri, 16. avgusta

s skupinami L&F BAND
in ORANGE JUICE BAND

V Lonjer štokljica pricapljala
in Karin in Claudiu malo

Matildo

v naročje dala.

Z njimi se veselimo vsi

in jim želimo tisoče srečnih dni.

Posebno Sara

Čestitke

Draga NONA! En poljub na vsako stran, prejmi za tvoj rojstni dan. Srček moj pa ti želi, še veliko rojstnih dni. Tvoja Ingrid.

Poslovni oglasi

GROZDJE MALVAZIJA

prodam. Tel. 00386-51-203003

VINO BELO

(sauvignon+malvazija) in RDEČE merlot prodamo,
00386-40-252 863.

Mali oglasi

DIPLOMIRANA iz biologije pomaga pri učenju matematike, biologije, naravoslovja in fizike dijakom nižje in višje šole. Tel. št. 346-9712707.

IŠČEM DELO kot oskrbovalka starejših ali invalidnih oseb. Tel. št.: 00386-31354244.

IŠČEM katerikoli zaposlitev. Tel. št.: 332-93227075.

NA PROSEKU prodam hišo potrebno popravila. Tel. št.: 342-5048580 (v večernih urah).

PRODAJAM knjige za prve tri razrede liceja F. Prešerna, tudi za jezikovno smer. Tel. št.: 338-7470678.

PRODAM nahrbtno koso oleomac, model 446BP ergo, po zelo ugodni ceni. Enkrat rabljeno, v garanciji. Tel. št.: 339-4040583.

PRODAM zemljišče za vinograd, 2.000 kv.m., pod Kontovelom. Tel. št.: 329-4372448.

Šolske vesti

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča, da bo zaprto zaradi dopusta do vključno 19. avgusta.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 22. avgusta ob sobotah zaprta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi zaprti ob sobotah do vključno 22. avgusta. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vsopcine.it objavljeni navodila in sezname učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote v avgustu. **SKLAD MITJA ČUK** organizira od 31. avgusta do 4. septembra teden ponavljanja matematike in angleščine. Namenjen je študentom, ki bodo letos obiskovali prvi razred srednje šole.

le ter tistim, ki bodo letos obiskovali prvi razred višje šole. Za informacije na tel. 040-212289 (pon. - pet. 10.00 - 12.00) ali urad@skladmc.org.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 23. avgusta.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA

v Bazovici do 23.8.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprto ob sredah.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Vsi toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Brišički 18. Tel.: 339-2019144.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samotorci št. 21. Vljudo vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

PRI JURČEVH v Cerovljah smo odprli osmico. Vabljeni!

V KLETI PAROVEL v Boljuncu je odprta poletna osmica. Tel. 346-7590953.

V KRIŽU, pri Beljanovih, je Silvano odprl osmico. Tel. št.: 040-220708.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU, na Rovniku št. 230, so Batkovi odprli osmico. Vljudo vabljeni!

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Joško Škerk.

Izleti

SDGZ prireja enodnevni ogled mednarodne razstave Expo v Milanu v petek, 4. septembra. Zainteresirani naj se javijo najkasneje do 21. avgusta na info@sdgz.it.

VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika organizira 30. avgusta enodnevni izlet v Benečijo. Ogledali si bomo pokopališče iz 1. svetovne vojne, mesto Bassano del Grappa, leseni most, muzej žganja in romantično mestce Castelfranco Veneto. Poskrbljeno kosilo in večerja. Info in vpisi na tel. 040-229286 (Marta). Toplo vabljeni.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v ponedeljek, 31. avgusta, na Barbano in na Sveto Goro. Info in prijave na tel. 347-9322123.

tmedia

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta

POLETNI URNIK sprejemanja

malih oglasov proti plačilu

osmrtnice, zahvale, sožalja,

čestitke v okvirčku,

mali oglasi v okvirčku,

oglasil društev in

organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 14.00

sobota zaprto

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it

Tmedia - Ul. Montecchi 6

II. nadstropje - TRST

Godbeno društvo Prosek

ŠAGRA NA PROSEKU

danes, 15. avgusta
GODBA SALEŽ in
SOUVENIRjutri, 16. avgusta
DOMAČI ZVOKI

na B'lancu

Obvestila

DSMO KILJAN FERLUGA vabi k sve-ti maši v slovenščini, danes, 15. av-gusta, ob 12.30 v cerkvi v Starih Mi-ljah. Mašo bo daroval župnik Anka-rana g. Franc Šenk. Pele bodo cer-kvene pevke iz Korošcev. Pridruži-te se nam!

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na šagro, ki bo do nedelje, 16. av-gusta, na B'lancu na Proseku.

MAESTRO ALESSANDRO ŠVAB usta-navlja otroški in mladinski zbor Med-narodne Operne Akademije Križ. Info na tel. 349-7730364, 347-1621659 ali info@accademiialirica-santacroce.com.

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening za mladince 1997-1998 v ponedel-jek, 17. avgusta, zbor ob 10.30, za naraščajnike 1999-2000 v torek, 18. avgusta, zbor ob 16.00 in za najm-lajše 2001-2002 v torek, 25. avgusta, zbor ob 10.30. Odvijali se bodo na nogometnem igrišču v Repnu. Info na tel. 040-2171044 (tajništvo) ali nkkras@gmail.com.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Saležu bo zaradi dopusta zaprta do 17. avgu-sta.

FOTOVIDEO TS80, v sklopu Artedna v Lonjerju, prireja tečaj fotografije za začetnike od 19. do 29. avgusta. In-fa na tel. 329-4128363 (Marko).

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC obveščata člane, da bodo ura-di zaprti do srede, 19. avgusta.

AŠD PRIMOREC vabi na Športni praznik v Trebče 21., 22. in 23. av-gusta. Bogate ponudbe specialitet na žaru in glasba v živo.

ŽUPNIJA BOLJUNEC priredi v sobo-to, 22. avgusta, ob 16. uri sv. mašo v Marijini cerkvi na Pečah, v dolini Glinščice pri Boljuncu. Vabljeni še zlasti Marijini častlici, pevci in vsa župnijska skupnost.

ZŠSDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urni-ku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prija-ve in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO): godbeniški kamp, namenjen otro-kom/mladim od 8 let dalje, bo po-tekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Potrebno je osnovno znanje igranja inštrumenta za pi-halni orkester (pihala, trobila, tol-kala). Info na tel. 334-9310000 (Lu-ciano Gergolet) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdola in Trebč.

AŠD SOKOL organizira »Poletni špor-tni kamp« na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini od ponedeljka, 31. av-gusta do petka, 4. septembra, za let-nike 2001-2008. Prijave do 25. av-gusta na tel. 340-8556304 (Marko) in 348-8850427 (Lajris) ali na csdasd-sokol@gmail.com.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtnih. Zbirališče pri avtobusni postaji pod bivšo že-lezniško postajo Boršt, na križišču za

v Ricmanje. Štartamo ob 20. uri. S seboj prinesite lučko.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ in tovariši - SKD Tabor, Prosvetni dom Opčine, obvešča, da bo meseca avgusta za-prta.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNI-CA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po urniku: ponedeljek, sreda, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD AN-PI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (L.go Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bo-sta redno delovala na št. 040-661088.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vklju-čno, odprt od 9. do 13. ure.

ZDRUŽENJE BIVŠIH DEPORTIRAN-CEV v Ul. Rio Primario 1 sporoča, da bo urad meseca avgusta zaprt.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center »Plesalček« za otroke od 3 do 8 let od 31. avgusta do 4. septembra v telo-vadnici OŠ Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice vključe-ni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemille-nium.com.

PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE od 6 do 14 let v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Pro-svetnem domu na Opčinah. Rok pri-jave zapade 1. septembra. Prijave in informacije na www.zskd.eu, in-fo@zskd.eu, 040-635626.

ZSKD išče prostovoljce za pomoč na festivalu Slofest 2015, ki bo od 18. do 20. septembra v Trstu. Zainteresira-ni so vabljeni na informativno sre-čanje, ki bo v torek, 1. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. s. Francesco 20, 2. nadstr.). In-fa na info@zskd.eu ali tel. 040-635626.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA, v sklopu Slofesta, bodo priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Beneči-je. Potekal bo v 5. etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16. septembra); Brezje - Špeter (17. septembra); Špeter - Števerjan (18. septembra); Števerjan - Mavhinje (19. septem-bra) in Mavhinje - Trst, Borzni trg (20. septembra). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali pa po odsekih. Info in prijave na tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

Prireditve

SKD IGO GRUDEN iz Nabrežine va-bi na ogled razstave o čebelarstvu in razstave ob 70-letnici društva. Ur-nik: od 10. do 12. in od 18. do 22. ure.

V CERKVI SV. ROKA v Nabrežini bo danes, 15. avgusta, ob 20. uri koncert vokalnega ansambla »Vikra«, ki ga vodi Petra Grassi.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 21. avgusta, ob 20. uri v Kraško hi-šo v Repen na odprtje kiparske raz-stave Mirsada Begića »Zapisi v ma-teriji«. Dela in avtorja bo predstavil kurator razstave Denis Volk.

ARTEDEN v ŠKC v Lonjerju: v nede-ljo, 23. avgusta, ob 20. uri odprtje razstave »Arteden story« in nastop lonjerskega pevskega zbora Tončka Čok pod vodstvom Manuela Pur-gerja; v torek, 25. avgusta, predava-nje »Slikanje s telefončki« pod vod-stvom Mirne Viola, v sodelovanju s Fotovideo Trst 80; v sredo, 26. av-gusta, ob 18.30 plesna delavnica z Dašo Grgič; v soboto, 29. avgusta, od 17.30 do 19.30 likovna ustvarjalna delavnica pod vodstvom umetnikov.

V ŽUPNIJSKI DVORANI v Nabrežini, v čast zavetniku Sv. Roku, bo do 23. avgusta na ogled razstava »Nabreži-na - V krajih tradicije«: slikarska, grafična in kiparska dela, mozaiki in fotografije za odkritje teritorija. Raz-stavljata tudi Eugenio in Maria Pan-crazi iz Doline. Urnik: ob sobotah in praznikih, od 18. do 22. ure.

SKD TABOR IN VZPI-ANPI vabita ob 70-letnici osvoboditve in na pred-večer obletnice ustrelnitve 5 prebe-

neških kurirk in 4 partizanov na od-prtje razstave »Pot v svobodo - Ver-so la libertà«, ki bo v petek, 28. av-gusta, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Predstavitel Jože Pir-jevec.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča v prostorih kavarne Igo Gru-den v Nabrežini. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

SLOFEST: od petka, 18. do nedelje, 20. septembra.

Prispevki

Bar Sandra iz Nabrežine daruje 20,00 evrov za Godbeno društvo Nabreži-na.

V spomin na prijatelja Albina Grud-na darujeta Elio in Fatina Visentin 50,00 evrov za SKD Igo Gruden iz Nabrežine.

V spomin na Angelo Taučer vd. Sosič darujeta Irene in Carlo 100,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Nenadoma nas je zapustil naš pri-ljubljeni mož, oče in nono

Dušan Korošec

Žalostno vest sporočajo

žena Zorka, hči Tanja, zet Davide, vnuka Nicole in Daniel, brat Florjan z družino in ostalo sorodstvo

Pokojnik bo ležal v cerkvi v Boljuncu v ponedeljek, 17. avgusta, od 9.30 do 10.30, sledila bosta sv. maša in pokop na domačem pokopališču.

Boljunc, 15. avgusta 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji poljubček dragemu nonotu

Nicole in Daniel

Žalovanju se pridružujeta

Walter in Darka z družino

Ob prerani smrti bratranca Dušana izrekamo globoko sožalje

Aurelio z družinama

Ob nenadni izgubi dragega bratranca Dušana izrekamo iskreno sožalje svojcem

Vilma, Guido in Dragan z družinama

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi boter Dušan, ženi Zorki, hčerki Taniji, Davidu, Nicole, Danijelu in bratu Florjanu stojimo ob strani v teh težkih trenutkih.

Fulvia, Loris in Erik z družinama

Ob nenadni izgubi sosedu, življenjskega in dobrega prijatelja Dušana izrekamo prizadeti družini iskreno sožalje

Vida in Daria z družino

Ob izgubi očeta in nonota izreka Tanji, Nicole, Danielu in svojcem iskreno sožalje

AŠD Breg

Tiho je odšel naš dragi oče in nono

Marino Pregarc

Za njim žalujejo

sin David z Vilmo ter vnuka Nika in Jernej

Pokojnik bo ležal v cerkvi v Boljuncu v torek, 18. avgusta, od 10. do 11. ure. Sledila bosta sveta maša in pokop na do-mačem pokopališču.

Boljunc, 15. avgusta 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji poljubček nonotu lovcu tvoja Nika in Jernej

Ob nenadni smrti očeta Marina izrekava iskreno sožalje Davidu, Vilmi, Niki in Jerneju

Dorjan in Fulvia

Z Davidom in družino sočustvujeta

Majdi in Rado

Ob izgubi priljubljenega očeta in dedka Marinota izrekamo sinu Davidu, Vilmi, Niki ter Jerneju globoko sožalje

Peter, Maja in Erik

Dragi David, ob izgubi očeta iskreno sožalje tebi in tvojim dragim

Albin, Jelka, Branko, Martina in Ivana

Žalovanju Davida in družine se pridružuje

Valter Mocor

Iskreno in občuteno sožalje Davidu in družini

Katja in Italo

Ob boleči izgubi dragega očeta Marinota izrekamo Davidu in družini iskreno sožalje

družini Dazzara in Klun

Ob izgubi dragega očeta izreka iskreno sožalje Davidu Pregarcu in družini

AŠZ Jadran

Ob izgubi očeta in nonota izreka Davidu, Vilmi, Niki in Jerneju globoko sožalje

AŠD Breg

Ob izgubi dragega očeta izrekamo iskreno sožalje Davidu in družini

Košarkarski Klub Bor

Zapustila nas je naša draga žena, mama in nona

Anna Maria Scherini
por. Malalan
(Anita)

Žalujoči

mož Ernest, hčerka Tanja z možem Edijem ter ostalo sorodstvo

Od nje se bomo poslovili v torek, 18. av-gusta. Pokojnica bo ležala od 13.30 do 14.00 v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Sledila bo sv. maša in pokop.

Bani, Ferlugi, Opčine,
15. avgusta 2015

Draga nona, ostala boš za vedno v najinih srcih

Peter in Erika

Žalovanju se pridružujejo sestra Marija, Robi in Lara z družino

Sočustvuje

družina Tonelli

Ob boleči izgubi drage mame izrekajo Tanji in družini občuteno sožalje

družine Gergolet, Kraus, Križnič,
Manola in Žerjal

Draga Tanja, ob izgubi mame iskreno sožalje tebi in tvojim dragim

Adriano, Edi, Irene, Jani, Lida,
Miloš, Mira in Živa

Zapustil nas je dragi mož, oče, ded, praded

Giovannino Masala

Žalujoči

žena Anica, hči Tatjana, sinova Jean Pierre in Gian-Luca z družinama in sorodniki

Zadnji pozdrav v torek, 18.08, od 10.30 v ulici Costalunga, sledi maša ob 11.20.

Ob izgubi dragega očeta Giovannina Masale izrekajo iskreno sožalje Tatjani

vodstvo in kolegi pomorske agencije Le Navi Trieste Srl

ZAHVALA

Albin Gruden

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in cerkvenim pevkam ter vsem, ki so z nami sočustvovali in počastili njegov spomin.

Družina

Nabrežina, 15. avgusta 2015
Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

REPENTABOR - Začetek velikošmarenskih praznovanj

Literarni sprehod, razstavi in koncert

Na današnji praznik velikega šmarna maše ob 8., 10. in 17. uri

Z literarnim branjem na Pesniški poti, odprtjem razstav v Srenjski hiši in koncertom v romarski cerkvi je sinoči na Tabru stekel niz pobud ob letošnjem praznovanju velikega šmarna in godu župnijskega zavetnika sv. Roka, ko bo utrjena cerkev na Tabru prav gotovo privabila obiskovalce v iskanju duhovne, kulturne in kulinarčne potešitve.

Niz letošnjih repentabskih pobud v organizaciji župnijske skupnosti, pri katerih sodelujejo še Občina Repentabor, SKD Kraški dom in Skupina 85, se je začel pozno popoldne na Pesniški poti, kjer je stekel literarni sprehod. Udeleženci so prisluhnili izboru poezij nekaterih slovenskih in italijanskih avtorjev. V poštev so prišla dela avtorja iz Vicenze Roberta Nassija, nam vsem znane in uveljavljene pesnice iz Rezije Silvine Paletti ter slovenske pesnice in pisateljice Stanke Hrastelj, katerih dela so v slovenščino oz. italijanščino prevedli oz. priredili Marko Kravos, Marija Pirjevec, Roberto Dapit in Darja Becocchi.

Kulturno bogat je bil tudi večer, ki se je po nekaj urah začel na Tabru. V cerkvi so odprli likovno razstavo se-

žanskega slikarja Marjana Miklavca, v Srenjski hiši pa fotografije o prvi svetovni vojni, ki jih je zbrala Branka Sulčič. Razstavo slednje je predstavil Sergij Pahor, ki se je v svojem govoru osredotočil predvsem na človeški vidik ter poudaril norost prve svetovne vojne, ki je Evropi in človeštvu prinesla najhujše tragedije in posledice, kot so bili fašistični, nacistični in komunistični režimi. Po razstavi, na kateri so za glasbeno kuliso poskrbeli pevci Združenega pevskega zbora Repentabor in Otroškega pevskega zbora Zvonček, je bil v bližnjem svetišču še koncert Vokalne skupine VI-KRA, ki se je pod vodstvom Petre Grassi predstavila s sporedom sakralnih skladb.

Praznovanja ob velikem šmarnu bodo vrhunec doživela danes, ko bo praznični dan potekal v znamenju verskih obredov. Prva romarska maša bo že ob 8. uri, medtem ko bo slovesno mašo ob 10. uri vodil tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Slovesno bo tudi popoldne, ko bo ob 17. uri somaševanje slovenskih duhovnikov. Praznično bo tudi jutri, ko bodo na Repentabru obhajali god zavetnika sv. Roka. Jutranja

Do Tabra, kjer bo danes posebno praznično, vodi Pot poetov, na kateri so včeraj brali pesmi

FOTODAMJ@N

maša bo ob 10., večerna pa ob 19. uri, medtem ko bo ob 20.30 tradicionalni koncert Godbenega društva Nabrežina. Tako romarje kot ostale obiskovalce,

željne kulturne obogatitve in oddiha, pričakujejo tudi domača pijača in hrana, med katero gre vsekakor omeniti krajevno specialiteto - kuhane štruklje.

Maša v vili Revoltella

Na današnji praznik velikega šmarna bo v cerkvi sv. Paskvala Baylona v vili Revoltella ob 10. uri maša, kot predvideva oporoka barona Pasqualeja Revoltelle.

Veliki šmaren v Starih Miljah

V okviru večdnene velikošmarenskega praznovanja, ki ga prireja novonastalo združenje Prijatelji Starih Milj, bodo danes v baziliki v starem delu mesteca maše v italijanščini ob 6., 7., 8., 9. in 10. uri (ter ob 11.30 v miljski stolnici), maša v slovenščini pa bo ob 12.30. Ob 18. uri bo slovesno mašo daroval tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi.

Bogat Lunatico festival

V okviru Lunatico festivala bo danes v parku bive umobolnice pri Sv. Ivanu med 17. in 20. uro master class o improvizaciji, ob 21. uri predstavitev dela Peppeja Dell'Acque Non ho l'arma che uccide il leone, kateri bo sledil koncert v poklon Ornettu Colemanu.

Devinski grad: zasebni del parka izjemoma odprt

Danes in jutri bodo izjemoma odprli zasebni del parka Devinskega gradu. Informacije na številki 040-208120.

Spust v Briško jamo

V Briški jami se bodo danes kot vsak veliki šmaren jamarji komisije Boegan društva Società Alpina delle Giulie med 15. in 18. uro spustili po vrhove veliko dvorano jame.

Tržaški veliki šmaren

Na današnji praznik velikega šmarna bodo tržaški mestni muzeji odprti, peštra pa bo tudi glasbena ponudba. Na Verdijevem trgu ob 21. uri nastopila Banda Berimbau, ob isti uri pa bo v avditoriju Muzeja Revoltella koncert udeležencev tečaja violine. Vedno ob 21. uri bo v Barkovljah skupina DeJaVu nastopila s koncertom v poklon Luciu Battistiju, ob 22. uri pa bo na udeležence začela padati ... pena. Na pomolu Audace bo ob 23. uri tradicionalni ognjemet. Jutri pa bosta ob 21. uri na Verdijevem trgu nastopila skupina Wooden Legs, v Barkovljah pa skupina Special Plate.

Film Razredni sovražnik

V sklopu filmskega niza GenerAkcije, ki poteka ob poletnih večerih v parku nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu, bodo v ponedeljek predvajali slovensko uspešnico Razredni sovražnik (Class Enemy). Film Roka Bička, ki pripoveduje o medgeneracijskih sporih na nekem slovenskem liceju, bo v izvirniku z italijanskimi podnapisi. Projekcija pod zvezdami se bo pričela ob 21. uri za gledališčem Basaglia (ob slabem vremenu pa v dvorani).

Na Starem trgu mojstrovina zgodnjebaročne glasbe

Kdor bi želel preživet danesnji praznični dan na poseben način, bo lahko v cerkvi Blažene device rožnega venca na Starem trgu (v nekdanjem judovskem getu) poslušal eno največjih mojstrovin zgodnjebaročne glasbe. Vokalno-instrumentalna glasbena kapela bo namreč izvedla pod vodstvom Elie Macrija znamenite Večernice Blažene Device, ki jih je za ta praznik napisal Claudio Monteverdi. Skladba iz leta 1610 za zbor; sedem solistov in instrumentalno skupino, bo zaživela v svojem izvirnem liturgičnem kontekstu, v okviru predkoncilskega verskega obreda s pričetkom ob 18.30. Ob 21.00 pa bo v isti cerkvi sledil še koncert glasbe 17. stoletja s skladbami Frescobaldija, Zipolija, Fontane in Monteverdija. (ROP)

SLOVENSKI LOVSKI PEVSKI ZBOR DOBERDOB - Že 30 let na odru

Pogoj za članstvo je ljubezen do petja

Pogovor s predsednikom Egonom Malalanom - SLPZ Doberdob je edini lovski pevski zbor v Italiji

Pevsko društvo zamejskih lovcev je pred kratkim obeležilo 30-letnico neprekinjenega delovanja. Slovenski lovski pevski zbor Doberdob (SLPZ) je bil ustanovljen z namenom, da ohrani tradicijo slovenske lovske pesmi in jo posreduje tudi sodržavljani italijanskega porekla. Osrednje praznovanje ob tem visokem jubileju so pevci - lovci skupaj s pevci Pevskega društva premurskih lovcev, s katerim se je naš zbor uradno pobratil leta 2004, zaznamovali sredi junija v Prosvetnem domu na Opčinah. Nabito polna dvorana je bila dokaz, da imajo ljudje radi tovrstno glasbeno zvrst. Doslej sta z lovskim zborom Doberdob sodelovala dve zborovodji; 20 let je zbor vodil Janko Simoneta, od leta 2005 pa zbor uspešno vodi Herman Antonič. Tudi pevcev se je že veliko izmenjalo.

Ob častitljivem jubileju smo se pogovarjali s predsednikom SLPZ Doberdob Egonom Malalanom, ki je na tem položaju lani nasledil dolgoletnega predsednika Stanka Budina.

Kako se spominjate vaših začetkov in kako bi opisali tridesetletno delovanje?

Osebnost lahko opišem le zadnjih 20 let delovanja, toliko časa sem namreč član zbora. Ves ta čas mi je bilo v veselje petje in druženje s pevci. 30 let neprekinjenega delovanja pomeni mejnik, ki je vreden obeležitve. Najspomnim, da je bilo v vseh teh letih zelo veliko nastopov tako v domačih krajih kot v tujini. Med prireditvami bi izpostavil dve najbolj množični: reviji Primorska poje in Lovskih pevskih zborov in registov, ki je vsakič v drugem kraju. Leta 1994 je naš zbor priredil 21. izvedbo tega srečanja v Bošnjuncu, leta 2011 pa je zbor, skupaj s celotnim članstvom društva Doberdob in z logistično pomočjo članov sosednjih slovenskih lovskih druženj, organiziral 38. srečanje lovskih pevskih zborov v samem centru Trsta. Zelo uspešno srečanje je imelo tudi simbolični pomen.

Kaj vas pravzaprav družijo že dolgih 30 let?

Predvsem ljubezen do petja, druženja in vsega kar podobno združevanje prinaša. Ponosni smo tudi, da lahko delček naše slovenske lovske kulture posredujemo sodržavljani ita-

EGON MALALAN

lijanskega porekla. Nastopali smo v Piancavallu (1994), Pordenonu (2007) in Benetkah (2008), kjer smo ponosno predstavljali našo tradicijo.

Bojda v Italiji lovci nimajo tradicije ustanavljanja pevskih zborov. Drži?

Res je. Medtem ko je v Sloveniji tovrstno kulturno udejstvovanje zelo razširjeno, saj obstajajo številni lovski zbori in skupine registov, v Italiji ne poznajo te oblike izražanja lovske kulture. Naš zbor je edini lovski pevski zbor znotraj meja italijanske države.

Zakaj je temu tako?

Izvor je treba iskati že v kultur-

ni osnovi lova. Kot primer naj navedem, da latinski narodi že samo divjad pojmujejo drugače kot slovanski narodi. Pri latinskih narodih je bila denimo divjad obravnavana kot »stvar nikogar«, pri slovanskih narodih pa je divjad »stvar vseh«. Iz teh predpostavk se je oblikovala drugačna lovska tradicija.

Koliko zvestih pevcev šteje vaš zbor?

Trenutno naš zbor šteje 25 članov, v preteklosti pa jih je štel tudi 30.

Ste zbor pomladili tudi z mlajšimi glasovi?

Nekaj mlajših pevcev je sicer prišlo, a bi bili zelo veseli, če bi še kdo prišel zraven. Sploh ni nujno, da so pevci lovci, saj je navsezadnje le polovica naših članov lovcev. Pogoj za članstvo je le ljubezen do petja.

Kako je sestavljen program zbora in kaj je njegov osnovni namen?

Pojemo predvsem narodne pesmi, tako slovenske kot italijanske, in pesmi z lovsko tematiko. Namen zbora je, da poje na raznih lovskih srečanjih, na vsakoletnih srečanjih lovskih pevskih zborov in registov, na žasnih slovesnostih preminulih lovcev. Veliko pojemo tudi na Hubertovih mašah, kjer se pripadniki lova Hubertu, zavetniku lovcev, za vse radosti in veselje, ki jim jih nudi lovsko poslanstvo.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Naš primarni cilj je, da bi v lovski pevski zbor privabili nove mlade člane in jih navdihnili z lovsko pevsko kulturo. Kar se pa nastopanja tiče, nas septembra čaka sodelovanje pri proslavi ob 60-letnici delovanja večine slovenskih lovskih druženj v Sloveniji. Želim si tudi, da bi delovanje zbora v prihodnje ostalo vsaj tako bogato in plodno ter uspešno, kot je bilo v zadnjih 30 letih.

Sanela Čoralič

SLPZ Doberdob med enim svojih nastopov

FOTODAMJ@N

SALZBURŠKI FESTIVAL - Nova priredba Brecht-Weillove mojstrovine

Mackie Messer - Opera za tri groše

Eksperimentalni projekt bi moral biti bolj radikalen in drzen

Salzburška Opera za tri groše

RUTH WALZ

Leseni odri, vrvi, škripci, ritmična »glasba« pristanišča s kladivi in žagami, nato pa gramofon, ki oddaja zgodovinski posnetek Brecht-Weillove Opere za tri groše. Tako se začne Mackie Messer - Salzburška Opera za tri groše, posodobljena priredba obče znane mojstrovine iz leta 1928, ki jo je vodstvo festivala naročilo Martinu Loweju, uveljavljenemu in večkrat nagrajenemu aranžerju na področju muzikala (v njegovem življenjepisu najdemo nekatere od največjih, novjših uspešnic londonskega West-Enda: Once, War horse, Mamma mia!).

Celotna predstava je sad sodelovanja nemško-angleške umetniške ekipe, ki je lani ustvarila novo različico Hofmannsthalovega Slehernika: ob že omenjenem Loweju, še režiserja Julian Crouch in Sven-Eric Bechtolf. Globoko obvladane odrske umetnosti je neizpodbitno: predstava je polna lepo povezanih idej, ima pravi ritem v celotnem triurnem dogajanju, zaživi v fascinantnem, učinkovitem ravnesju mnogih različnih ekspresivnih sredstev: čar kitajskih senc (v katerih se pojavlja črna poezija degradiranega proletarskega okolja z morilci,

podganami, prostitutkami), videomapping, animirane kartonaste scene, za katerimi se s komičnim učinkom vedno skrivajo nosilci, hkrati tridimenzionalnost lesenih odrov, leste, zaves, ki se stalno preoblikujejo in spreminjajo scenski prostor, posrečene koreografije, ne nazadnje estetsko dodelane lutkovne podobe protagonistov in »ljudskega zbora«, ki v polnem skladu s scenografijo postanejo neločljiv del slikovite ilustracije iz preteklosti (Johna Gaya in njegove Opere beračev, ne pa časa Weimarske Republike).

Model muzikala ne potrebuje novih podtekstov, okvir in osebe niso posodobljeni, smisel celotnega projekta naj bi se zato osredotočil na novo glasbeno preobleko. Lowe je v pogovoru povedal, da ga je precej skrbel odziv Weillove Fundacije (ki strogo nadzoruje nad pravica mi), a tudi dejstvo, da bi nemško govoreči publiki predstavil novo verzijo »nedotakljive« in obče znane ikone. Sam Weill se je neuspešno boril proti vsakršnemu poskusu prirejanja, uspeh nekaterih kulturnih motivov pa je bil vedno preveč vabljiva osnova za najrazličnejše glasbene variacije. Naj bo zaradi osebnega stila ali

zaradi skrbi, je priredba v glavnem ostala pri obogatitvi barvnih vtisov (na primer z dodatkom mehkejših godal) in izrazitejši ritmični podobi, za katere so poskrbeli člani skupine Ensemble 013. Zaradi okvira uprizoritve in samega smisla projekta pa bi morala biti veliko radikalnejša in drznejša, da bi lahko postala resnično zanimiva.

Opera za tri groše, prerajena v 21. stoletje, je odtujenost spremenila v prijazno empatijo, v dopadljivo lahкотnost za oko razkošne in prikupne predstave, ki ni našla (in ni iskala) prave alternative hudomušni cinikičnosti politično angažirane dvojice. »Enkratni eksperimentalni« projekt, ki je nastal izključno za salzburški oder, je preusmeril eklektično, kabaretno opero v spektakularno uprizoritevno razsežnost muzikala, vsebinsko in konceptualno pa se je njen etični naboj dejansko razblinil med leskom bogatih scen, luči, kostumov, projekcij in dopadljivo stilizacijo groteske, ki je v tem primeru predvsem estetska vrednota. Za primerjavo bo danes v Salzburgu na sporedu tudi enkratna, koncertna izvedba izvirnika.

Rossana Paliaga

Miroslav Košuta:

MORJE Z BRAZDAMI KOT ROKA

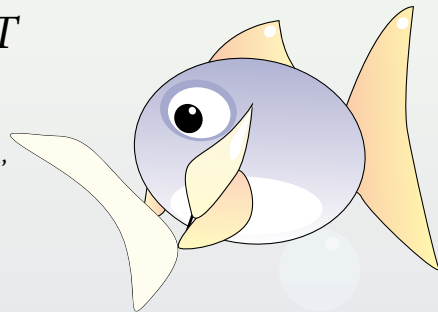
Morje z brazdami kot roka,
morje ptič in morje zmaj,
morje školjka za otroka,
morje beg v rodni kraj,

morje plamen na jeziku,
morje gora iz strahu,
morje krči ob umiku —
morje zdaj in morje tu.

DEŽ, DEŽ

Dež, dež,
dišalo bo po skednjih in gni-
jočem senu,
dež, dež,
po potnih rokah, po odpetih
bluzah,
dež, dež,
po mrzlih kolodvorskih urah,
dež, dež,
po megli in predmestni poti,

IZ MORJA V ... PESEM

dež, dež,
dišalo bo po čolnih in razpe-
tih mrežah,
dež, dež,
in po črvivih ribah
in po zadnjem.

Dež, dež,
ki ne spereš, ki presiješ,
dež.

(Miroslav Košuta, Drevo ži-
vljenja, Mladika 2011)

Album neobjavljenih Cobainovih skladb

6. novembra bo izšel album z do-
sled še neobjavljenimi skladbami ikone
grungea Kurta Cobaina. Od tega dne bo
na voljo tudi DVD biografskega filma o
frontmanu skupine Nirvana z naslovom
Montage of Heck, ki je premiero doži-
vel maja. Material za album je pripravil
režiser dokumentarca Brett Morgen, ki
ima dostop do Cobainove zapuščine.
Morgen je pri iskanju gradiva za film na-
letel na več kot 100 kaset s Cobainovi-
mi posnetki. Odkrito gradivo po Mor-
ganovih besedah razkriva tako svetle kot
temne platí Cobainove osebnosti. Al-
bum med drugim ponuja tudi Cobai-
novo 12-minutno akustično skladbo.
Med posnetki so tudi priredbe skladb
Beatlov in še veliko drugih skladb, ki jih
ni poznala niti glasbenikova vdova
Courtney Love.

Cobain se je rodil leta 1967 v
Aberdeenu v zvezni državi Washington.

Kot najstnik je spoznal Krista Novose-
lica, s katerim sta leta 1987 ustanovila
skupino Nirvana, leta 1990 se jima je pri-
družil tretji člen legendarnega sestava
Dave Grohl. Svetovno slavo jim je pri-
nesel album Nevermind (1991), ki so ga
prodali v več kot 15-milijonski nakladi.

Cobain je umrl leta 1994 pri ros-
nih 27 letih. Ustrelil naj bi se v glavo,
pred tem naj bi vzel tudi zelo velik od-
merek mamil, ki bi prav tako lahko bil
smrtonosen, še vedno pa krožijo tudi
teorije, da naj bi bil umorjen.

TOMIZZEVO DUH

čiv čiv čiv san miken ma san živ ROMPOMPOM

PIŠE MILAN RAKOVAC

Medtem ko Hrvaška in Slovenija počneta prav vse, da bi postali največji sovražnici na Balkanu, je ljubljanski Dnevnik te dni edini odgovoril, kako bi bilo treba brezumni spor reševati: k razmišljanju je povabil po šest slovenskih in šest hrvaških javnih oseb. Ki seveda domala enoglasno pozivajo k zdravemu razumu. Rog Istre, »problematični« teritorij treh avtohtonih kultur in enovite gospodarske in kulturne matrice, je etnologinja Rožana Koštial mojstrsko popisala v strokovnem delu Čiv, čiv, čiv, sen miken, ma sem živ ... (Trst, Založba Devin, 1996), ki je hkrati poljudna knjiga ljudskih pesni istrskih Slovencev. Zame je to ena najbolj dragocenih knjig, tako me je navdušila, da sem zanjo zložil svojevrstno obmejno poemo ... Ker je čas brezumja gost, si vam jo, dragi bralci, danes skoraj celo dovolim objaviti, le da tokrat zapisano kot prozni tekst, kot »memoria sacra et profana«. Vierši šavrinški po muoju prikrojeni, za dobro ruku Rožani Koštial ča hi škrbno zbire:

Šavrinija je Šavrinija. Šavrinija je

Šavrinija po šavrinu istrijansku, Šavrinija je Šavrinija po hrvacku po sloviensku po talijansku i po svačigovu, i u Šavriniji je riesla ena mikena lepa pupa. »četa baton pištola kanon...undola dodola tredola unara dodara tredara andarle mandarle quattro kuara kuare kuarići čopi čopići čuba čubići andola skandola djezola vila drila drisk mazi kanzi gac.« I ala ena lepa pupa Šavrinka sprtu na glavu pak na noge zduolun priko Dragonje i Mirne po jaja. »Ena dva ropota tri štire netopire pet šes puna peč sedon uson drek pod nuson; kruha prusen devet deset gren ga vzet.« La incotra un camionista, te pol montar se te me la vol dar, pupa, ma lepa pupa mu roge peta in naprej se leva; sielo zad sielon, hiža za hižon, jaje po jaje, kontakilometri e kontaore, od sunca do miseca do sunca do Dragonje do Mirne do Lima, petehe buditi i čuke kumpanjati spati; za sprtu jaji nargati dražjih nego sprta zlata. I nazda zguorun gambe levade zu fuss na noge trudne proti doma.

»Enci benci komesar kepe konja za suj denar! paljal ga ja v Rim en pro-

dal za an cekin vaja, vaja uven. Stara baba cucinja jima rit iz usinja stara baba rompomom stara baba konkonkon jima rit kur an kason.«

Ala nazda sve na noge, sve na noge pune žulj, na cavate pune škulj...

»Cin cin cin cinkue menole per un soldin ku ku ku kuk tre! ni ni ni ni ja! njinjara njanjara puna rit kamanja.« Proti domu po šavrinških vaseh, brižna, lepa pupa mića, švikulaju ragaconi: »Padenezi - ježi bruža Kristi, Setmarce - jarce, Supetrce - jetrce, Nugolge - kurnjake, Pužare - gužare, Krkočane - tutice, Dolince - brvince, Dilčane - kobilčane, Fjarožane - goložane, Malijcani - popišani«

In Šavrinka tista lepa pupa, kako hlibi je poplati, se ustati prija nego ča će pojti spati, proti Trstu se levati za prodati jaja. »Pika poka italijanska cmoka

italijanske bataljon di šikuro pantalon.« Ala pupa in "topolino" che faremo trananai, te daro un fiorelin! Ne boš ne puštene žene, Bruto šporko pićinin!

Ala nazda pupa lepa z dva tri groša, dva tri beca, čentežima i šoldina; lepa povera pupina za nabrati do-tu, svaka njeja las je Istra.

"Gremo v Nuvo vas pu an pijat klobas gremo v Supeter pu an kilo jeter

gremo v Marišća pu ano kilavo pišća gremo v Buja pu tri krguja gremo v Kuper pu an drak muke gremo v Trst pu an zlatan prst.«

»Čiv čiv čiv san miken ma san živ, joj joj joj palenta en fažoj

ano slano ribo tu ja živaž moj«, »sen Šavrinka mlada

braz matere sen ustala pa kaj ku sen sirota sen lepega života ... moj prsten je zlat, jima rdeče oko okoli nje-ga je zapisano od mojga lubga slovo« ...

»fantje korakajo čaz istrske dežele dekleta jokajo kaj b'jo začele...

ten na rusken ravnem polje ten bo tvoja glavca pala... ta prvi je brez roke ta drugi je brez noge ta tretji je brez glave samo truplo tam leži«...

In Šavrinka mala picia ena lepa pupa ala nazaj v istrijanski kraj! Z

sprton na glavi! Ko će jaji naj! In spet nazaj! In spet v Trst! In spet nazaj na Šavrinijo!

»Eeee colla zigo-zigo-zago mo-retina, vago, sen jo paljal v Drago

sen poleko špago sen je usuko nago sen jii vido tralala Della passione mi sento morir« »ja san bija u Fjume Piaza dele erbe tamo ja san vidija piu' di tre mila serve« »comare-botrica pre-ste' me vasa mussa — oslica che vado a Capodistria-Kopra comprar un sacco di semola-utrobi che go una porca svinja che ga fato cinque porchi-pet praset« »tina tina tana pr nas je dobra hrana uvečer pa rompomom papelpapelpapela stara je umrla v nebesa je šla je panjke pozabla tornala je uzad"...

To naj bo pismo Zagrebu in Ljubljani. Tu je vsa naša preteklost in prihodnost, to tukaj živimo vsak dan. Istra je pač trojna, nič ni in ne more biti eno in enovito. Tu vselej množimo s tri: hrvaško, slovensko, italijansko. Homogenizacija in hegemonizacija je za Istro pughubna. Sapienti sat!

POLETI V VINOGRADU

Siva grozdna plesen vedno preteča nevarnost

Trgatev je še razmeroma daleč in ni mogoče predvideti, kakšne bodo vremenske razmere v času, ki nas loči od tega dogodka. Možno pa je, da bo drugi del poletja vlažnejši kot prvi, kar seveda poveča nevarnost napada najnevarnejših glivičnih boleznih vinske trte, med katerimi je po peronospori in oidiju najpomembnejša siva grozdna plesen (BOTRYTIS CINEREA), ki je vedno preteča nevarnost, še posebej, če so vremenske prilike ugodne za njen razvoj.

Vzroki pojavljanja te glivice so predvsem sledeči: preobilno gnojenje, bujna rast trte, neprimerne podlage, ki pospešujejo rast ter nepravilno in nezadostno opravljanje zelene (poletne) rezi. K temu gre dodati še sortna občutljivost do te glivice, ki je pri sajenju novega vinograda po navadi ne upoštevamo. Predno govorimo o strategijah za kemično varstvo sive grozdne plesni, je torej potrebno poudariti pomen preventivnih ukrepov proti njenemu širjenju z izvajanjem posegov, ki preprečujejo pojavljanje prej omenjenih glivičnih napadov.

Omenjene vzroke uspešno preprečujemo z uravnovešenim talnim gnojenjem vinogradov ter z močno rezjo, ki zmanjšuje rast trte, pri čemer je tudi izbira trtnih podlag, ki ne vzpodbujajo močne rasti krošnje, zelo pomembna.

Toda kljub omenjenim preventivnim agronomskim posegom proti sivi plesni, so v vlažnih poletjih možnosti napadov velike, kar velja posebej za sorte podvržene tej bolezni ter v primeru, da je bil prejšnje leto v vinogradu močnejši napad botritisa, kot se je v mnogih vinogradih zgodilo lani, zato zatiramo v teh primerih bolezni s kemičnimi sredstvi.

Čas kemičnega zatiranja bolezni

Glede na fenološke faze, ki nas še ločijo od trgatve, svetujejo strokovnjaki dva posega:

prvi poseg: faza, ko se začnejo jagode mehčati;
drugi poseg: faza dva do tri tedne po prvi fazi (pred trgatvijo!!)

Pri škropljenju v drugi fazi moramo biti izredno pazljivi na varnostno dobo uporabljenih protiglivičnih sredstev!

Danes razpolagamo s številnimi pripravki, ki uspešno učinkujejo proti botritisu. Navajamo le pomembnejše učinkovine, v oklepaju pa nekaj tržnih imen: Fenaxamid (Teldor), Mepanipirim (Frupica), Pirimetanil (Scala), Ciprodinil (Switch), Iprodione (Rovral), Bacillus subtilis (Serenade), Boscalid (Cantus). Za biološko zatiranje uporabimo sredstvo na osnovi Trichoderma Harzianum (Rot Schild Granules). Poleg navedenih je seveda na razpolago še več drugih učinkovin, katerim se stalno pridružujejo nove. Mnenja pa smo, da so navedena sredstva dovolj učinkovita in, kar ni zanemarljivo, zelo razširjena in zato dosegljiva.

Kakšno škodo povzroča siva plesen

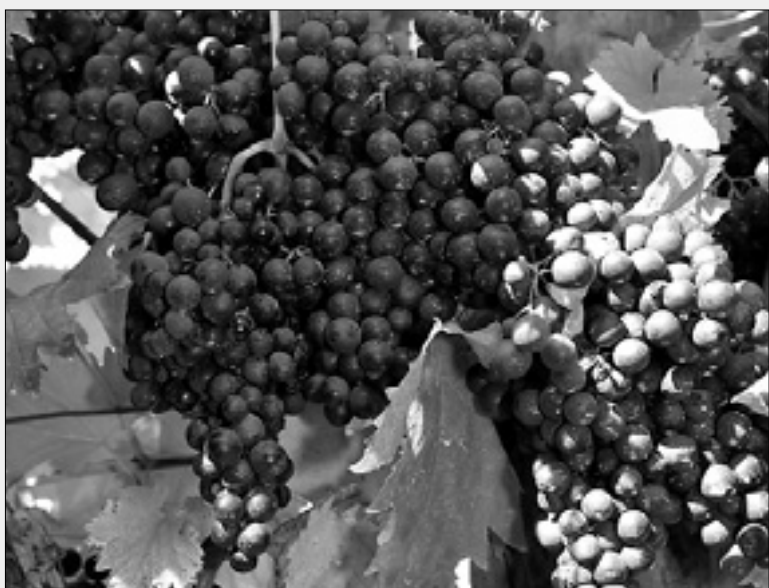
V času do trgatve glivica napada najpogostejše grozd, še posebej bele sorte s strnjenimi jagodami. Dozorevajoče jagode postanejo sivorjave barve, se zmehčajo in ob deževnem vremenu obdajo z gosto sivo plesnivo prevleko. Gniloba se hitro širi in lahko zajame večji del grozda, pri nekaterih sortah pa zginejo tudi peclji, zaradi česa odpadejo deli ali celi grozdi. V zelo deževnih letih so gnili celo grozdi in obdani z gosto plesnivo prevleko, ki se ob trgatvi značilno pokadi.

Ob neposredni škodi, ki jo botritis povzroča na pridelku, je glivica vzrok tudi posredne škode, ker je grozdje vsled napada botritisa slabše, kar negativno vpliva na rezultate vinifikacije. Problem je še zaznavnejši v zadnjih letih, ko je veliko povpraševanje po nežnih, zelo aromatičnih vinih, ki jih lahko proizvajamo le iz zdravstveno neoporečnega grozdja.

Tudi če napade botritis le 10% grozdov, so posledice, kar zadeva barvo in aromo vina, zelo zaznavne. Pa tudi na okusu pride do neželenih posledic. Prisotni so lahko neprijetni vonji, poveča se vsebnost citronske in suksinske kisline, zmanjša pa se vsebnost vinske in jabolčne kisline ter razmerje med njima.

Problemi nastanejo tudi vsled prisotnosti encima laktaze, ki povzroča oksidacijo polifenolov, kar se opaža v potemnitvi mošta ali vina, kar poznamo pod imenom biološka motnost vina.

Razlogov je torej veliko, da zavarujemo grozdje pred napadi sive plesni. Če pa se pojavi na grozdih, bomo, če se le da, odstranili napadene jagode. To se nam bo obrestovalo, ker bo boljša kakovost mošta in vina visoka nagrada za naš trud.

TARI - Tržaška Občina bolj mačeha kot mati

Davek mora upoštevati specifičnost kmetijskih podjetij

Kmečka zveza si prizadeva, da bi pristojne krajevne uprave, ki so, ob upoštevanju določil državnega okvirnega zakona, pristojne določiti tarife za urbane odpadke t.i. TARI na svojem teritoriju, upoštevale realno stanje in specifičnost kmetijskih podjetij. S tem namenom je slovenska kmečka organizacija že pred časom obiskala vse občinske uprave na Tržaškem in tudi nekatere v ostalih pokrajinah dežele FJK in jih seznanila s stanjem domačega primarnega sektorja tudi kar zadeva proizvodnjo urbanih in drugih odpadkov v okviru kmetijske dejavnosti. Medtem ko so okoljske občine v veliki meri v svojih sklepkih upoštevale priporočila Kmečke zveze, ostaja še vedno Tržaška občina, kar se odnosa do svojega kmetijstva tiče, bolj mačeha kot mati. Vsi vemo, da morajo občinske uprave v proračunu, po zakonu, zagotoviti izenačenje med stroški in prihodi tudi glede upravljanja z odpadki. Pri tem pa je vendar nerazumljivo kako občine, ki imajo dosti več kmetijstva in kmečkih obratov, kot so npr. večina furlanskih občin in tistih v Venetu, lahko zagotovijo zelo nizke tarife za kmečke gospodarske stavbe (skladišča za kmetijske proizvode, za orodje in kmetijsko mehanizacijo, kleti, ipd.) ali pa jih sploh ne obdavčijo ker omenjena ne ustvarjajo urbanih odpadkov.

Z namenom, da bi se seznanila o zadnjih ukrepih, ki jih je osrednja tržaška uprava sprejela v zvezi s tarifami na odpadke (TARI), se je Kmečka zveza sestala z odgovornimi funkcionarji v omenjeni občini. Iz srečanja so izšla naslednja okvirna navodila za kmetijska poslopja:

- kmečka stanovanjska poslopja (tako vpisana v kataster stavb) so deležna 30% popusta na tarifo.
- Oproščena davka so:
- kmečke stavbe namenjene reji živali;
- kmečka poslopja in zemljišča, ki so namenjena proizvodnji, predelavi in shra-

njevanju kmetijskih proizvodov kot so seno, slama, drva ipd.;

- praviloma ne plačujejo davka, kmečka gospodarska poslopja, v katerih se proizvajajo samo posebni in nevarni odpadki (plastične mase, izrabljena motorna olja, zaboji in posode fitofarmaceutskih sredstev, ipd.). V kolikšni meri bo veljala oprostitve se bodo zainteresirani morali dogovoriti z občinsko upravo od leta 2016;
- kmečka gospodarska poslopja namenjena predelavi in zorenju proizvodov (kleti, laboratoriji za predelavo ipd.);
- so deležni 40% popusta na tarifo urbanih odpadkov tisti, katerih poslopja so oddaljena več kot 300 mt od zabojnika,

Kmečka zveza obvešča člane in ostale kmetovalce tržaške občine, da se za morebitni pregled tarif davka TARI morajo obrniti na pooblaščen podjetje ESATTO v Trstu, trg Sansovino, 2.

Kmečka zveza je na razpolago za morebitne nasvete in pomoč pred sestankom z omenjenim podjetjem.

IMU - Sporočilo Kmečke Zveze

Za zemljišča do 30. oktobra brez sankcije in obresti

Dobra novica (če bo postala zakonska norma) za morebitne zamudnike

Medtem ko se kmečke stanovske organizacije trudijo, da bi parlament oprostil davka IMU tudi kmetijska zemljišča na goratih območjih v občinah, ki so delno gorate, se Kmečka zveza pri tem, preko Konfederacije kmetov Italije-CIA, zavzema, da bi se omenjenega davka oprostila vsa območja vključena v zavarovana območja Nature 2000. Senatna komisija za proračun je odobrila važen popravek k odloku za javne uprave (Zak.Odl. 78/2015), ki spreminja datun za plačilo predjuma davka na nepremičnine IMU za vsa zemljišča na 30. oktobra 2015 brez sankcij in obresti. (eb)

ČEBELARSTVO - Minulo zimo

Stopnja izgub čebeljih družin v Evropi dosegla 17,4 odstotka

BERN - Stopnja izgub čebeljih družin je minulo zimo v Evropi in Sredozemlju dosegla 17,4 odstotka, kar je dvakrat več kot leto prej, je pokazala raziskava združenja za preprečevanje izgub čebeljih družin Coloss s sedežem v Bernu. V Sloveniji je bila stopnja izgub 9,33-odstotna. V raziskavi je sodelovalo 23.234 čebelarjev s 469.249 čebeljimi družinami iz 31 držav, večinoma iz EU, nekaj pa jih je bilo še iz nečlanic EU in sredozemskih držav.

Od 469.249 čebeljih družin jih zime ni preživel 67.914, od tega približno trije odstotki zaradi nerešenega problema z maticami po zimi.

Stopnja izgub se med državami precej razlikuje - s 4,66 odstotka je bila najnižja na Norveškem, medtem ko je bila najvišja v Belgiji, in sicer 36,44-odstotna.

«Severnoevropske države imajo v primerjavi z zahodno- in srednjeevropskimi državami tradicionalno nižje izgube,» je povedal sodelavec združenja Coloss Romee van der Zee, ki to deloma pripisuje kasnejšemu začetku razmnoževanja čebel, kar je posledica nizkih temperatur v marcu in aprilu. S tem je omejen tudi razvoj varoje.

Razlike so se pojavile tudi znotraj samih držav. Zemljevid, ki ga je pripravilo združenje, denimo kaže, da se je na treh četrtinah ozemlja Slovenije stopnja izgub precej znižala, le v delu severne in vzhodne Slovenije se ni spremenila ali pa je celo narasla.

V Sloveniji je bila povprečna stopnja izgub 9,33-odstotna, gibala pa se je od 6,87 odstotka do 12,55 odstotka. Slovenski čebelarji se sicer pogosto prito-

V Sloveniji podatki o izgubah ugodnejši, ta je bila namreč 9,33-odstotna

žujejo, da imajo precej večje izgube.

Iz Slovenije je v raziskavi sodeloval Aleš Gregorc s Kmetijskega inštituta Slovenije. Po navedbah združenja gre za največjo mednarodno raziskavo o izgubah čebeljih družin. Podatke za Slo-

venijo je prispevalo 163 čebelarjev s 4503 čebeljimi družinami. Čez zimo jih je umrlo 420.

V Sloveniji je po ocenah Čebelarске zveze Slovenije sicer več kot 10.000 čebelarjev. (STA)

Slovenci, tumejci in zamejci, se radi ponašamo, da smo narod planincev, zato verjetno ni nikogar, ki ne bi poznal največkrat narisane značke na naših tleh – planinske markacije. Pomagajo nam, da se lažje najdemo v naravi, da sledimo izbrani poti in da se ne izgubimo. Rdeče kolobarje z belo piko v sredini je prvi začel risati Aljoz Knafelc, zato jih imenujemo tudi knafelčeve markacije. Uradno so bile rojene leta 1922, toda kaj jih je navdihnilo? Ob mostu čez Savico, tam kjer se začenja mulatjera na Komno, so pred kratkim postavili spominsko tablo o tej poti, zgrajeni med prvo svetovno vojno. Kot lahko preberemo, so po njej z bosanskimi konjički zvelikli večino vojaškega materiala za avstro-ogrsko vojsko, ki se je bojevala v krnskem pogorju. Pobočja pa je pogosto pokrival sneg in zameti so še dodatno otežili orientacijo, zato so vzdrževalci vojaške poti postavljali ob njej količke z okroglo, rdečo pobarvano ploščo. Te oznake naj bi navdihnile kasnejše markiranje, torej označevanje gorskih poti tudi v mirnodobnem času, čeprav se je takšno ali drugačno označevanje poti pojavilo že prej.

Najprej so bili »možici«

Za gore je dolgo časa veljalo, da gora ni nora, ampak da je nor tisti, ki leze gor. Gore so bile bolj za gorjane kot gornike, ki so se začeli množično pojavljati šele v osemnajstem stoletju. Lovci, predvsem tisti divji, so dobro poznali vse prehode v ostenjih, po katerih so zalezovali gamse, toda kako naj se v svetu polic, ki čisto končajo v neprehodnih grapah, znajdejo mestni prišleki, ki jih je hoja v gore začela postajati konjiček, dejavnost prostega časa? Premožnejši so si privoščili vodnike iz vrst domačinov, drugi so stene naskakovali bolj po intuiciji. Prve oznake so si planinci najverjetneje puščali samim sebi: to so bili kupčki kamenja, ki se jih je oprijel izraz možici, in ki so planincu nakazovali kje je točen vhod ali izhod iz stene. Takšne si, predvsem alpinisti, puščajo še danes, marsikaterega možica pa za šalo postavijo ali popravijo mimoidoči, ki najverjetneje sploh ne vedo, čemu so namenjeni. Slaba stran teh milih smerokazov je, da jih plazovi zlahka odnesejo in da ob njih ni napisu kaj sploh označujejo.

Z množičnejšim obiskovanjem gora so se pojavili tudi napisi na skalah in smerne table, skupaj z njimi pa tih boj za prevlado v slovenskih gorah, kjer sta trčili močna nemška alpinistična šola in komaj porajajoča slovenska planinska zavest. Slovenske planinsko društvo, ustanovljeno leta 1893, si je za nalogo zadalo tudi preprečevanja potujčevanja slovenskih gora z nemški napisi in kažipotmi. Knafelc, že prej zunanji član piparjev, kot so se poimenovali prvi slovenski gorniki, je bil med prvimi člani društva, ki je hitro večalo krog svojih privržencev in naskakovalo slovenske gore po slovenskih smereh.

Kdo je bi Aljoz Knafelc?

Aljoz Knafelc se je rodil 23. junija 1859 v Šmihelu pri Novem mestu. V zgodovino je zapisan kot učitelj, kartograf in planinec. Služboval je po več krajih rajneke monarhije; življenjska pot ga je kmalu pripeljala na Primorsko, saj je kot risar sodeloval pri gradnji železniške povezave med Hrpeljami in Kozino (1887). Med službovanjem v Beljaku je pomagal pri ustanavljanju Ziljskega planinskega društva (1900) in že takrat deloval kot markacist, še največ pri označevanju poti nad Zajzero v Kanalski dolini. V letih 1906-1915 je bil, skupaj s številnimi Slovenci v državnih službah na Koroškem, premeščen v Trst, kjer je bil aktiven v tamkajšnjem planinskem društvu, v prostem času pa je markiral poti po Zahodnih Julijcih. V tistih letih je narisal tudi karto tržaške oko-

MARKACIJA

Gornikov največji prijatelj

Besedilo TONI GOMIŠČEK, slike MARJETKA PLESNIČAR IN TONI GOMIŠČEK

S poti po Zgornji Komni

Kocka na Nanosu

Izvirno, čeprav ne po pravilih

Markacija na Snežniku

Spominska znamka

Knafelčeva markacija na Učki

Markacija na Sabotinu

lice s pristaniščem. Z začetkom vojne je bil premeščen v Ljubljano, od tam v Krkonoše na Češkem, nato je služboval v Zagrebu. Po vojni, ko so v SPD začeli razmišljati o enotnem sistemu označevanja planinskih poti, so Knafelčeve izkušnje padle na plodna tla. Leta 1921 je vodil tečaj za markiranje, na katerem so sprejeli njegov predlog o rdečem kolobarju z belo piko – izvirni slovenski planinski markaciji. Kmalu zatem je izšel opis markacije in rdečih označevalnih smerokazov z belimi črkami v Planinskem vestniku, dve leti kasneje pa tudi v samostojni izdaji. Knafelc, ki je po upokojitvi leta 1922 postal načelnik markacijskega odseka Slovenskega planinskega društva, je na podlagi izkušenj dobro vedel, da bodo rdeče-bele markacije dobro vidne tako na sivo-rjavem debelu dreves kot na beli skali, v dežju in žgočem soncu, vsaj nekoliko tudi v mraku, poleti in pozimi.

Aljoz Knafelc je bil planinski prostovoljec, da malo takih. Vse do smrti je sam postavjal smerne table, ki so bile takrat še lesene. Izdelali so mu jih mizarji, pobarval jih je sam, sam jih je tudi nesel na pravo mesto. Glede tega je vodil natančen opis, iz katerega razberemo, da jih je do leta 1936 postavil 466! Leta 1923 je sam prebarval celoten Aljažev stolp na vrhu Triglava, narisal je grebenske karte Julijcev in Kamniških Alp, od leta 1926 do smrti leta 1937 pa je bil tudi oskrbnik Koče pri Triglavskih jezerih oziroma Zajezerske koče, kot so ji takrat rekli. Nanj spominja plošča, ki pa je, žal, komaj opazna. Okolje je zaraščeno, črke so obledele, od osebja zdajšnje koče vas le najstarejši znajo napotiti do nje. So markacisti pozabili na očeta slovenske markacije? Kdor me bo prehitel, naj ima v nahrbtniku markirno pisalo in naj se potruži obnoviti napis, saj je prav Aljoz Knafelc

poskrbel, da lažje »beremo« gorske steze in izberemo pravo pot.

Izjemnega planinca se je Pošta Slovenija spomnila leta 2009 s spominsko znamko in žigom prvega dne, PZS pa zaslužnim markacistom podeljuje Knafelčevo priznanje za večletno delo in Knafelčevo diplomato za življenjsko delo, seveda pa se markacisti ne ukvarjajo zgolj z risanjem, ampak tudi z vzdrževanjem, postavljanjem in obnavljanjem varoval.

Markacije v črki zakona

Danes si kar težko predstavljamo zanos, s katerim so se markacisti po prvi svetovni vojni lotili dela: z akcijo za označitev vseh gorskih poti z novo markacijo začeli spomladi, v dobrih dveh mesecih pa so bile že vse glavne poti označene po Knafelčevo. Delo pri markiranju poti z novimi oznakami se je dobro uveljavilo in je bilo zelo upo-

števano. Opazili so ga tudi državni organi in 18. novembra 1933 je izšla Naredba bana Dravske banovine o znamenovanju poti, stez in smuških smeri.

Po drugi svetovni vojni je Planinska zveza Slovenije nadaljevala z enotnim označevanjem. Pravila in navodila za markiranje so bila sprejeta na redni letni skupščini PZS 15. januarja 1948 v Ljubljani in nato še na skupščini Planinske zveze Jugoslavije na Žablaku pod Durmitorjem (v črni gori). S tem je bila Knafelčeva markacija razširjena na področje celotne nekdanje Jugoslavije.

Pred sedmimi leti, torej leta 2008, je bil sprejet nov pravilnik o označevanju in opremljanju planinskih poti, ki naj bi usmerjanje planincev pri izbiranju prave smeri naredil še prijaznejše. Čeprav verjetno večina planincev skrbno načrtuje turo, prebere o značilnostih poti vse razpoložljivo tiskano in spletno gradivo in se posvetuje z znanci, ki so tam že hodili, se mnogokrat v vznožju gora znajdejo planinci, ki sploh ne vedo, kam naj se odpravijo. Če naletijo zgolj na table z oznako smeri in trajanjem poti, se kaj rado zgodi, da se nepripravljeni in preslabo opremljeni odpravijo z otroki na pot, ki zahteva večšega gornika. Marsikje zato napisu smeri dodajo oznako »lahka«, »zahtevna« ali »zelo zahtevna« pot, po zdajšnjem pravilniku pa to vlogo prevzemajo znaki.

Lahka pot naj bi bila tista, na kateri ni varoval, potrebnih za varno hojo. Varovala (klini in jeklenice) so bolj zaradi varnosti kot nuje na zahtevni, na zelo zahtevni pa bi brez teh pripomočkov običajno opremljen planinec težko zmozel steno ali kak prehod. Ker danes živimo v času znakov, so si zato predlagatelji omislili trikotno oznako za zahtevne poti, trikotne s klicajem v sredini pa za zelo zahtevne poti. Na vsaki usmerjevalni tabli mora biti navedena tudi nadmorska višina izhodišča oziroma kraja, kjer stoji smerokaz, kakor tudi čas trajanja poti.

Statistika in markacija na češplji

V Sloveniji je uradno 1661 planinskih poti, ki skupaj merijo 9.931,47 km! Markacisti so vključeni v delo Komisije za planinske poti in jih je trenutno 719. Večkrat sem se imel priložnost srečati s temi srčnimi fanti, ki v strme stene znosijo opremo, ki jo potrebujejo za nadelavo poti. Risanje markacij je seveda le ena od njihovih zadolžitev, pa že tista zahteva dovolj spretnosti in iznajdljivosti, predvsem pa čuta za prostorsko orientacijo, tako da so markacije res narisane točno tam, kjer se zbegano planinčevsko oko najprej ustavi. Še več znanj morajo imeti fantje, ki nameščajo nova varovala, katera je potrebno seveda tudi prinesiti. Pri vrtanju si zadnja leta pomagajo z agregati, toda vseeno je težko in najprej morajo uspešno varovati sebe, da bo potem nam vsem bolj varno. Ob malici se zato sproščajo s pripovedovanjem zgodb o vzponih in drugih osvajanjih, zraven pa – vsaj nove člane in mimoidoče častnikarske radovedneže, razvedelijo s kakšno markacistično šalo.

»Ob obnavljanju markacij na vrh gore, ki se je strmo dvigala nad dolino, smo prvo markacijo s puščico narisali ob avtobusnem postajališču, naslednjo pa bi morali na drevesu ob njivi, na kateri je priletne ženica okopavala krompir,« so mi pripovedovali. Zato so ji fantje, prijazni ravno toliko kot nabriti, najprej voščili dober dan, zatem pa jo pobarali, če lahko narišejo markacijo na njeno češpljo, saj je tam mimo vodila planinska pot. Mamka se je zavrnila, jih premerila od nog do glave, potem pa navihano odgovorila z da, seveda, brez težav, vendar jih je istočasno opozorila, da bo čez kako uro končala s čompami in se odpravila domov, zato naj si raje poiščejo kako drugo češpljo za risanje markacij...

Zgodovinar Božo Repe v knjigi *S puško in knjigo objektivno in celovito prikazuje razmere pred, med in po drugi svetovni vojni, ki so bistveno zaznamovale dogajanja na slovenskem ozemlju. Delo odlikuje relevanten prikaz vzrokov in posledic vojnega nasilja, fenomen in edinstvenost slovenskega partizanskega gibanja, na svoje mesto pa postavi tudi vlogo Katoliške cerkve, kakor tudi kolaborantov. Božo Repe ponuja temeljit in dosleden prikaz zgodovinskih dejstev, s katerimi ne nazadnje na laž postavlja manipulativno poceni reinterpretacijo zgodovine, ki smo ji v zadnjih letih vse prepogosto priča v Republiki Sloveniji.*

Knjigo nekako začenjate s podrobno razlago o tem, da so nemški, italijanski in madžarski okupatorji Slovence obsodili na smrt. Poglobljeno spregovorite o genocidu - etnocidu. Menite, da je tako imenovana revizija zgodovine že toliko zamajala poznavanje osnovnih zgodovinskih dejstev (tudi na Primorskem), da so ta temeljna zgodovinska dejstva že pozabljena, izkrivljena?

Primorska ima sicer poseben odnos do NOB, načeloma pa je revizija res zabrisala osnovna poznavanja dejstev, zlasti pri mlajših generacijah. Za to je več vzrokov: od šolske zgodovine, kjer so bili v času Janševe vlade na hitro in brez stroke revidirani učni načrti, učitelji pa se, če je le možno, občutljivim temam izogibajo, do prav grotesknh razprav v medijih. Tu je negativno vlogo odigrala zlasti nacionalka. Nekateri razprave, ki jih je organizirala, so sramota za novinarstvo. Še če bi se to dogajalo v kakšnem bifeju, bi marsikakšna natararica reagirala in tako razpravo prekinila, goste pa nagnala. Ob tem, da ima nacionalka v arhivih na desetine čudovitih posnetkov ter dokumentarnih in igranih dokumentarnih filmov, nad katerimi ima monopol in ne pridejo do mlajših generacij.

Tu so seveda še patološke anonimne forumske razprave, pa še kaj. Je pa pogosto tako, da se

tovrstna agresivnost izzove averzijo in se spremeni v nasprotno od pričakovanega. Nekatera znamenja kažejo, da se to dogaja tudi z odnosom do NOB. Mor-da tudi to, da je bila moja knjiga po manj kot dveh mesecih praktično razprodana in je že dotisnjena.

V delu izpostavljate, da zgodovinski dokumenti potrjujejo, da so nacifašisti slovenskemu narodu namenili popoln izbris. Ali se lahko znotraj tega konteksta kakorkoli upravičuje kolaboracijo tudi t.i. taktično kolaboracijo?

Najprej je treba reči, da je bila kolaboracija prostovoljna. Ne samo to: tako Nemcem kot Italijanom je bila ponujena vnaprej. Nemci so jo zavrnili, Italijani pa modificirano sprejeli. V tem kontekstu so slovenski meščanski politiki tudi sprejeli aneksijo in se zanj zahvaljevali. Nekaj od tega so Italijani res ponaredili ali napihnili, ampak v celoti vzeto je šlo za precej evforično hvaljenje italijanske politike. Izrazi

kot so taktična ali izsiljena kolaboracija in podobno so zgolj opraviče-

Dr. Božo Repe, zgodovinar

Osvobodilna fronta fenomen v takratni

ROBI ŠABEC

vanje. Kolaboracijo je treba gledati v kontekstu položaja neke skupnosti. Eno so Kanalski otoki ali Danska, drugo po Sloveniji.

Se motimo, v kolikor bi dejali, da organizacija TIGR, ki naj bi se kot prva v Evropi uprla fašizmu, tudi sedemdeset let po drugi svetovni vojni odklanja tako leva politična opcija kot, z izjemo nekaj sprevrženih poskusov, tudi desna?

Na TIGR so v različnih povojnih obdobjih in tudi po osamosvojitvi gledali različno. Ne smemo pozabiti tudi, da se je definicija terorizma po tako imenovanem 11. septembru izrazito spremenila. Že prej in tudi danes so definicije uporniških skupin kot terorističnih zelo različne. Za nekatere so nacionalni junaki, za druge teroristi. Poglejte samo zadnji primer: Kurdsko delavko stranko. Kar zadeva zgodovino, mislim, da ima TIGR danes v njem dovolj korektno mesto. Gotovo je bil prva organizirana skupina v Evropi, ki se je uprla fašizmu. Vendar je dogajanje po slovenskih pokrajinah med vojno zelo različno, TIGR je primorska posebnost, predvsem predvojna, ni ga mogoče nategniti na vseslovensko kopito ali, kot se poskuša, z njim nekako »zamenjati« Osvobodilno fronto ali jo »nadomestiti«, ker naj bi bil TIGR manj ideološki. To mu dela zgolj škodo.

Tu je še vrsta drugih zadev. Gotovo je odnos do Tigra determiniral pogled komunistov, ti so v njem videli nekakšno konkurenco glede prvenstva boja proti fašizmu. Zato najverjetneje ni bil sprejet v OF kot skupina (res pa je bil takrat že razbit). Nezaupanje je bilo tudi do nekaterih voditeljev Tigra v emigraciji v Sloveniji. Komunisti so v Tigru videli tudi organizacijo, ki se bojuje s terorističnimi metodami, sami pa naj bi take oblike boja že presegli. Vendar so se hkrati pri organizaciji odpora med vojno na Primorskem na Tigrovc kot posameznike zelo zanašali, kjer so mogli, so na njih gradili. Spreleduje se tudi, da so bili že pred vojno zavezniki v boju proti fašizmu. Tigrovci niso bili le narodni, pač pa tudi socialni revolucionarji in v tem pogledu najbližje komunistom. Velik del jih je med vojno tudi vstopil v Komunistično partijo. Gre torej za ambivalenten odnos in kompleksno vprašanje. Kot je značilno za Slovenijo, pa v razpravah znova prevladuje ideologija.

KP je imela politično prevlado že od začetka, to so ji druge skupine tudi priznavale. Dolomitska izjava je to le formalizirala, korak dalje od prejšnjega stanja je bila njena zaveza, da druge skupine ne bodo obdržale lastnih organizacij, iz katerih bi lahko nastale stranke ...

Kaj pa OF? Številni podatki, ki jih navajate, kažejo na to, da je znotraj OF šlo za izjemno organiziranost. Ali lahko OF označimo kot svojstven fenomen v takratni okupirani Evropi?

Gotovo je bila OF fenomen. Upreti se v razmerah, ko je Hitler obvladoval Evropo in se je vse zdelo brezupno, boriti se za preživetje in hkrati graditi državnost z vsemi segmenti, od institucij, medijev, denarja do kulture in celo znanosti, je res unikatno. Le da mi tega ne znamo promovirati. Raje se žremo med sabo in ponižujemo pred nekdanjimi okupatorji.

Ali bi lahko dejali, da je bila OF za takratni čas pravzaprav demokratična grupacija, v katero so bili vključeni tako komunisti, del sokola, krščanski socialisti ...?

Bila je demokratična, kolikor je bilo glede na vojne razmere možno. Rekel bi še več. Že volitve v vojnih razmerah so bile nekaj unikatnega in bistveno bolj demokratične kot v času kraljevine. Ne nazadnje so prvič v zgodovini dale

splošno volilno pravico ženskam. Narodnoosvobodilno gibanje je gradilo na ženskah in na mladini, to mu je v primerjavi s starimi političnimi silami dalo glavno moč. Seveda pa ni treba imeti iluzij. OF je želela po vojni prevzeti oblast, in tudi znotraj OF je potekal boj za prevlado, to je narava politike. A v osnovi je bila njena politika podrejena osvoboditvi, kar je bil glavni cilj OF.

TIGR je primorska posebnost, predvsem predvojna, ni ga mogoče nategniti na vseslovensko kopito ali, kot se poskuša, z njim nekako »zamenjati« Osvobodilno fronto ali jo »nadomestiti«, ker naj bi bil TIGR manj ideološki. To mu dela zgolj škodo.

Najbrž pa je bila dolomitska izjava tista, s katero si je kasneje KP formalno zagotovila privilegiran položaj znotraj OF?

KP je imela politično prevlado že od začetka, to so ji druge skupine tudi priznavale. Dolomitska izjava je to le formalizirala, korak dalje od prejšnjega stanja je bila njena zaveza, da druge skupine ne bodo obdržale lastnih organizacij, iz katerih bi lahko nastale stranke, kar je zadevalo predvsem Kocbekove krščanske socialiste, saj drugi takih ambicij niso imeli. Sicer pa je pri Dolomitski izjavi po moje glavni kontekst jugoslovanski in deloma še svetovni (morebitno izkrcanje zveznikov in s tem povezana prerazporeditev političnih sil v odporniškem gibanju na škodo komunistov).

V knjigi navajate tudi januar 1942, ko je Slovenski narodnoosvobodilni odbor sprejel odlok, s katerim je bila s smrtjo zagrožena organizacija vsakega odpora izven partizanskih enot oziroma OF. Zakaj je bil ta odlok potreben?

Odlok je posledica daljšega dogajanja od začetka vojne, katerega bistvo je medsebojno izključevanje. Meščanski tabor je najprej zavrnil sodelovanje komunistov v Narodnem svetu (češ, da so nelegalna stranka - kar je bilo glede na razmere in lastno izdajstvo Jugoslavije absurdno - v resnici pa zaradi predloga za upor). Potem ko so nekako konec avgusta »odkrili«, da Jugoslavija mednarodno še obstaja, so igrali dvojno igr po politične in nato tudi vojaške kolaboracije in hkratnega povezovanja z begunsko vlado. V odnosu do begunske vlade so sprejeli njeno stališče in kot edino »odporniško« vojsko priznavali Mihailovičeve četnike (Jugoslovansko vojsko v domovini). OF je kot odporniške priznavala le partizanske enote. Šlo je seveda tudi za vprašanje voditeljstva in tega, kdo bo po vojni prevzel oblast.

Koliko je nastanek vaških straž povezan z nasiljem, ki naj bi ga povzročali partizani?

Primarni vzrok ni povezan s partizanskim nasiljem. Šlo je za sledenje srbskim razmeram, kjer so partizane v Srbiji (t.i. Užiško republiko) skupaj uničili nemški okupatorji, nedičevci in Mihailovičevi četniki. To so v Slovenski ljudski stranki jasno povedali že v začetku januarja 1942, menili so, da brez državljanske vojne Jugoslavije ne bo mogoče obnoviti. V marcu pa tudi prve italijanske informacije kažejo, da že nastaja »bela garda«, kot jo imenujejo. Partizansko nasilje, ki je sledilo, so potem obilno izkoristili. Vaške straže, ki so nastale zaradi (upravičene) samoobrambe, so hitro spremenili v MVAC (Milizia volontaria anticomunista), Prostovoljno protikomunistično milico, ki je služila Italijanom. Šlo je za oceno, da partizane Italijani sami ne bodo zmogli premagati. Ti pa so MVAC kar takoj izkoristili pri začetku etnocida med poletno in jesensko ofenzivo leta 1942. MVAC je bila tipična plačana kolaboracionistična vojska.

Koliko je pravzaprav sploh bilo evidentirane partizanskega nasilja med drugo svetovno vojno?

Vseh žrtev, skupaj s tistimi tudi znotraj partizanskih vrst in usmrčitvami Varnostno-obveščevalne službe (ki pa imajo različne vzroke), je bilo po dosedanjih ugotovitvah 738.

a je bila i okupirani Evropi

Podobi škofa Rožmana, ki jo v zadnjih letih skušajo na novo ustvariti v Sloveniji, precej oporeka izjava nacističnega funkcionarja Friedricha Rainerja. Ta je Rožmana primerjal s škofi srednjega veka, ki so se borili za politično oblast. Kako bi vi označili delovanje škofa Rožmana med drugo svetovno vojno?

Rožman je sledil predvojni protikomunistični politiki. Komunizem je bil zanj glavno zlo, ne glede na spremenjeno politiko Vatikana na eksistenčno ogroženost slovenskega naroda. Deloval je izrazito politično, priznal aneksijo in se zanj zahvaljeval ter kot največja avtoriteta veliko, morda odločilno pripomogel, da je ublažil protiitalijanska čustva ob aneksiji, za kar je tudi dobil visoko italijansko odlikovanje. Paveliću je izposloval obisk pri papežu. To so morda manj znana dejstva iz prvih mesecev okupacije, ki jih je v Zgodovinskem časopisu podrobno analiziral dr. Bojan Godeša.

Prav Rožman je tudi eden izmed pobudnikov nastanka vaških straž oziroma enot MVAC. Še en zapis, tokrat generala Ruggera o MVAC, ki ga je poslal Rožmanu najbrž o tej organizaciji in o škofu samem verjetno pove vse?

Vsa njegova dejavnost v nadaljevanju, ki jo omenjate, spomenice, vloga pri organizaciji MVAC in domobranstva, maše (ob zaključku vojne proti Jugoslaviji, obletnici pohoda fašistov na Rim) in druge javne manifestacije, zahvala visokim fašističnim funkcionarjem, ki so dajali pobijati slovenske ljudi, so znane in obdelane.

Kako pa je bilo z obsodbo škofa po drugi svetovni vojni?

Po vojni je bil Rožman v odsotnosti obsojen na osemnajst let zapor. Sodba je bila zlasti od osemdesetih let 20. stoletja in potem v samostojni Sloveniji predmet različnih pogledov in polemik. Proces je treba razumeti v kontekstu tedanjih razmer. Gotovo je bil politično motiviran že s samo sestavo obtoženih (sojenje skupaj z nacističnimi zločinci), pa tudi zaradi tedanjega odnosa med Cerkvijo (ki jo je tedanja oblast štela za opozicijo in z njo obračunavala) in državo. Veliko je bilo tudi čustvenega naboja zaradi vojnih grozot. Rožmanov proces je tudi potekal v okviru t. i. revolucionarnega sodstva.

Kaj pa rehabilitacija procesa kasneje v republiki Sloveniji?

Rehabilitacijo procesa so skrbno pripravljali dalj časa, v ta namen je bila med drugim, kot nekakšno zgodovinsko opravičilo njegovega ravnanja, objavljena knjiga dr. Tamare Grieser Pečar in dr. Fran-

čila dana pravna podlaga za to, da je škofu sodilo vojaško sodišče. Sodbo je vrnilo Okrožnemu sodišču v Ljubljano v novo sojenje, do katerega pa nikoli ni prišlo. To je sicer v Sloveniji preizkušen sodni trik (običajno z zastaranjem) tudi za aktualne politike. Krek in Rožman tako pravno veljata za neobsojena, saj zanju velja domneva nedolžnosti. Katoliška cerkev pa razveljavitev postopka interpretira kot Rožmanovo rehabilitacijo. Temu je sledil prekop njegovih posmrtnih ostankov.

»MVAC

(Milizia volontaria anticomunista)
nam Italijanom mnogo pomaga,
a med Slovenci ustvarja takšno
sovražstvo, da ga petdeset let ne
boste mogli odpraviti.«

(general Ruggero škofu Rožmanu jeseni 1942,
v Božo Repe: *S puško in knjigo*, CZ, 2015, str. 236)

ceta M. Dolinarja Rožmanov proces z domnevno »novimi dokazi«. V resnici je bolj ali manj šlo le za tisto, kar je bilo po vojni znano, a sodišče ni upoštevalo. Sodba je bila leta 2007 razveljavljena, kar je omogočila politična konstelacija - sprememba zakonodaje pod desno oblastjo v času vlade Janeza Janše, ki je Katoliški cerkvi (Ljubljanski nadškofiji) dovolila, da je postala stranka v postopku in je na sodišče lahko vložila zahtevo po varstvu zakonitosti. Vrhovno sodišče je ugotovilo, da je v primeru sojenja škofu Rožmanu (enako tudi za dr. Miha Kreka) prišlo do bistvenih kršitev določb kazenskega postopka glede vprašanj sojenja v nenavzočnosti, pravice do obrambe in ali je

Kar zadeva morebitno ponovno sojenje delim mnenje z dr. Godešo, da bi tisto, kar je analiziral sam, omogočilo »mnogo bolj transparentno sodbo, ki je ne bi bilo mogoče zavrniti niti s stališč pravnega reda in vrednot, ki vladajo v današnji družbi«. A novega sojenja seveda ne bo. S stališča katoliške cerkve kot institucije je bistveno, da skozi Rožmana zagovarja pravilnost svoje politike med vojno. Kar zadeva slovensko družbo je to eden od glavnih razlogov da t.i. sprave nikoli ne bo. Znotraj katoliške cerkve se bodo verjetno nekoč že morali soočiti tudi z vprašanjem segregacije vernikov, saj je bila večina partizanov, proti katerim sta Rožman in cerkev nastopala, vernih.

Nekateri zgodovinarji v zadnjem času izpostavljajo dokaze o posameznih napadih kolaboracionistov na nacifašistične enote. Kaj lahko poveste o teh?

No ja. Trije napadi četnikov Jožeta Melaherja na orožniške postaje na Štajerskem septembra 1944 in potem sklenitev sporazuma z Nemci o nenapadanju. Četniki so dobili oporišče v Sv. Petru in ščitili nemške urade ter napadali partizane. In Štajerski bataljon (kasneje imenovan Legija smrti) je maja 1942 varoval partizanski napad na italijansko postojanko v Ratežu (hkrati pa lovil, mučil in pobijal partizane in aktiviste). Skupina domobrancev je bila poslana v Dachau zaradi obveščevalne dejavnosti za Angleže (hkrati pa so, kot je znano, domobranci poleg drugih zadev lovili sestreljene zavezniške pilote in jih izročali Nemcem). Za primerjavo: samo na avstrijskem Koroškem, kjer je bila organizacija odpora najtežja, pa je bilo 800 bojev, akcij in spopadov med partizani in nacističnimi oboroženimi silami. Toliko zgodovinskega, drugo je stvar politike in domišljije.

Iz ostankov MVAC se je formiralo slovensko domobranstvo. Zakaj sploh potreba, da so dom-

Kakšen položaj so imeli slovenski partizani znotraj jugoslovanskega partizanstva?

Zelo pomemben. Prvič na individualni ravni posameznih politikov in drugič zato, ker je bila Slovenija zahodni in najbolj izpostavljeni del jugoslovanskega ozemlja. Zlasti v drugi polovici vojne je bilo slovensko ozemlje strateško zelo pomembno tudi za zaveznike. Tudi sicer bi si bilo obnovo Jugoslavije brez Slovenije težko predstavljati.

Znotraj katoliške cerkve se bodo verjetno nekoč že morali soočiti tudi z vprašanjem segregacije vernikov, saj je bila večina partizanov, proti katerim sta Rožman in cerkev nastopala, vernih.

Kaj lahko poveste o pomenu partizanstva znotraj širšega evropskega prostora?

Resnično vojaško vrednost sta imela predvsem sovjetsko, v glavnem pod okriljem Rdeče armade, in jugoslovansko odporiško gibanje. Jugoslovansko je bilo tudi najbolj zgodnje, drugje (Francija, Italija – tu je prišlo tudi do državljanske vojne) se je razvilo šele po kapitulaciji Italije, prej je šlo bolj ali manj za obveščevalno dejavnost in sabotaže. Obravnave vredna so gotovo še nekatera druga: norveško in poljsko recimo, tudi nizozemsko. Celo Luksemburžani so ponosni na nekaj odpora.

Zakaj so zavezniki relativno pozno pričeli podpirati partizanstvo?

Saj niti ni bilo pozno. Proti koncu leta 1942 so imeli dovolj zanesljivo sliko, kdo se v resnici bori, spomladi 1943 so že poslali prve misije. Seveda so različni vzroki: britanska podpora kralju, strateški razlogi - do prelomnih zmag na svetovnih bojiščih v letu 1942 in začetku leta 1943 jugoslovansko ozemlje ni imelo večjega pomena, britanska klasična vojaška miselnost dolgo tudi ni razumela koncepta partizanskega načina bojevanja. Segla je do sabotaž in vojske dejavnosti. Ko pa so približno spoznali partizanstvo, so ga začeli občudovati. A hkrati so priznavali, da sami zanj niso sposobni, to ni bil njihov koncept bojevanja.

Slovensko partizansko gibanje je znalo vključiti v svoje gibanje ljudstvo s celotnega slovenskega etničnega prostora, od recimo Rezije pa do avstrijske Koroške. V vaši knjigi navajate podatke, da je prav slednje Avstrija izbrala v povojni diplomaciji in tako dokazala odporišništvo tudi na avstrijskem področju. Ali ne govorimo o čistem sprenevedanju?

Res je. Obnova avstrijske države je kombinacija geostrateških razlogov in sprenevedanja, kar gre tudi sicer vedno skupaj, tudi danes. Od nacizma pa jih je zlasti v očeh Američanov ločil šele film *Moje pesmi, moje sanje*. To je bilo njihovo »očiščenje«.

Kako je z vojno škodo na slovenskih tleh. Ali je bila ta kadarkoli plačana?

Zelo malo, zgolj simbolično in posredno. Vprašanje je še vedno aktualno, a ga servilna slovenska politika ne upa odpreti.

Igor Omerza se čudi vaši izbiri naslova *S puško in knjigo*, ki naj bi bil povzet po znani fašistični paroli *Libro e moschetto, fascista perfetto* (Knjiga in puška - popolni fašist). V knjigi navajate, da ste naslov povzeli po zapisu Georga Wuchinicha, ki je kot vodja ameriške misije Alum pri Vrhovnem štabu zapisal, da se partizani borijo »s puško in knjigo«. Ali bi danes knjigo poimenovali drugače?

Kje je to zapisal ali izustil ne vem, niti me njegova čudenja ne zanimajo. V zgodovinskega smisla bi me Omerza morda zanimal le kot pripadnik povzpetniške - na jugu rečejo skorojevičevske - »elite« iz tretje ali četrte vrste propadle LDS. Njihovo formo mentis, ki seveda ne velazna zgolj na eno stran, bo res moral nekdo obdelati, saj brez tega ni mogoče razumeti stanja, v katerega je Slovenija zašla po osamosvojitvi. A to je delo za mlajše zgodovinarje. Če kdo želi, seveda lahko najde povezavo kategegakoli izraza s čimerkoli. Sintagma »s puško in knjigo« ni (zgolj) Wuchinicheva, on je to lahko le povzel. Najdemo jo v številnih partizanskih dokumentih in pri znanih ljudeh iz odporiškega gibanja, recimo pri pisatelju Francetu Bevku. To v knjigi obravnavam. Sicer pa je ta povezava vsebinsko za povprečno razgledanega človeka splošno znana ter v zgodovini in v literarni zgodovini večkrat in podrobno obdelana. Z njo sta se med drugim ukvarjala dva eminentna slovenista in akademika: dr. Boris Paternu in dr. Matjaž Kmecl, od mlajše generacije pa dr. Miklavž Komelj. Da bi naslov knjige, ki je že postal kulturni, spremenil zaradi neke obskurne pripombe, ki je še prebral nisem!?

obranci realizirali zaprisego nemškemu okupatorju? Ne nazadnje jih prav prisega še dodatno - formalno bremenil kolaboracije in bi celo o kakšni taktični kolaboraciji lahko govorili le s težavo?

Prisega je bila nemška zahteva, je pa seveda najbolj manifestativni izraz vojaške kolaboracije, tudi z jasnimi ideološkimi podtonom.

Kako je bilo z delovanjem četnikov oziroma kdaj in zakaj so se ti pridružili okupatorju?

V Sloveniji so bili šibki, prvi se je Italijanom pridružil Štajerski bataljon (ki sicer ni bil povsem četniška enota, v njem so bili tudi ljudje iz katoliških vrst in kaplan). Gibanje je po porazu v Grčaricah znova oživelo in delovalo v sodelovanju z Nemci.

V knjigi navajate vsaj dve večji amnestiji, ki so jih partizani naslovili na kolaborante v želji, da se jim priključijo v borbi proti okupatorju. Kako uspešne sta to bile?

Pozivi na amnestijo so imeli skromen uspeh, čeprav so k pomiritvi s partizani pozivali tudi iz Londona.

Sobota, 15.8.2015

- 12.00** Odprtje kioskov
16.00 Podpis listine prijateljstva in sodelovanja med župani ob priliki pohoda **BUJE - TRIGLAV 2015**
 Koncert **GODB NA PIHALA IZ KOMNA IN NABREŽINE**
16.00 POSEBNA PONUDBA SK DEVIN: **BIK NA RAŽNJU**
18.30 KAVARNA GREDEN - **EX TEMPORE SREČANJE UMETNIKOV**, v organizaciji ŠKD Ajser 200
20.00 koncert V CERKVI SV. ROKA: **VOKALNI ENSEMBLE VIKRA**, umetniški vodja Petra Grassi
21.00 Koncert in zabava s skupino **HAPPY DAY**

Nedelja, 16.8.2015

- 10.00** SLOVESNI **SV. MAŠA IN PROCESIJA** posvečeni vaškemu zavetniku SV. ROKU
18.00 Odprtje kioskov
20.00 Koncert in zabava s skupino **GIULIAPELLIZZARIBALLABEN**
21.00 **TOMBOLA**, v organizaciji SK DEVIN

in še:

v Kulturnem domu Igo Gruden čebelarstva razstava in razstava ob 70. obletnici SKD Igo Gruden ● na športnem igrišču AŠD Sokol še v soboto 18.8., od 18. ure dalje turnirji v odbojki na mivki (beach volley) in košarki ● v župnišču v Nabrežini kolektivna razstava »Nabrežina - kraji tradicije«, slike, skulpture, grafike, mozaiki in fotografije, v organizaciji Športno kulturnega društva Ajser 2000 ● pri Babčevih animacija in igre za najmlajše (KD Harmonija) ● v gostinskih obratih koktejl sv. Roka Bar Igor (fanciji z dušo), Kavarna Gruden (kuhani štruklji), Pizzeria pam Pam (pizza sv. Roka), Bunker (krožnik sv. Roka) in Bar Sandra (menu sv. Roka)

Praznik prireajo Jus Nabresina Gemeinde, v sodelovanju z društvi SK Devin, SKD Igo Gruden, AŠD Sokol, KD Harmonija, ŠKD Ajser 2000 in pod pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina (Odborništvo za kulturo, turizem in šport)

NABREŽINA - Praznik vaškega zavetnika s pestro kulturno ponudbo se pribli

Sveti Rok v

Praznik sv. Roka v Nabrežini (popoln spored objavljamo v sosednjem okvirju) oblikujejo tudi številne razstave. Kar pestro je v nabrežinskem Kulturnem domu, v Grudnovi hiši, na kmetijah Pertot (Špjelni) in Ušaj v nabrežinskem mestnem jedru ter v prostorih nabrežinskega župnišča.

Ob 70-letnici Skd Igo Gruden

V Radovičevi sobi v prvem nadstropju Kulturnega doma dokumenti, diplome, članki in lepaki dokazujejo bogato 70-letno zgodovino nepretrganega delovanja nabrežinskega kulturnega društva. Skupaj z ostalimi odborniki in člani društva je v prvi vrsti za razstavo skrbela društvena odbornica Vera Tuta Ban: »Žal nam je le, da ni nihče sistematično zbiral gradiva med leti. Kljub vsemu smo se po svojih najboljših močeh potrudili, da predvsem mlajšim generacijam predstavimo to našo dolgo zgodbo.«

Na ogled je veliko fotografij in zapisov, na primer podroben članek o ustanovnem običnem zboru društva iz našega dnevnika. Gradivo je sicer zbrano po desetletjih, člani društva Igo Gruden pa si v letu praznovanja visoke obletnice nadejajo tudi tisk knjige, kjer bi še bolj podrobno opisali dolgo pot skozi vseh sedem desetletij.

Med dokumenti in diplomami je dobro viden tudi podpis devinskega princa Thurn und Taxis, ki je društvu leta 1982 podelil nagrado za dobroto (Premio della bontà) za uspeh pri delu z mladimi, in sicer po prireditvi izredno obiskanih poletnih centrov.

Ob slikah in diplomah so zbrani tudi številni lepaki in knjige, ki jih je med leti založilo društvo. Odborniki pa apelirajo tudi na vaščane in bivše člane, ki bi na domu hranili še kako pričevanje ali dokument, da se pri njih oglašijo, morebiti že med razstavo.

Čebelarstva tradicija

V dvorani nabrežinskega Kulturnega doma pa obiskovalce sprejema roj 150 čebel, ki jih je v obliki origamija izoblikovala vestna roka Nabrežinke Eve Pozzecco. Razstavo je uredil Zvonko Legiša, ki je ljubezen do čebelarstva gojil že med svojim učiteljevanjem na nabrežinski srednji šoli. Na ogled so številni čebelarški pripomočki, med temi satniki Žnidaršič, ponos slovenskih čebelarjev. Bogato zbirko čebelarških predmetov so sicer prispevali Danijel Novak, predsednik Društva slovenskih čebelarjev Trst, predsednik Tržaškega čebelarškega konzorcija Aleš Pernarčič in komenski čebelar Rudi Bandelj.

Poleg čebelnjakov lahko obiskovalci boljše spoznajo zgodovino slovenskega čebelarstva, pri katerem je vidnejšo vlogo, tudi na

dunajskem dvoru, odigral Anton Janša, razstavljene pa so številne poslikane panjske končnice, orodje za shranjevanje matic, stiskalnice, točila in voščene plošče. Možen je ogled tudi nove naprave za prenos rojev, sicer ponosa slovenskih čebelarjev, ki ga je iz turbine in ostalega modelarskega pribora izdelal v obliki sesalca Borut Žerjal.

Med obiskom razstave je možen tudi ogled filmov o življenju čebel. Enega je prispevalo čebelarstvo društva iz Velikih Lašč, drugega pa so s preprostimi sredstvi posneli daljnega leta 1990 na nabrežinski srednji šoli v sklopu čebelarškega krožka.

Od danes popoldne pa bodo imeli obiskovalci na voljo tudi opazovalni panj, to se pravi, da bodo lahko od blizu opazovali življenje čebel (panj bo sicer pod varnim steklom). Za poučno ponudbo bo poskrbel čebelar Rudi Bandelj.

Vinjete, fotografije, umetniška tradicija

V vaškem jedru, točneje na kmetiji Pertot (Špjelni) svojo ironijo v obliki vinjet razstavlja Matej Gruden, poznan tudi kot Keko, ki se pod svojimi risbami podpisuje kot Čačka. Vinjete sicer na šaljiv način obravnavajo športno, politično in sploh zamejsko dogajanje.

Nekaj korakov stran pri Ušaju razstavlja fotograf Miloš Zidarič, ki je v svoj objektiv ujel žetev Sivke. Ljubitelji umetnosti pa so seveda vabljeni še v nabrežinsko župnišče, kjer so na enem mestu zbrani mozaiki, slike, skulpture in fotografije. Pravi umetniški ex tempore so postavili člani društva Ajser 2000. »Včerajšnja dekleta« pa razstavljajo svoja ročna dela v Grudnovi hiši. (mar)

obišči nas v naših prodajalnah,

CONAD

Devin Nabrežina (TS) - Sesljan 24/H
Trst - Ul. Locchi 26/3

CONAD

SUPERSTORE

Devin Nabrežina (TS) - Devin 5/F

Prehranska dopolnila,
olja in kozmetični izdelki znamke

planet zdravja
planet of health

so vam na razpolago
v trgovini

Viva
(Vida Legiša)
v Sesljanu, 54/D

Ob možnosti ugotovitve telesnega stanja vam trgovina priporoča
NARAVNO OLJE ZA SONČENJE

Tel. 040 299314 • info@planetviva.it
www.viva-planetofhealth.com

PRAZNIK SV. ROKA

ižuje svojemu višku

abi na plac

Železnina Terčon

VSE ZA BAZEN

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

**PREHRAMBENI
DISKONT
EUROSPIN**

FERNETIČI 24 TEL. 040 2176832

**BRANKOVIČ
SLADJAN**

**SRBSKE
SPECIALITE
IN TIPIČNE
KRAŠKE JEDI**

Gabrovec, 24
Tel. 040 - 229168

URNIK:
torek - nedelja
od 8.00 do 23.00
Ob ponedeljkih
zaprto.

GABROVEC
ABROVIZIA
*Društvena Gostilna
Trattoria Sociale*

Pipan
Lastna proizvodnja

Aluminijaste zasteklitve
Obdelovanje železa
Aluminijasto-lesene zasteklitve
Inox ograje

OBRтна CONA NABREŽINA
NABREŽINA KAMNOLOMI 44/E1
Tel.: 040/200329 - Fax.: 040/2025392
Mob.: 347/3205989
email: info@pipan.info

Center Hotel
*** Bazovica - Trst

Center Hotel
Ul. Igo Gruden, 43
34149 Bazovica (TS)
Tel. +39 040 9221334
www.centerhotel.it

Al Tiglio Pri Lipi
TRATTORIA GOSTILNA PIZZERIA

Al Tiglio Pri Lipi
Ul. Srečko Kosovel, 3
34149 Bazovica (TS)
Tel. +39 040 9220163
www.trattoria.centerhotel.it

VRTOJBA - Konec avgusta bodo opravili tehnični pregled

Novo čistilno napravo bodo zagnali novembra

Tehnični pregled objekta centralne čistilne naprave v Vrtojbi je predviden konec avgusta, poskusno enoletno obratovanje naj bi zagnali v začetku novembra. V sklopu izgradnje centralne čistilne naprave v Vrtojbi, kjer se bodo čistile odpadne vode iz novogoriške, šempetrsko-vrtojbenske in dela mirensko-kostanjeviške občine, se v novogoriški mestni občini ravnokar izvajajo dela v zvezi z rekonstrukcijami in ponekod izgradnjami kanalizacijskega sistema in pripadajočih objektov. Te dni so se zaključila dela v Ulici Milojke Štrukelj v Solkanu, kjer je občina izvedla rekonstrukcijo obstoječe kanalizacije. Zanj je skupaj z evropskimi sredstvi namenila 330.000 evrov. Ob tem je občina dodatno zagotovila sredstva za obnovo vodovoda, pločnikov, ureditev kolesarske steze in cestišča v skupni vrednosti 320.000 evrov.

V sklopu teh aktivnosti so bile izvedene tudi vse podzemne povezave cevi, tako da ne bodo več potrebni prekopi ulice. »V prihodnje na tej ulici načrtujemo tudi ureditev javne razsvetljave, in sicer v sklopu ureditve celotne razsvetljave v mestu,« so sporočili iz novogoriške mestne občine. Kmalu se bodo pol drugo leto trajajoča dela v zvezi z izgradnjo kanalizacijskega omrežja zaključila tudi v Vrtojbi, medtem ko na Pristavi in Feiglovi ulici v Šempetru dela še potekajo.

Komaj bo dograjena čistilna naprava v Vrtojbi, naj bi goriška občina začela z gradbenimi deli za sanacijo goriškega dela Korna. Za njihovo uresničitev ima občinska uprava na voljo 21 milijonov državnih sredstev. S tem denarjem bodo uredili strugo, zgradili bodo odvodni kanal, uredili kanalizacijski sistem v severnem delu Gorice in ovrednotili dolino Korna, kjer bodo betoniranim bregovom vrnil naravnejši videz, uredili bodo pešpoti in zgradili nekaj mostičkov.

Sanacijskega načrta se bodo nedvomno veselili vsi ljubitelji okolja in še predvsem Goričani, ki se pritožujejo nad smrdom, saj je Koren v zadnjih letih bolj podoben greznici kot potoku. Pozitivne učinke čiščenja Korna bo zaznali tudi v Soči, saj se bo kakovost njene vode bistveno izboljšala. Do tega bo prišlo tudi po zaslugi novega sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ki bo Sočo »rešil« goriških odplak, hkrati pa bo omogočil učinkovitejšo in cenejšo upravljanje kanalizacijskega sistema na ozemlju goriške pokrajine. Dela predvidevajo posodobitev in povečanje zmogljivosti čistilne naprave v Štarančanu, ki jo bodo nato povezali z Gorico in Gradiščem z novo kanalizacijsko cevjo, v katero se bodo iztekale odpadne vode iz raznih občin. Obrat v Štarančanu bo nadomestil čistilni napravi v Gradišču in Gorici, ki ju bodo preuredili za druge namene. Gradnja novega sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda naj bi se začela v letošnjem letu, novo infrastrukturo pa naj bi po napovedih dežele Furlanije Julijske krajine dokončali med septembrom 2017 in aprilom 2018. (km, av)

Nova čistilna naprava v Vrtojbi

FOTO P.D.

GORIŠKA - Kakovost vode iz reke Soče ni ravno najboljša

Kopanje prepovedano

Table so postavili pred nekaj leti, vendar prepovedi marsikdo ne upošteva

Kopanje v Soči je na italijanski strani nekdanje meje prepovedano. Na to marsikdo pozablja ali tega sploh ne ve, čeprav so na raznih točkah ob reki že nekaj let nameščene table, ki kopanje prepovedujejo. Kakovost vode predvsem od izliva Korna dalje namreč ni ravno najboljša, tako da kopanje v reki nikakor ni priporočljivo. Prepoved pa malokdo upošteva, saj je bilo v teh dneh opaziti kar nekaj kopalcev, ki so se vročini zoperstavljali s skokom v reko, predvsem v okolici pevškega parka.

Sočo izkoriščajo za osvežitev tudi prosilci za azil, kar je bilo v prejšnjih dneh na žalost usodno za 25-letnega pribežnika iz Pakistana. Veliko kopalcev je tudi v Gradišču in Zagraju, kjer pa je kopanje ravno tako prepovedano, saj na Soči od državne meje do Gradeža ni niti enega urejenega kopaljšča, kjer bi redno opravljali analize kakovosti vode. (av)

Tabla s prepovedjo kopanja na ločniškem bregu Soče

FOTO A.V.

TRŽIČ - Nedovoljeno odlaganje odpadkov

Še sedem glob

Poostrene nadzore bodo izvajali tudi v prihodnjih tednih

Tudi avgusta se v Trziču vrstijo kot po tekočem traku poostreni nadzori nad nedovoljenim odlaganjem komunalnih odpadkov po mestu. Maja in junija so mestni redarji izsledili 17 domačinov, ki so odpadke odložili ob robu ceste oz. so jih vrgli v zabojnike drugih stanovanjskih hiš; vsi po vrsti so si kršilci prislužili slano globo. Julija in v začetku avgusta so mestni redarji oglobili še sedem ljudi; skupno globe že presegajo štiri tisoč evrov. 8. julija so globo izdali v Ulici Ceriani, 10. julija je bila na vrsti Ulica Desena, 14. julija je moški svoje odpadke odložil ob rob Ulice Capitello del Cristo. 16. julija so oglobili moškega v Ulici Aris, 27.

julija so mestni redarji prekršek ugotovili na Trgu D'Acquisto. Od začetka avgusta so mestni redarji naložili dve globi, in sicer v krajih, kjer so že izsledili nekaj kršilcev - 5. avgusta v Ulici Sant'Ambrogio in 7. avgusta v Ulici Capitello del Cristo. Vsaka globa je vredna okrog dvesto evrov.

»Izslediti kršilce ni nikakor lahko; večkrat jih je treba več časa potrpežljivo čakati, zaradi česa se zahvaljujemo našim redarjem, ki s svojim delom prispevajo, da je mesto čistejšee,« pravi trziški občinski odbornik Fabio Gon in poudarja, da bodo mestni redarji izvajali poostrene nadzore tudi v prihodnjih tednih.

TRŽIČ - Pomoč pri plačevanju računov

Na občini prejeli preko tisoč prošenj

Na trziški občini so prejeli 1009 prošenj za pomoč pri plačevanju računov za električno energijo. Lani se jih je nabralo 1337. Do znižanja števila prošenj je prišlo zaradi uvedbe novega količnika Isee; spremenil se je sistem izračunavanja količnika, različen je bil tudi rok za vložitev prošenj. Leta 2011 so prejeli 936 prošenj, zatem pa je njihovo število iz leta v leto naraščalo.

Iz socialnih uradov trziške občine pojasnjujejo, da imajo starši novorojenih otrok čas do 15. avgusta za vložitev prošenj za koriščenje prispevka, ki ga zagotavlja de-

žela. Obrazec je na razpolago na spletni strani trziške občine. Prošnja lahko vložijo starši, ki imajo bivališče v Furlaniji Julijski krajini; njihov količnik Isee ne sme presežati 15.000 evrov. Ob rojstvu otroka mora imeti vsaj eden izmed staršev najmanj 24 mesecev bivališče v FJK. Za informacije je na razpolago občinski urad v Ulici Crociera (tel. 0481-494811, naslov elektronske pošte servsocom@comune.monfalcone.go.it), ki je odprt ob ponedeljkih med 15.30 in 17.30, ob sredah med 9. in 12. uro in ob petkih med 9. in 12. uro.

Gorelo terensko vozilo

Na avtocesti A4 pri Vilešu je večeraj okrog 13. ure zagorelo terensko vozilo. Požar so pogasili goriški gasilci, k sreči se ni nihče poškodoval. Dim je bilo mogoče videti do Gorice.

Aretirali mladeniča

Policisti so večeraj na trziški železniški postaji aretirali 25-letnega italijanskega državljan S.R., ki je kršil hišni pripor. Izsledili so ga med običajno kontrolo dokumentov, izkazalo se je, da so 3. avgusta na goriškem sodišču obsodili na hišni pripor. Ker ga je kršil, bo moral svoj dolg s pravico poravnati v zaporu.

Knjižnica bo spet odprta

Občinska knjižnica v Sovodnjah bo od 17. avgusta ponovno odprta, in sicer ob ponedeljkih od 10. do 13. ure, ob torkih in četrtek od 16.15 do 18.45 ter ob petkih od 8.30 do 10.30.

Lutkarski festival v Gradežu

V ponedeljek, 24. avgusta, se bo začel Alpe Adria Puppet festival, ki bo do 29. avgusta potekal v Gradežu in Ogleju. Mednarodni lutkovni festival, ki ga prireja združenje CTA, bo letos uvedla predstava »I tre servi alla prova« Mattie Zecchia, ki bo na sporedu v ponedeljek, 24. avgusta, ob 21. uri v kraju Campo Patriarca Elia v središču Gradeža. Naslednjega dne bo ob 17.30 na prizorišču Velarium ob vhodu glavne gradeške plaže GIT predstava »I segreti del bosco notturno«, v parku gradeškega županstva pa bodo ob 21. uri uprizorili pravljico Muzikantje iz Bremna bratov Grimm. V knjižnici Falco Marin v Gradežu bo od torka, 25. avgusta, do petka, 29. avgusta, od 10. do 12. ure potekala ustvarjalna delavnica za otroke »Illuminiamoci - I colori della luce«, ki jo bo vodila Suomi Vinzi. Gradež bo nato prizorišče festivala do petka, 26. avgusta, ko bo v avditoriju Biagio Marin prvič ob 18. in nato v ponovitvi ob 19. uri na sporedu gledališka predstava v operni preobleki »Il frigorifero lirico«. Letošnji Alpe Adria Puppet festival se bo zaključil v Ogleju v soboto, 29. avgusta. Ob 18. bo v palači Meizlik odprte razstave »L'usignolo e l'imperatore«, ob 21. ba bodo na trgu Capitolo prvič predstavili igro »Storie da "contare"« v produkciji centra CTA. (av)

GORIŠKA - Pester program velikošmarenskih prireditev

Razvedrilo za vse okuse

Če vas straši dež, ki ga vremenoslovci napovedujejo za naslednje dni, če ste se prepozno odločili, da bi rezervirali nastanitev, če se vam ne da tvegati, da bi ostali ujeti v koloni, ali enostavno, če bi letos radi preživeli veliki šmaren v bližnji okolici, tudi Goriška ponuja nekaj zanimivih priložnosti za preživljanje teh prazničnih dni. Če začnemo pri kulturni ponudbi, bodo danes Pokrajinski muzeji v **Gorici** odprti - v goriškem grajskem naselju od 9. do 19. ure, palača Attems-Petzenstein na Kornu pa od 10. do 17. ure. V palači je med drugim na ogled razstava z naslovom »Giovanni Zangrando (1867-1941). Atelje in prijatelji«, mogoče pa si je tudi ogledati novo sobo, ki je posvečena Josefu Marii Auchentallerju.

Danes in jutri bo mogoče obiskati tudi palačo Coronini Cronberg na goriškem Vialu, ki do 4. oktobra gosti razstavo »Dalla Penna d'oca alla macchina da scrivere - Guglielmo Coronini e la bella scrittura«; ogledati si jo je mogoče med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro. Upravitelji palače Coronini Cronberg in goriška občinska uprava ponujajo poseben popust za ogled goriškega grada, ki bo danes odprt od 10. do 19. ure. Kdor si bo prej ogledal grad, bo nato lahko kupil vstopnico za palačo Coronini Cronberg po znižani ceni; zanjo bo odštel 3 evre in ne 5 evrov. Kdor pa si bo najprej ogledal palačo na Vialu, bo lahko izkoristil 50 odstotni popust pri nakupu vstopnice za grad, ki po redni ceni stane 3 evre. Za razvedrilec v mestu bodo poskrbeli organizatorji šagre sv. Roka v **Podturnu**. Danes ob 20.30 bo ples s skupino Renè e la sua orchestra, jutri bo ob 10.30 slovesna maša v čast zavetnika sv. Roka, med katero bodo izročili nagrado Opeka na opeko. Desetdnevno praznovanje se bo zaključilo v večernih urah. Ob 20.30 bo ples s skupino Souvenir, ob 22.30 pa težko pričakovana tombola z bogatim denarnim skladom: 2.000 evrov bo vredna tombola, 1.000 pa činkvin.

Danes bo pestro tudi v **Gradišču**, kjer bo v mestnem parku potekal 49. ptičji sejem. Dogajanje spremlja pester program, ki vključuje 4. vsedrjavno pasjo razstavo, sejem cvetja, kmetijskih in vrtnar-

Ptičji sejem v Gradišču (levo); skoki z mosta v Kanalu (desno); šagra sv. Roka v Podturnu (spodaj)

BUMBACA

skih pripomočkov ter ptičjih kletk, 20. mednarodno tekmovanje v »agilityju«, 17. razstavo sokolov, 18. turnir v streljanju s fračo, 17. sejem rabljenega blaga, 15. razstavo fosilov ter kokošji in zajčji sejem; možno si bo tudi ogledati eksotične in hibridne ptice ter najrazličnejše kanarčke. Prvo tekmovanje v »agilityju« se bo začelo ob 8.30, drugo pa ob 14.30.

V večernih urah bo danes pestro dogajanje poživilo **Gradež**. Ob 21.30 bo pri pristanišču Mandracchio »Koncert na vodi«, na nabrežju Nazario Sauro pa si bo ob 23. uri mogoče ogledati tradicionalni ognjemet. Jutri od 10. ure dalje bo na plaži Costa Azzurra turnir v tenisu na mivki, ob 21. uri bo v prireditvenem prostoru Parco delle Rose spektakel »Operetta mon amour!«.

Prijeten veliki šmaren bo mogoče preživeti tudi v Sloveniji. V **Kanalu** bo danes ob 20.30 koncert dalmatinske klope Kumpanji. Jutri bo dogajanje doseglo svoj vrhunec s skoki z mosta. Od 8. ure dalje bodo na tržnici prodajali domače izdelke in pridelke, ob 8.30 bodo na parkirišču pri tržnici na ogled starodobna vozila, ob 9.30 pa se bo začel Kanalski krog, in sicer krožni tek po trim stezi in gozdu; start in cilj bosta pred osnovno šolo. Ob 11. uri bo na vrsti delavnica za mlade skakalce, ki bodo nato nastopili ob 16. uri, ko se bo začel osrednji del

programa. S 17-metrskega mosta se bodo v Sočo nato pognali tekmovalci, ki se bodo pomerili v treh kategorijah; častni gost bo biatlonc Jakov Fak. Ob 18.30 bo predstavitev talentov občine Kanal na igrišču pred osnovno šolo, ob 19. uri pa razglasitev zmagovalcev. Ob 20. uri bo ples z ansamblom Nočni skok. Jutrišnji večer bo živahen tudi v **Novi Gorici**, kjer bo v sklopu poletne prireditve Stopimo skupaj na ploščadi za novogoriško občino od 21. ure dalje plesni večer tanga. Naj vas v tem primeru ne straši napovedan dež, saj bo ob slabem vremenu ples v veliki dvorani novogoriške občine.

Danes bo z razliko od prejšnjih let odprtih tudi več trgovin tako z jestvinami kot z drugim blagom. (av)

GORICA - Policija V prtljažniku kavč in še štirje potniki

V četrtek zvečer so goriški prometni policisti v Vilešu ustavili za pregled avtomobil z moldavsko registrsko tablico. Takoj so ugotovili, da je bilo vozilo opremljeno z dodatnim »kavčem«, ki so ga namestili v prtljažnik avtomobila. Na njem so sedeli štirje potniki, tako da je bilo v avtomobilu več ljudi od maksimalnega števila, za katerega je vozilo homologirano. Policisti so nato pregledali dokumente voznika, 21-letnega moldavskega državljanca, in ugotovili, da je bilo njegovo vozniško dovoljenje ponarejeno. Voznika, za katerega bodo šele preverili, ali sploh ima vozniško dovoljenje, so nato ovadili, naložili pa so mu tudi globo zaradi neodobrenih sprememb na vozilu in sploh, ker je prevažal preveč potnikov.

Policisti so ovadili tudi voznikovega sopotnika, 31-letnega moldavskega državljanca, ki je bil silam javnega reda že znan, saj mu je milanski kvestor marca letos izdal odlok o izgonu iz države. Potniki so nato nadaljevali pot do Gorice, prečkali nekdanji mejni prehod in se odpravili v Slovenijo. (av)

NOVA GORICA - Razstava v knjižnici Ko les zaživi v nešteto oblikah in podobah

Razstava v novogoriški knjižnici

FOTO KM.

Do 4. septembra je v Goriški knjižnici Franceta Bevka na ogled razstava, pod katero se podpisujejo člani solkanskega Rezbarskega, intarzijskega in restavratorskega društva. Poleg lesenih - teh je največ -, glinenih in kamnitih izdelkov, ki so jih ustvarili člani, so v razstavnem prostoru knjižnice prinesli tudi nekaj predmetov iz lanske leto odprtega mizarskega muzeja v Solkanu in tako obiskovalcem knjižnice približali utrinke iz tipične mizarske delavnice iz časov, ko so mojstri večino del opravili ročno.

Omenjeno društvo šteje skoraj 40 članov, ki prihajajo iz različnih krajev, od Krasa do Kolovrata in tudi iz zamejstva. Njihove roke so ustvarile že nešteto izdelkov, ki jih radi pokažejo na priložnostnih razstavah, kot je pričujoča: od intarzij iz lesa in furnirja, lesenih kipov, kozolcev, barvitih vodnih bitij, rezbarij, do glinenih in kamnitih del. Za poseben dodatek je k tokratni razstavi poskrbel član društva, Miran Brumat: gre za pet videoprojekcij na temo solkanskih znamenitosti: od mizarjev do znamenitega solkanskega mostu, ki se ponaša z največjim kamnitim lokom na svetu.

Tokrat so, kot rečeno, v razstavo izdelkov članov vključeni tudi

nekateri eksponati iz pred enim letom odprtega mizarskega muzeja v Solkanu, saj so se člani društva vezali tudi k ohranjanju spomina na stoletno mizarsko tradicijo kraja. Mizarska obrt je bila v Solkanu namreč dobro razvita že v petdesetih letih 19. stoletja in je v posameznih obdobjih doživljala vzpone in padce. Na čase, ko so mizarji delali ročno in izključno po naročilu strank, spominja raznovrstno mizarsko orodje in lepo ohranjeni katalogi, ki so tudi razstavljeni v knjižnici. Sicer pa člani društva toplo vabijo tudi na obisk muzeja v Solkanu. (km)

PEVMA - Raziskovalni potep se je uspešno zaključil

Nedaleč od Trubarjeve Rašice so pred sto leti prebivali begunci s soške fronte

Ljudje zelo različno preživljamo čas počitnic. Nekateri počitnice vidijo le na plaži ob morju, spet drugi prisegajo na sprehode v gorah, tretji jih preživijo na kolesarskih turah, četrtim prija obiski starih mestnih jader... Naključje je hotelo, da sva se pred kakim tednom za nekaj dni z ženo mudila na Štajerskem, kjer sva videla marsikaj lepega, zanimivega, pa tudi graje vrednega. Bila sva na Rogli in občudovala urejenost kraja, kljub izjemni vročini je bil tudi Ptuj vreden ogleda, obiskala sva skrivnostno kartuzijo Žiže, zgražala sva se nad zanemarjenostjo izjemno lepega dvorca v Dornavi pri Ptuj, ki bi urejen spominjal na »mali Versailles«, z mešanimi občutki sva obiskala Kidričevo, kjer je pred sto leti pod imenom Strnišče-Sterntal nahajalo veliko begunsko taborišče za pregnance iz soške fronte.

Omenjeno naključje je svoj epilog imelo med najinim povratkom domov. Nekaj dni pred najinim odhodom v vzhodnejše predele Slovenije sem pri sorodnici v Pevni naletel na staro fotografijo iz leta 1916. Nek avstro-ogrski vojak z Goriškega je pisal pozdrave moji že zdavnaj umrli teti, ki se je z družino kot begunka nahajala v bližini Velikih Lašč. Šlo je za družino moje mame, ki ob izbruhu vojne ni bila stara niti leto dni. Da je bila zgodba še bolj tragična, je družina morala v begunstvo le z ostarelim očetom, ker je njegovo ženo in mater kopice nedoraslih otrok blizu Solkana ubila itali-

Vas Adamovo

FOTO VIP

janska topovska granata. Moja mama mi ni znala nikoli povedati, kje so točno preživljali leta begunstva, ker je takrat bila še premajhna. Zanj je skrbela njena 16-letna sestra. Ko sem se pred leti začel zanimati tudi za begunske zgodbe, so bili starejši mamini bratje in sestre že pokojni, mama pa ni poznala imena vasice pri Velikih Laščah, v kateri je bila nastanjena družina Mavrič.

S pomočjo naslova s stare razglednice sva se minulo nedeljo z ženo podala na raziskovalni potep v okolico Velikih Lašč. Pot naju je vodila mimo Rašice, rojstnega kraja utemeljitelja slovenske besede, reformatorja Primoža Trubarja, v ljubko Mišjo dolino, kjer se nahaja zase-

lek Adamovo, kraj begunstva moje mame. Tam sva naletela na starejša zakonca, ki sta nam znala marsikaj povedati o vasi, v kateri danes živi le še 10 prebivalcev (pred desetletji jih je bilo preko 50). Kljub preseženim osemdesetim letom zakonca v času bivanja Mavričevih v Adamovem seveda nista še bila rojena, spominjala pa sta se, da je v petdesetih letih nekajkrat prišla na obisk tista moja teta, ki je prevzela skrb za mojo mamo. Takrat je še stala pokonci hiša na št. 7, v kateri so Mavričevi preživljali mesece pregnanstva. Danes tiste hiše ni več. Pred leti so dotrajano podrtijo lastniki prodali, novi lastniki pa so na njenem mestu zgradili novo hišo. (vip)

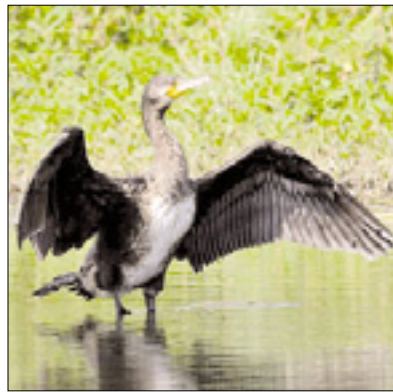
DOBERDOB - Ob jezeru išče vodo in hrano več vrst divjadi in še zlasti ptic

Raj za živali in fotografe

K Doberdobskem jezeru se prihajajo odžejati številni divji prašiči (levo); žejna lisica in smrdokavra z značilnim čopom perja (spodaj)

FOTO MARINO ČERNIC

Pred poletno pripeko divjad išče vodo in osvežitev v Doberdobskem jezeru. Ob kanalih in »bezni« je cel kup stopinj srn in še zlasti divjih prašičev, ki poleg vode s svojimi rilci v blatu iščejo deževnike in korenine. Ker jezero obiskuje tudi več amaterskih fotografov, je nekaterim izmed njih že uspelo ujeti v objektiv divjad med kopanjem in pitjem vode. Med njimi je tudi Marino Černic iz Doberdoba, ki je ob jezeru že posnel nešteto izredno lepih fotografij najrazličnejših živali; nekajkrat je svoje fotografije tudi že razstavil.

V zadnjih časih se nad lepotami Doberdobskega jezera navdušuje tu-

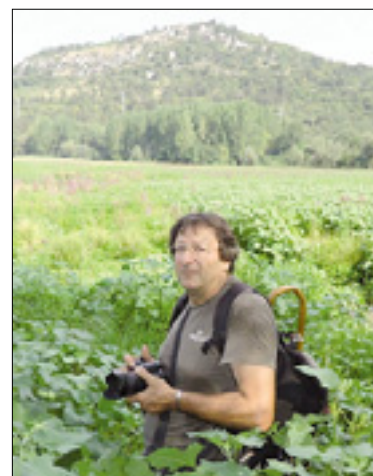
di amaterski fotograf Adalberto De Walderstein iz Trsta, ki se na »fotolov« najraje odpravlja na jameljsko stran. Tu si včasih sredi trstičevja postavi šotor in iz njega preži na ptice. Svoje fotografije objavlja na raznih socialnih omrežjih in z njimi dokumentira izredno naravno bogastvo, ki ga predstavlja Doberdobsko jezero. Ob njem je mogoče opazovati najrazličnejše ptice - od belih čapelj (*Ardea alba*) do strogo zaščitene čebelarjev (*Merops apiaster*), od živo barvanih vodomcev (*Alcedo atthis*) do smrdokavre (*Upupa epops*), ki jo prepoznamo zaradi značilne čope na glavi. V zadnjih časih se do jezera prihajajo

nahrant z ribami kormorani (*Phalacrocorax carbo*), ki v velikem številu naseljujejo gradeško laguno in sploh tržiško obalo.

Zaradi številnih divjih živali, ki se odpravljajo k jezeru pit vodo, velja v nočnih urah znižati hitrost, če se z avtomobilom peljemo tako po državni cesti št. 55 kot tudi po občinski cesti, ki povezuje Doberdob z Jamljami. Domači lovci poudarjajo, da je bila divjad že vpletena v številne prometne nesreče, zato je treba biti res maksimalno previdni; v zadnjih časih predstavljajo nevarnost tudi jeleni in košute, ki so jih že večkrat opazili ravno pri jezeru.

Med fotografi, ki obiskujejo jezero, je tudi Adalberto De Walderstein (desno); v svoj objektiv je ujel več vrst živali in ptic, med katerimi so tudi kormorani, divji prašiči in pisani vodomec, ki si je za dom izbral jameljsko stran jezera

FOTO D.R.

GORICA - Skavti na taboru v Žabnicah

Pridružili so se Mišmašu v njegovi gorski pekarni

Skavti v Žabnicah

Tudi letos je volčiče krdela Sambhur čakal poletni izziv. Tokrat jih je poklical pek Mišmaš, naj se mu pridružijo v njegovo pekarno - kočjo Svestega Jožefa v Žabnicah. Otroci so se tako v ponedeljek, 27. julija, odpravili na tabor, kjer so si nabirali izkušnje in spomine vse do sobote, 1. avgusta, ko so se s starši vrnili domov.

Volčiči so kot male miške pomagali Mišmašu in njegovim sodelavcem na najrazličnejše načine. Ločeni v tri skupine - ementalec, gorgonzola in parmazan - so se preizkusili v peki kruha in pice, obenem pa se tudi urili v najrazličnejših veščinah, da bi lahko varovali pekarno pred zavistnimi mačkami gospe Jedrt. V ta namen so sodelovali pri športnem dnevu in delavnicah, ki so zahtevale od njih dobre umske in telesne sposobnosti. Vse te so se izkazale, ko so mačke na skrivaj Mišmašu ukradle skrivnostni recept in volčiče preizkušale na poti do njega. Po raznih mačjih trikih in zvijačah ter sporočilih mačje pisave so se male miške končno soočile s hudobneži. Volčiči so si spretno pridobili recept, a kaj ko so jim zlobni nasprotniki izročili napačnega. Takrat so se s starimi mišmi odločili, da bodo v končnem obračunu mačke in gospo Jedrt poškrbili z dobro voljo, ki so jo nabrali, medtem

ko so mačke lenarile. Sveža dobra volja mokrim mačkam ni škodila, ravno obratno: pripomogla je k temu, da so pozabile na stare zamere in se pridružile volčičem. Vsi skupaj so tako prisluhnili Mišmašu, ki jim je razkril skrivnost recepta in svojega uspeha: moč je v skupnosti in dobri volji.

Seveda na taboru ni manjkalo skavtskega duha. Volčiči so se vsak večer zbirali okoli tabornega ognja, kjer so peli in se zabavali ob skečih vsake skupine. Prvi dan so se posvetili gradnji zgradb, npr. razglasne deske in košev za ločeno zbiranje odpadkov. Zadnji letnik je s pomočjo Mišmaša poskrbel tudi za visok jambor, ki so ga vsi volčiči skupaj dvignili in postavili, da ga je bilo videti daleč naokoli. Pod njim so se redno zbirali v glavnem zboru za vsakodnevni dvig zastave.

Najstarejši, ki so se v zadnjih dneh poslavljali od krdela, so ob koncu jambor tudi zažagali ob prisotnosti staršev, bratov in sorodnikov, ki so se jim pridružili pri maši in slovesnem zadnjem zboru. Z Baden-Powellovo mislijo, da bi pustili svet vsaj kanček boljši, ki jo je pri maši poudaril duhovnik Karlo Bolčina, so se starši in otroci po Pesmi slovesa poslovlili z obljubo, da se bodo še kdaj srečali.

Nora puma

GORICA - Izlet Društva slovenskih upokojencev za Goriško

Osvežitev v Karniji

V vasi Pesariis ob vznožju ošiljenih grebenov je bil posebno zanimiv ogled muzej urarstva

Upokojenci v Karniji

FOTO I.N.

Člani Društva slovenskih upokojencev za Goriško so se z dvema skoraj polnima avtobusoma peljali v soboto, 1. avgusta, na že tradicionalni letni piknik. Tokrat so se odločili za izlet v Pesariis v občini Prato Carnico. Naklonjeno sončno vreme jih je že zgodaj zjutraj spremljalo na poti v čudovito karnijsko pokrajino do slikovitega naselja Pesariis. V tej vasi, ob vznožju ošiljenih karnijskih grebenov, je bilo zaznati zanimivo preteklost, delo marljivih in iznajdljivih ljudi. Tu so si upokojenci ob izčrpnih razlagi vodičev ogledali v bogatem muzeju urarstva zbirko ur, ki

zaobjema izdelavo raznih mehanizmov od 16. stoletja do današnjih dni, posebno tistih za nihalne ure, zvonike in novejših standardov. Dodati je treba, da so prvotno domači obrtniki izdelovali ure zgolj za domačo rabo, po letu 1725 pa je ta dejavnost dosegla pravi industrijski razmah. Sledila sta vodeni ogled naselja in sprehod po t.i. monumentalni poti urarstva, kjer so na ogled številne nadvse zanimive ure različnih vrst (vodne, s pomanjkljivimi lopaticami, sončne, astronomske itd.). Kasneje je udeležence čakalo kosilo v hotelu Aplis v Ovaru, kjer so jih po-

gostili z domačimi dobrotami in dobro kapljico. V tem prelepem okolju je sledila družabnost ob prijetni glasbi, ki se je končala z bogatim srečelom. V neposredni bližini so si izletniki lahko še dodatno ogledali presenetljivo bogat naravoslovni muzej, znan po živalstvu, žagah in najrazličnejših vrstah lesa. Za krajši sprehod je peljala izpred hotela tudi urejena steza ob sotočju dveh gorskih potokov do dveh umetnih jezerc. Izletniki so se v poznih popoldanskih urah z velikim zadovoljstvom zaradi lepo preživetega dneva podali na pot proti domu. (in)

Kvali v Kromberku

V gradu Kromberk bo v okviru etno in jazz festivala Glasbe sveta v torek, 18. avgusta, ob 21. uri nastopila ženska pevska skupina Kvali; v torek, 25. avgusta, ob 21. uri pa bo koncert albanske jazz pevke Eline Duni. Tržnica Dobrote sveta, ki bo ponujala domačo hrano, bo obakrat odprta od 19. ure.

Kulturni večeri v Tržiču

Na Trgu Falcone e Borsellino v Tržiču je v teku niz poletnih kulturnih dogodkov. V ponedeljek, 17. avgusta, ob 21. uri bodo predvajali film »La teoria del tutto«, v četrtek, 20. avgusta, ob 21. uri pa film »Unbroken. V petek, 28. avgusta, ob 20.45 bo večer v spomin na Livia Glavicha z naslovom »Ciao Giga«. Skupina La Barraca bo v torek, 1. septembra, uprizorila gledališko predstavo »Il fantasma di Canterville«.

*Na Gropajišču roza pentlja
plapolala.
Aha, Jan sestrice*

Ireno

*ima,
Matjaž in Katja srečna starša
sta.
Iskreno jim čestita*

štmavrska klapa vsa

Čestitke

Naša ISABEL PASCULIN je v Nemčiji master iz evrokulture dokončala in vnovič doktorica postala. Iskreno ji čestitajo in ji želijo še nadaljnjih uspehov vsi, ki jo imajo radi.

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX: zaprt.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Ant-Man«.
Dvorana 2: 18.15 - 21.00 »Ant-Man« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Come ti rovino le vacanze«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.20 - 22.15 »Joker - Wild Card«.
Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 18.00 - 20.00 »Samba«; 22.10 »Pixels«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Ant-Man«.
Dvorana 2: 16.20 »Ex_machina«; 18.15 - 21.00 »Ant-Man« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Come ti rovino le vacanze«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.20 - 22.15 »Joker - Wild Card«.
Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 18.00 - 20.00 »Samba«; 22.10 »Pixels«.

V PONEDELJEK V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Terminator Genisys«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Pixels«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Ex_machina«.

V PONEDELJEK V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Ant-Man«.
Dvorana 2: 18.15 - 21.00 »Ant-Man« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Come ti rovino le vacanze«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.20 - 22.15 »Joker - Wild Card«.
Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.30 - 19.50 »Youth - La giovinezza«; 22.10 »Pixels«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V FARI

BACCETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA

V KRAJU SAN PIER

VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Razstave

MUZEJ AŠD SOVODNJE v Sovodnjah bo v poletnih mesecih odprt samo po dogovoru. Pokličite po tel. 329-7411459 (Ljubica Butkovič) ali 335-8419669 (Zdravko Kuštrín).

POKRAJINSKI MUZEJI obveščajo da bosta danes, 15. avgusta, sedež v goriškem grajskem naselju odprt z urnikom 9-19, palača Attems-Petzenstein na Kornu pa 10.00-17.00.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 73 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Pubblicità come Arte. Manifesti e bozzetti dal Liberty al Ventennio«; do 6. septembra od torka do sobote 9.00-12.30, 12.30-19.30.

V KRMINU: na sedežu društva Società Cormonese Austria v Ul. Matteotti 14 je na ogled razstava na temo italijanske vojaške okupacije Krmina od leta 1915 do 1917; do 16. avgusta vsak dan 10.00-19.30.

V GORICI: v galeriji Kosič v Raštelu 5/7 je na ogled razstava »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štma-ver, Solkan 1915-1918«; do 22. avgusta 9.00-12.30, 15.30-19.30.

V KRMINU: v muzeju teritorija v palači Locatelli na Trgu XXIV Maggio 22 je na ogled razstava z naslovom »Carlo Bevilacqua. Lo sguardo e il silenzio«; do 23. avgusta od četrтка do sobote 16.00-20.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 16.00-20.00.

V ŠTEVERJANU: na kmetiji Aleša Komjanca na Jazbinah št. 35 so na ogled razstava »Ara Pacis Valentina Omana in obrazi Prve Svetovne Vojne« ter fotografije iz arhiva kulturnega združenja Isonzo; do konca avgusta od ponedeljka do petka 9.00-12.30, 14.00-18.00, ob sobotah in nedeljah po domeni (tel. 0481-391228).

V GORICI: v Pokrajinskih muzejih v palači Attems Petzenstein na Kornu je na ogled razstava z naslovom »Giovanni Zangrando (1876-1941). Atelje in učenci«; do 20. septembra od srede do nedelje 10.00 - 17.00, ob četrtek 10.00-17.00; informacije po tel. 0481-547541 ali musei@provincia.gorizia.it.

NA CERJU: v prostorih Pomnika braniteljem Slovenske zemlje je na ogled razstava skulptur Sergia Pacorija

»Ko bridko jeklo postane umetnina«; do 31. oktobra, informacije po tel. 00386-53304670 ali www.miren-kostanjeva.si.

V GRADEŽU: v Hiši glasbe na Trgu Biagio Marin 2 je na ogled razstava z naslovom »Wiener Bijoux. Gioielli e design. Josef Maria Auchentaller per Georg Adam Scheid«; do 1. novembra ob ponedeljku od petka 18.00-23.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-22.00.

V GORIŠKEM GRADU je na ogled razstava z naslovom »1915. L'esercito marciava. L'avanzata verso Gorizia«. Prireja Zgodovinsko raziskovalna skupina Isonzo; do 8. novembra ob ponedeljkih 9.30-11.30, od torka do nedelje 10.00-19.00.

Šolske vesti

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠŠDI-jem organizira poletni kotalkarski kamp na Peči (Sovodnje) za otroke osnovne šole in vrtca od 31. avgusta do 4. septembra in od 7. do 11. septembra od 8. do 13. ure; informacije in vpisovanje po tel. 333-9353134 (Elena).

»SKUPAJ Z'GUD'MO« (ZAIGRAJMO): poletni godbeniški kamp bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Namenjen je otrokom in mladim od 8. leta dalje. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta, značilnega za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala); informacije Luciano Gergolet (tel. 334-9310000) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč. **PLESNE DELAVNICE ZA OTROKE** od 6. do 14. leta v organizaciji ZSKD bodo 7., 8. in 9. septembra v Prosvetnem domu na Opčinah. Prijave in informacije do 1. septembra: www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel.040-635626.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdobo do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kakovosten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice bodo zbirali na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprtih glav«.

Izleti

POHOD NA ŠKABRIJEL v spomin na padle in trpeče v prvi svetovni vojni bo v organizaciji združenja Iniziativa Škabrijel 2018 Nova Gorica v nedeljo, 6. septembra. Pohodniki se bodo odpravili na pohod vsak iz svoje smeri ali s parkirišča pred Igralniško-zabavišnim centrom Perla, zbirališče na Škabrijelu med 10.30 in 11. uro. Hrana in pijača iz nahrbtnika. Na samem vrhu bo kratek kulturni program. Ob slabem vremenu pohod odpade.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borznj trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Informacije in prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 3. oktobra, enodnevni avtobusni izlet »Potepanje po Preleki in Prekmurju«. Informacije in vpi-

sovanje do 10. septembra v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

POKRAJINA GORICA organizira v sodelovanju s pokrajinskim prevoznim podjetjem APT in združenjem Pro Loco iz Foljana-Redipulje avtobusne izlete na temo zgodovine prve svetovne vojne: 27. septembra »Itinerarij Kras 2014+«, ogled zasebnega muzeja prve svetovne vojne v Martinščini in Debele Griže ter muzeja na prostem in obnovljenega topniškega rova. Zbirališče bo pred železniško postajo v Foljanu-Redipulji ob 9. uri, povratek je predviden ob 12.30. Cena vozovnice znaša 5 evrov, obvezna je najava; informacije po tel. 0481-91697, carso2014@provincia.gorizia.it; več na www.carso2014.it.

Obvestila

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi ljubitelje gledališča, naj se za novo sezono pridružijo dramskemu odseku. Mešani pevski zbor Štandrež vabi nove pevce v svoje vrste. Informacije po tel. 0481-328666 (Božo) in tel. 347-9748705 (Vanja).

AGENCIJA ZA PRIHODKE sporoča, da so do 28. avgusta uradi v Gorici in Tržiču odprti samo v jutranjih urah. **DRŽAVNA KNJIŽNICA** v Ul. Mameli v Gorici je do 22. avgusta odprta samo od 9.30 do 12.30 od ponedeljka do sobote.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da je društveni urad na Korzu Verdi 51 zaprt do konca avgusta; informacije po tel. 0481-532092.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da so zaradi dopusta uradi zaprti do 19. avgusta.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da je urad zaprt zaradi dopusta do vključno 28. avgusta.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da sta pokrajinska knjižnica in pokrajinski zgodovinski arhiv zaprti do 23. avgusta.

JUS VRH sporoča, da se lahko prebivalci Vrha včlanijo v organizacijo s pisno prošnjo, ki jo lahko naslovijo na Jus Vrh (Devetaki 26, 34070 Sovodnje ob Soči - GO), ali pa pustijo v poštnem nabiralniku ŠKC Danica.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da so v popoldanskih urah vsi občinski uradi avgusta zaprti. Tehnični urad sprejema po dogovoru po tel. 0481-784009.

OBČINA SOVODNJE bo začasno zaposlila dve osebi, ki bosta pomagali osebju različnih občinskih uradov pri katalogizaciji, urejanju arhivov ipd. Projekt bo trajal 52 tednov, delovni čas bo 36 ur tedensko. Namenjen je osebam v dopolnilni blagajni ali ki so vključene v program mobilnosti po zakonu 223/91 ter delavcem s posebnim denarnim nadomestilom za brezposelnost (gradbeništvo); pogoj so znanje slovenščine, vozniško dovoljenje, višješolska diploma in obvladovanje računalniškega paketa Office. Kandidature zbirajo na uradu za zaposlovanje v Ul. Alfieri 34 v Gorici med 9.30 in 12.30 do 19. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo od 17. avgusta ponovno odprta in sicer ob ponedeljkih od 10. do 13. ure, ob torkih in četrtek od 16.15 do 18.45 ter ob petkih od 8.30 do 10.30.

SKGZ sporoča, da je goriška pisarna zaprta zaradi dopusta do 21. avgusta. **V NARAVNEM REZERVATU OTOKA CONA** prirejajo 22. in 23. avgusta (z možnostjo prenočitve) tečaj za spoznavanje konjev »Horsemanship«; informacije po tel. 331-1583298 (Luca) in tel. 339-3991882 (Erika).

V NARAVNEM REZERVATU OTOKA

CONA prirejajo zeleni teden za otroke od 7. leta starosti od 24. do 28. avgusta in od 31. avgusta do 4. septembra; informacije po tel. 333-4056800 ali na inforigos@gmail.com. **VZPI DOL-JAMLJE** vabi na obisk partizanske knjižnice v Jamljah, Prvomajska ulica 20, ob sobotah od 17. do 19. ure; informacije po tel. 333-1175798 (predsednik Jordan Semolič) ali tel. 338-8399452 (tajnik Patrik Zulian).

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da je goriški urad zaprt do vključno ponedeljka, 17. avgusta.

KMEČKI IN OBRJNIŠKI SEJEM bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-4318338.

ZSKD išče prostovoljce za pomoč na festivalu Slofest 2015, ki bo od 18. do 20. septembra v Trstu. Zainteresirani so vabljeni na informativno srečanje, ki bo v torek, 1. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. san Francesco 20, 2. nadstropje). Informacije na info@zskd.eu ali po tel. 040-635626.

Prireditve

SLOFEST V TRSTU bo potekal 18., 19. in 20. septembra.

V GRADIŠČU: 22. avgusta ob 21. uri bo na dvoru Marco d'Aviano palače Torriani koncert Serene Finatti in Andree Varnierja v sodelovanju z plesalci plesne šole IlyDance iz Tržiča z naslovom »Serena più che mai live«. med 20. in 23. avgusta »San Valeriano Revival« šport, glasba in stojnice na igrišču pri Sv. Valerianu. 29. avgusta ob 21. uri na dvoru Marco d'Aviano palače Torriani »Nova carmina« v skopu niza dvorne glasbe; več na www.comune.gradisca.go.it.

Prispevki

V spomin na drago sestrčno Tatjano Bednarik daruje Silva Gasperčič 50 evrov za Slovensko Vincencijevo konferenco - Trst.

V drag spomin na sestrčno Tatjano Bednarik darujeta Pavel in Ivo Panjek 100 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na Joška Peteanija darujejo za društvo Vipava 100 evrov družina Figelj, 50 evrov družina Andrej Kovic in 20 evrov Srečko Florenin.

Pogrebi

V PONEDELJEK V TRŽIČU: 10.00, Alberto Franco, civilni obred v bolnišnici, sledila bo upepelitev.

V PONEDELJEK V TURJAKU: 10.00, Antonia Padovan vd. Tonzar (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

12.8.2010

12.8.2015

Slavica (Vittoria) Devetak vd. Furlan

Z ljubeznijo se je spominjajo

sin Alessandro, vnuk Michele,
sestra Elvira,
nečaka Davorin in Igor

SLOVENIJA TA TEDEN

Zapravljivi cestarji

DARJA KOCBEK

Uprava državne avtocestne družbe Dars išče nove poslovne prostore v Ljubljani. Ponudbe za najem, enkratni odkup ali najem objekta s postopnim odkupom zbira do konca avgusta, selitev v nove prostore pa načrtuje 28. decembra. »Ekonomska vrednotenje najbolj sprejemljivih ponudb bo osnova za dolgoročno zagotovitev ustreznih poslovnih prostorov družbe z namenom optimizirati sredstva družbe oziroma nižati stroške poslovanja družbe,« svojo odločitev za selitev v nove poslovne prostore utemeljujejo v družbi.

Ob tem še pristavljajo, da so lani z odjavo dela najetih prostorov na Dunajski cesti v Ljubljani in s selitvijo zaposlenih v lastne prostore na letni ravni že znižali stroške za nekaj manj kot 279 tisoč evrov. Zdaj na mesec za najemnino v Ljubljani odštejejo 40 tisoč evrov, prej dobrih 58 tisoč.

Ker še izpostavljajo, da bi Dars že imel v lasti pisarniške prostore in bi tako imel tudi bistveno večji osnovni kapital, če bi v preteklih letih namesto najemnine plačeval odkup lastnih prostorov, je sklepati, da njegova uprava pod vodstvom Matjaža Kneza dejansko išče stavbo za nakup. Izračuna, zakaj se avtocestni družbi ekonomsko bolj izplača imeti lastne prostore kot najete, Knez ni predstavil. Pa bi bilo prav, Dars namreč ni zasebna, ampak je državna družba.

Vse od ustanovitve pred 20 leti ima Dars že v lasti poslovno stavbo v Celju, kjer ima zaradi kupčkanja strank takratne vladajoče koalicije ves čas uradno sedež. A je imel v tej stavbi do pred nekaj meseci v resnici le tajniko in fiksus. Tudi zaradi tega bi bilo prav, če bi uprava avtocestne družbe uporabnikom avtocest in davkoplačevalcem podrobne-

je razložila, zakaj namerava še naprej imeti kar dve poslovni stavbi.

V času vrhunca gradnje avtocestnega križa je bilo mogoče razumeti, da zaradi številnih sestankov in usklajevanj s pristojnimi organi in organizacijami, ki delajo v Ljubljani, vodstvu in zaposlenim avtocestne družbe ni bilo smiselno uradovati v Celju. Zdaj, ko je glavna gradnja avtocestnega križa dokončana in skrb avtocestne družbe vse bolj postaja odplačevanje kreditov, vzdrževanje in upravljanje avtocest, pa za popolno preselitev na sedež v Celje ne bi smelo več biti tovrstnih izgovorov.

Odgovor na vprašanje, zakaj bo Dars vztrajal pri dveh poslovnih stavbah, izhaja iz načina, kako se je lotil prenove svoje poslovne stavbe v Celju. Namreč na povsem enak način, kot je gradil avtocestni križ. V časopisu Finance so razkrili, da so se na Darsu poživigali na izvedenska mnenja treh različnih zunanjih izvajalcev, ki so bila izdelana v različnih letih in so pokazala, da vlaganje v poslovno stavbo v Celju ni smiselno, saj je objekt tako statično kot požarno neustrezen.

Prenova, ki še ni končana, se bo tako podražila s 390 tisoč na okrog 2,5 milijona evrov. Tudi avtocestni križ so državljani po oceni računskega sodišča mastno preplačali. Glavni razlog za preplačilo so bili različni dodatni stroški, za katere so na Darsu zatrjevali, da jih ni bilo mogoče vnaprej predvideti, ko pa so lopate že zakopali, pa je bilo že prepozno, da bi kaj spremenili. Tako so z gradbenimi podjetji podpisovali anekse za aneksom in cena je rasla in rasla. Politika, ne glede na to, kdo je bil na oblasti, pa je vse potrdila, saj je Dars že vse od ustanovitve ena od njenih molznih krav. Tudi poslovno stavbo v Celju so

najprej nameravali le prepleškati in opraviti manjša popravila. Šele, ko so se lotili dela, so na enak način kot pri gradnji avtocest širili nabor del, ki jih je treba opraviti.

Dars je lani podražil vinjete, ki jih vozniki osebnih vozil potrebujejo za vožnjo po slovenskih avtocestah, s pojasnilom, da potrebuje denar za odplačilo kreditov, ki jih je najel za gradnjo avtocestnega križa. Uporabnikom avtocest na Darsu v zadnjih letih poleg tega ves čas razlagajo, da jim za dokončanje manjkajočih avtocestnih odsekov zmanjkuje denarja. Kako si lahko v takšnih razmerah privoščijo obnovo stavbe v Celju, ki se je ne izplača obnavljati, in še nakup novih prostorov v Ljubljani, za katere nameravajo po neuradnih informacijah financirati devet milijonov evrov, je za davkoplačevalce in uporabnike avtocest še kako pomembno vprašanje.

Nič manj vprašljiva ni pospešena gradnja protihrupnih ograj ob avtocestah lani in letos, ki jih vse več stoji tudi tam, kjer ni stanovanjskih objektov. Ena od razlag je, da je bilo treba porabiti evropska sredstva, sicer bi jih Slovenija izgubila. Za porabo teh sredstev je imela sedem let časa. Če jih ni zmogla porabiti za investicije, ki bi državljanom res koristile, saj gre za njihov denar, recimo za obnovo dotrajanih državnih in regionalnih cest, bi bilo bolje, da jih ne bi. Tudi z gradnjo nepotrebnih protihrupnih ograj jih je vrgla skozi okno. No, posel so dobili gradbeniki, ki so jih postavljali, in njihovi dobavitelji. Vozniki pa so že ob prvem deževju in mrazu ugotovili, da so jim nove protihrupne ograje prinesle predvsem dalj časa vlažne in spolzke, torej bolj nevarne avtoceste.

ALI ZAHOD DOVOLJ SPOŠTUJE RUSIJO?

Mitja Lovriha

3/6

Po oktobrski revoluciji novembra 1917 in porazu novoustanovljene socialistične države proti Nemčiji in centralnim silam je morala takratna Ruska sovjetska federativna republika – v Zvezo sovjetskih socialističnih republik, bolj znano kot Sovjetska zveza, se je preimenovala leta 1922 – z mirom v Brest-Litovsku priznati samostojnost Ukrajine. Nemčija je vojno izgubila na zahodnem bojišču, zato se ukrajinska samostojnost ni uresničila. Večino zahodnega dela si je po zmagi v poljsko-sovjetski vojni leta 1921 priključila Poljska, nekaj malega Češkoslovaška in Romunija, osrednji in vzhodni del pa je ostal v sovjetskih rokah.

Neuspešnost pri ustvarjanju samostojne države ni zatolkla ukrajinskega nacionalizma. Ta je bil eden vzrokov, da so se sovjetske oblasti v tridesetih letih 20. stoletja odločile, da bodo v Ukrajini umetno povzročili lakoto. Tako je v letih 1932 in 1933 v eni od za kmetijstvo najbolj primernih dežel na svetu zavladala grozljiva lakota. V golodomoru, kakor so to obdobje poimenovali Ukrajinci, je zaradi pomanjkanja hrane umrlo ogromno ljudi. Med začetnim dogovorom o nenapadanju med nacistično Nemčijo in Sovjetsko zvezo po izbruhu druge svetovne vojne je Sovjetska zveza po zasedbi vzhodnega dela Poljske ta ozemlja priključila svoji socialistični republiki Ukrajini. Ko se je leta 1941 vojna začela še med Nemčijo in Sovjetsko zvezo, so nacistične osvajalce nekateri Ukrajinci pričakali kot osvoboditelje, drugi so začeli partizansko vojskovanje proti Nemcem, nekateri pa so se zružili celo v enote, ki so se borile proti nacistom kot proti sovjetom (Utenkar 2014).

Sovjetska zveza je Nemce v vojni potisnila nazaj in Ukrajina je ostala del Sovjetske zveze. Leta 1954, takoj po Stalinovi smrti, so do takrat ruski polotok Krim dodelili Ukrajini. Odlok so pojasnili z gospodarskimi vezmi ter zemljepisno bližino Krima in Ukrajine. Znana politologinja, profesorica na newyorški družboslovni univerzi New School Nina Hruščova, pravnukinja takratnega sovjetskega voditelja Nikite Hruščova, pravi, da je šlo za njegovo osebno gesto (Utenkar 2014). Čeprav Rus, je Hruščov odraščal v Ukrajini in naj bi imel republiko tako rad, da ji je kar poklonil novo ozemlje. Ukrajina je postala samostojna leta 1991, ko je razpadla Sovjetska zveza. Takrat sta predsednika ruske in ukrajinske republike Boris jecin in Leonid Kravčuk ter predsednik beloruskega parlamenta Stanislav Šuškevič na lovskem posestvu Viskuli v beloruskem gozdu Beloveška pušča sklenili sporazum, s katerim so razglasili razpustitev Sovjetske zveze. Današnji ruski predsednik Vladimir Putin je to dejanje označil kot največja geopolitična napaka prejšnjega stoletja in tisočletja (Lamprecht 2014, 1).

Na podlagi zgornjih ugotovitev in čeprav so tekom zgodovine pojavila razhajanja med deželama, ne moremo mimo dejstva, da imata Rusija in Ukrajina skupne korenine.

Vpliv pravoslavne cerkve

Posebno poglavje razumevanja današnjih razmer se nanaša na rusko pravoslavlje. V Rusiji je namreč pravoslavna najbolj razširjena vera. Za pravoslavlje je značilna avtokefalnost. Pravoslavlje nima enotnega poveljarja, kot je papež pri katolikih. Vsaka državna ali narodna cerkev je samostojna in ima svojega patriarha, ki je njen poglavar. Zaradi tega sta bili cerkvena in posvetna oblast vedno tesno povezani, včasih lahko celo v eni osebi. Iz tega izhaja močna povezava med ozemljem cerkve in države, ki naj bi se v pravi situaciji ujemale. Prav tako je pravoslavna cerkev vedno zagovarjala nacionalne interese. Za primer, ki nam je mogoče bližji, lahko vzamemo območje nekdanje Jugoslavije in vpliv srbskega pravoslavja oziroma mišljenja v okvirih pravoslavnih paradigam na dogodke, ki so se v devedesetih letih 20. stoletja pripetili predvsem v Bosni in Hercegovini.

Med vzhodne pravoslavne cerkve uvrščamo 15 avtokefalnih cerkva, ki imajo polno avtonomno notranjo ureditev. Med temi je tudi Ruska pravoslavna cerkev, ki je pristojna za celotno območje nekdanje Sovjetske zveze, razen Armenije in Gruzije. Ukrajinska pravoslavna cerkev ni samostojna, čeprav si prizadeva da bi postala. Ruska pravoslavna cerkev smatra, da je v Ukrajini zibelka ruskega pravoslavja. Ruska pravoslavna cerkev vse ozemlje bivše države, med katerimi tudi in predvsem Ukrajino, obravnava kot svoje kanonično ozemlje. Patriarh ruske pravoslavne cerkve Kirill I. je opredelil Kijev kot »mati vseh ruskih mest« (Palena 2009, 1). V današnji Rusiji ima Ruska pravoslavna cerkev pomembno vlogo, večkrat je podprla predsednika Vladimirja Putina (Galeazzi, 2012). Z upoštevanjem opisanih predpostavk nam je logika ruskega mišljenja bolj jasna.

Problem ruske manjšine

Rusi predstavljajo največjo evropsko etnično skupino in eno izmed največjih v svetu. Rusov je približno 137 milijonov, od katerih 116 milijonov živi v Rusiji, 18 milijonov pa živi v državah nekdanje Sovjetske zveze. V Ukrajini živi največ Rusov izven matične države (okoli 8 milijonov). Po popisu prebivalstva v Ukrajini iz leta 2001 šteje ruska etnična skupina 17,2% celotnega prebivalstva, za ruščino kot svoj materin jezik pa se je opredelilo 29,6% ukrajinskega prebivalstva. To razliko gre pripisati predvsem dejstvu, da je bila ruščina v Sovjetski zvezi najbolj razširjen jezik, kar še zlasti velja za vzhodni in južni del Ukrajine. Na polotoku Krimu je prebivalstvo ruske narodnosti večinsko. Poleg tega je v Ukrajini, kot tudi marsikje v Rusiji, veliko mešanih družin, v katerih zakonca prihajata iz različnih narodnosti. Gorbačov je v času pred razpadom Sovjetske zveze opozarjal na problematiko narodnosti pri določanju mej novih državnih tvorb, na nevarnost »rezanja po živem tkivu« (Lamprecht 2014, 3).

Ruski predsednik Vladimir Putin je podal definicijo za vse rusko govoreče prebivalce nekdanje Sovjetske zveze kot »največji razdeljen narod na svetu« (Bergamo Post 2014). Njegova vlada je olajšala postopke za pridobitev državljanstva Ruske federacije vsem Rusom, ki živijo v drugih državah nekdanje Sovjetske zveze. Vse to priča o posebni pozornosti ruskega predsednika do Rusov, ki živijo v državah ob ruskih mejah.

Geopolitični vplivi

Novo vlogo zunanje politike Rusije, ki se je začela spreminjati že z letom 1996, gre pripisati spremembi prevladujočih notranjih dejavnikov. Ruski politični analist Cygankov (Mancevič 2013, 69) izhaja iz nacionalnega interesa kot tistega koncepta, ki odločujoče vpliva na rusko zunanjo politiko. Dojemanje nacionalnega interesa naj bi bil po Cygankovu lahko različen, odvisno od zornih kotov treh teoretičnih pristopov. Gre za pristope zahodnjakov, državocentrikov in pripadnikov t.i. civilizacijske šole (Mancevič 2013, 69).

Pristop zahodnjakov poudarja pripadnost Rusije evropski civilizaciji in zahodu. Njihova teorija podpira zblizanje z zahodnimi državami in se kaže z odprto in prozahodno zunanjo politiko. Pripadniki tega pristopa so vladali Rusiji v prvih letih po razpadu Sovjetske zveze, zagovarjali so sodelovanje Ruske federacije z Zahodom na podlagi skupnih liberalnih vrednot.

Po mnenju realistov ali državocentrikov se nacionalni interes Rusije oblikuje na načelih stabilnosti (politične in gospodarske), samozadostnosti (opiranje na lastne vire), krepitve moči in suverenosti (notranje in mednarodne). Ta načela so najbolj pomembna, pomembnejša so od vrednot, ki jih zagovarja Zahod.

se nadaljuje

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Število vpisov na višje srednje šole se iz leta v leto večja. »Večajoči se naval v srednje šole in s tem združeno množenje zavodov in razredov sta bila naučnemu ministru v povod, da je izdal naredbo na vse deželne šolske oblasti, v kateri opozarja na škode za mladino vsled prenapolnjevanja srednjih in s tem tudi visokih šol. Po vojni bo trebalo, pravi naredba, razvijati na pravem mestu vse duševne in gospodarske sile prebivalstva. Zato je potrebno, da si mladina izbere učilnice, ki odgovarjajo njenemu nagnjenju in njeni nadarjenosti. Naredba naglašja, da se je v tridesetih letih število srednjih šol podvojilo, a to za dejstvo da ni pojasnila ne v kulturnih, ne v gospodarskih razmerah. Da – si jih v času srednješolskih študij odpada precej, vendar je letno do 20000 gimnazijcev in 10000 realcev, ki potem pritiskajo ali na visoke šole, ali pa v poklice, ki zahtevajo srednješolsko izobrazbo. V tem je nevarnost za doraščajočo mladino, ker se mnogi odtežajo službam, ki zahtevajo mnogo manje

stroškov, časa in truda. Mnogim bi bila izobrazba, ki gre za praktično sposobnostjo, veliko koristnejša. Varali bi se, ako bi pričakovali, da se bo potreba osebja pri državnih in nedržavnih uradih večala v tisti meri, v kateri se večja število srednje in visokošolcev. Vrh tega bo po vojni potrebno, da se vrzeli, ki se pokažejo, izpolnijo čim hitreje po doraščajoči mladini in da vsakdo pride čimprej na pravo mesto. Zato naj tisti, ki nimajo potrebne nadarjenosti ali razpoloženja, ne silijo v srednje in visoke šole, ampak naj se posvečajo drugim poklicem, kjer bodo mogli veliko uspešneje delovati. Posebno zgrešeno je na primer, če se srednja šola obiskuje le z namenom dosege uradniške službe. Obžalovati je, da obisk strokovnih zavodov daleč zaostaja za onim srednjih šol, da – si je mnogo mladine, ki bi na raznih poljih gospodarskega življenja veliko bolje uspevala. Zato naj tudi lokalni faktorji, stremiš po kakem učilišču, ne zahtevajo vedno srednje šole.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V Kulturnem domu so tokrat priredili koncertov madrigalistov. »Sredi najbolj mrtve prireditve za prireditve na zaprtem, ko je veliki del tako imenovanega stalnega občinstva na počitnicah, je skoraj nekoliko tvegano prirediti koncert, ki je namenjen – lahko rečemo – najbolj resni publiki in že pravim poznavalcem glasbe. Spričo koncerta se pa moramo vendar kar zahvaliti dovolj številnemu občinstvu. Naravnost bodrilno pa je bilo dejstvo, da je mladina mogoče celo v večini.

Zbor madrigalistov, ki smo ga slišali v Kulturnem domu, je vreden občudovanja in pohvale. Sedemnajst pevcev, osem žensk in devet moških, sestavlja izredno zlit ansambel, in ne da bi posamezniki izstopali, je vendar opazna lepa barvanost glasov vseh pevcev; še posebej bi v tem pogledu pohvalili ženske. Pri tem je treba poudariti, da gre za mlade pevce, amaterje, ki so še študenti Chapman Collegeja in so na evropski turneji. Kar novo nam je bilo, ko smo zagledali na odru za mizo zbran an-

sambel, tako da je polovica pevcev sedela in polovica stala; razen tega so bili moški in pevci v obeh vrstah pomešani. In novo nam je bilo tudi, da dirigent sedi.

Gostje so iz svojega obširnega repertoarja izbrali za prvi del stare madrigale raznih mojstrov, sledile so nekatere bolj nabožne pesmi. Zanimivo je, da sta v skupini petih božičnih pesmi, ki jih je priredil John La Montaine, tudi dve priredbi po čeških pesmih. Še posebej je nadalje ugajala »Pesem bobna«, ki je prav tako prirejena po češki božični pesmi. Če potem upoštevamo, da je zbor v originalu zapel slovaško pesem »Kje so moje krave« (Kde su kravy moje), bi lahko sklepali, da ima morda dirigent kake zveze z ameriški Čehi. Razumljivo je, da je bilo občinstvo zlasti prijetno presenečeno in navdušeno ob slovaški pesmi. Tudi dirigent sam se je predstavil kot skladatelj. Po dolgotrajnem aplavzu na koncu koncerta so gostje dodali še spiritual, pesem o žalosti matere, ki je izgubila sina.«

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Dok.: Josip Pangerc, plemeniti rodoljub, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **7.05** Overland **8.25** 17.45 Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Top – Tutto quanto fa tendenza **9.55** I giganti **10.25** 17.15 A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.25** Linea Verde Estate di sabato **14.00** Linea Blu **15.20** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** TecheTecheTè **21.20** Sogno e son desto

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Nan.: The McCarthys **7.20** Nan.: Due uomini e mezzo **8.00** Serija: Lassie **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Serija: Heartland **10.00** Serija: La nave dei sogni **11.25** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30, 23.30 Dnevnik **13.30** Sereno Variable Estate **14.00** Serija: Countdown **15.45** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Serija: Sea Patrol **18.50** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Film: Carl Mørck – 87 minuti per non morire (krim.) **22.40** Serija: The Good Wife **23.45** Rubrike

RAI3

7.00 Italia in 4D Europa in 4D **8.00** R.A.M. **9.00** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **9.20** Film: Totò, Peppino e le fanatiche (kom.) **10.45** Studio Uno **11.10** Figo – Album di persone notevoli **11.15** L'ha detto Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 23.35 Dnevnik, vreme in šport **12.20** Ritratti **12.55** Rubrike **14.55** Film: Totò contro i quattro (kom.) **16.30** Film: Chi si ferma è perduto (kom.) **18.10** Serija: Mr. Selfridge **20.00** Blob **20.10** Nan.: Tre mogli per un papà

20.35 Film: Pearl Harbor (dram., '01, r. M. Bay, i. B. Affleck) **23.55** La tredicesima ora

RAI4

14.10 Film: Il rompiballe (kom.) **15.45** Chaos **16.30** 17.25 Xena **17.20** Novice **18.10** Star Crossed **19.40** Resurrection **21.10** Scandal **22.45** Film: Nell'occhio del ciclone (triler)

RAI5

14.20 Le Alpi viste dal cielo **15.15** Food Trial – La sfida del cibo **16.10** Gledališče: I corvi **18.00** Europa Street Art **18.25** Novice **18.30** Progetti di danza **19.05** Austra-lia con Simon Reeve **20.05** This is Opera **20.50** Come si guarda un'opera d'arte **21.15** Gledališče: Ti vuoi mettere con me? **22.50** Ples: Coppelia di Roland Petit **23.20** Ghiaccio bollente

RAI MOVIE

13.50 Film: Incredibile viaggio verso l'ignoto (pust.) **15.35** Film: Vacanze a modo nostro (kom.) **17.15** 0.55 Novice **17.20** Film: Arsenio Lupin (krim.) **19.35** Film: Lisa dagli occhi blu (kom., It., '69) **21.15** Film: Piedone lo sbirro (det., It., '73, i. B. Spencer) **23.10** Nad.: Deadwood

RAI PREMIUM

13.55 Nad.: Il coraggio di una donna – Rossella **15.50** Attualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.55** Nad.: Orgoglio **17.40** Novice **17.50** Nad.: Giorni da leone **19.25** Nad.: Lui & lei **21.20** Nad.: La terza verità **23.15** Nad.: Terra ribelle

RETE4

6.45 Media Shopping **7.35** Nad.: Casa Vianello **8.05** Film: Vacanze sulla costa Smeralda (kom.) **10.15** Film: Lucky Luke – Il treno fantasma (western) **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** 14.40 Ieri e oggi in Tv **12.30** Film: Perry Mason – Fiori d'arancio (krim.) **16.45** Nad.: Poirot **19.35** Serija: The Mentalist **21.30** Film: Travolti da un insolito destino nell'azzurro mare d'agosto (kom., It., '74) **23.50** Film: Travolti dal destino (kom., '02, i. Madonna)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.10** Serija: Finalmente soli **9.40** Nad.: Fratelli detective **11.00** Film: Rosamunde Pilcher – Sotto il segno dei gemelli (rom.) **13.40** Nad.: Il tempo del coraggio e dell'amore **17.30** Film: Due imbroglioni e... mezzo! 2 (kom.) **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Rosamunde Pilcher – Le onde del passato (rom.) **23.15** Film: Un altro mondo (dram.)

ITALIA1

6.50 Nan.: Mike in Molly **7.15** Risanke in otroške oddaje **10.15** Film: Piccolo grande amore (rom., '93, i. R. Bova) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **13.45** Serija: I liceali **15.50** Nad.: Pretty Little Liars **19.00** Film: Due cavalieri a Londra (akc., '03, i. J. Chan, O. Wilson) **21.10** Film: King Kong (fant., '05, i. N. Watts, J. Black)

IRIS

14.20 Film: 1 km da Wall Street (dram., '00, i. V. Diesel) **16.35** Film: Paesaggio nella nebbia (dram.) **19.05** Film: Mia moglie è una bestia (kom., It., '88) **21.00** Film: Vacanze in America (kom., '84) **22.50** Film: Mari del Sud (kom., It., '01, i. D. Abatantuono)

LA7

7.00 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.10 Dnevnik **7.50** Vreme **8.30** L'aria che tira –

VREDNO OGLEDA

Sobota, 15. avgusta
Slovenija 1, ob 21. uri

Priseljenka

ZDA 2013

Režija: James Gray

Igrajo: Marion Cotillard, Joaquin Phoenix, Jeremy Renner, Dagmara Dominczyk

Leta 1921 se Eva Sibulski in njena sestra Magda vkrcata na ladjo za New York. Sestri zapuščata tako rodno Poljsko. Ko izseljence izkrcajo in strpajo na otok Ellis, zdravniki odkrijejo, da je Magda bolna in sestri ločijo. Eva je prepuščena nevarnim in pohlepnim newyorškim ulicam, Magdo pa zaprejo v karanteno in zagrozijo, da jo bodo deportirali. Popolnoma sama, brez pomoči kogarkoli in v silni želji po združitvi z Magdo, Eva hitro postane lahek plen očarljivega, vendar pokvarjenega Bruna, ki jo prisili v prostitucijo. S prihodom sijajnega rokohitca in iluzionista Orlanda, Bruno-vega bratranca, Eva znova pridobi samozavest in upanje v svetlejšo prihodnost, vendar pa na svojo nesrečo ne pomisli na Brunovo silovito ljubosumje. Film nadaljuje z raziskovanjem socialne tematike, ki predstavlja osrednjo temati-ko Jamesa Grayja, zlasti izkušnjo izseljevanja, vezano na njegove rusko židovske korenine in dediščino.

Diario **9.45** Film: Bellezze sulla spiaggia (kom.) **11.15** Film: Intrigo a Taormina (kom.) **13.10** Magazine 7 Short **14.00** Se-rija: Jack Frost **18.00** Serija: L'ispettore Bar-naby **20.35** 22.50, 23.30 Special Guest

21.20 Il meglio di Crozza nel Paese delle meraviglie

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00 Cuochi e fiamme **8.00** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **17.00** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **19.00** Chef per un giorno **21.10** Film: In-vito a cena con delitto (krim.)

23.00 Film: Misterioso omicidio a Man-hattan (kom., '93, r. in i. W. Allen)

TELEQUATTRO

6.30 12.55 Le ricette di Giorgia **7.00** Film: Vacanze romane (rom.) **9.00** Dok.: La la-guna di Caorle **12.30** 19.45 Rotocalco Adn-kronos **12.45** 17.45, 20.45 Italia economia e prometeo **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Voci in piazza **18.00** Qui studio a voi sta-dio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Confar-tigianato **20.00** La parola del Signore **21.00** Qui studio a voi stadio **23.30** Trieste in di-retta

LAEFFE

11.50 Jamie: Menù in 15 minuti **13.15** Da-vid Rocco: Dolce vita **14.05** 18.00 Viaggi nu-di e crudi **15.05** Posso dormire da voi? **16.10** Film: Bernard & Doris – Complici amici (dram.) **19.05** Il cuoco vagabondo **21.05** Bourdain: Senza prenotazione **22.05** Nad.: Let's Dance **23.00** Nad.: Quando ri-tornano – Les revenants

CIELO

12.15 13.25, 14.50, 15.55 Studio MotoGP **12.35** Motociklizem: Moto3, VN Češke (Brno), prenos kvalifikacij **14.10** Motoci-klizem: MotoGP, VN Češke (Brno), prenos kvalifikacij **15.05** Motociklizem: Moto2, VN Češke (Brno), prenos kvalifikacij **16.15** 17.15 Cucine da incubo **18.15** 19.25 Ma-sterpasticciere di Francia **20.15** House of Gag **21.10** Film: Amantes – Amanti (dram., Šp., '91)

DMAX

11.40 Messi alle corde **13.20** Nudi e crudi **15.05** Wild Frank: Africa **20.20** Banco dei pugni **21.10** L'impero delle macchine **22.00** Sollevamento case **22.55** Guerra alle ban-diere **23.45** Alaska: pesca in alto mare

SLOVENIJA1

6.00 23.25 Poletna scena **6.20** Odmevi **7.00** 18.40 Risanke in otroške serije **9.00** Kviz: Male sive celice **9.45** Infodrom **10.00** Ma-ša: Marijino vnebovzetje, prenos **11.05** Dok. film: Sluh svetosti **12.00** Tednik **13.00** 17.00, 18.55, 22.55 Poročila, šport in vreme **13.35** Dok. film: Presihajoče jezero – skriv-nostne vodne poti **14.35** Dok. serija: Goz-dovi Slovenije **15.00** Nad.: Doktor Martin **15.55** Dok. odd.: Pogled v telo **17.15** Čez planke **18.15** Z vrta na mizo **18.35** Ozare **19.25** Utrip **20.05** Dok. odd.: Revolucija Ja-neza XXIII. **21.00** Film: Priseljenka (dram.) **23.50** Nad.: Strasti

SLOVENIJA2

9.20 Nan.: Začnimo znova **12.00** Glasba **12.30** 0.30 Kajak kanu: SP, prenos **14.15** Dok. odd.: Slovenci po svetu **14.55** Oper-no poletje: Verdi – Aida **17.30** Film: Dre-

vo (dram.) **19.15** Sam Sebastian – Šesti čut **20.00** Koncert: Poletna noč **21.25** Zvezda-na **22.05** Dok. film: Helmut Schmidt – Ži-vljenjska vprašanja **23.30** Točno popoldne

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Glasbeni dogodki pod oljko **15.50** Dok.: Zgodovina Združenih držav Amerike **16.15** Potopisi **16.45** Dok.: Bell'Italia **17.10** 22.15 Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Pri-morska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Tg dogodki **20.00** Potopisi **20.30** Ar-tevisione **21.00** Boben

POP TV

6.55 Risanke in otroške serije **10.50** Film: Lassie – Velika avantura (pust.) **13.10** Top 4 s Tjašo Kokalj **14.05** Film: Rdeči šotor (dram.) **17.20** Film: Okus romantike (dram.) **18.55** Vreme in novice **20.00** Film: Corel-lijeva mandolina (rom., '01, i. N. Cage, P. Cruz)

22.10 Film: Stoker (triler)

KANAL A

7.00 16.00 Risanke **8.00** Serija: Naša mala klinika **8.45** Serija: Midva in vsi drugi **9.10** Serija: Zmeda v zraku **9.30** 16.15 Serija: Gremo naprej **10.00** Serija: Odbita rodbi-na **11.05** 19.30 Serija: Mindy se dogaja **11.35** Film: Prave poteze (dram., '83, i. T. Cruise) **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN Češke (Brno), kvalifikacije **16.40** Serija: Na trdih tleh **17.30** Nogomet: Prva liga Tele-kom Slovenije, Krško – Krka **20.00** Tilia Slo-venia Open 2015 **21.30** Film: Srečne številke (kom., '00, i. J. Travolta) **23.25** Film: Fantje za ženitev (kom.)

PLANET TV

10.00 Britanski Top Model **10.55** Ameriški Top Model **11.50** Serija: Hiša vaših sanj **12.55** Nan.: Vojaške žene **13.50** Kuharski mojster **14.45** Nan.: Gospod Bean **15.35** Film: Sladka predaja (rom.) **17.20** Dok.: Ga-lileo **18.15** Film: Dušim se! (kom.) **20.00** 22.25 Danes **20.35** Moj dragi zmore **22.35** Film: New York, ljubezen moja (dram.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kulturni dogodki; 9.00 Sv. maša iz žup-ne cerkve v Rojano, sledi Music box; 10.15 Prva izmena – Goriški ogledi; 11.00 Stu-dio D – Operetne promenade; 12.00 Ta ro-zajanski glas; 12.30 Mizica, pogrni se!, sle-di Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Tretja izmena; 17.10 Mavrica: Jazz oden-ki, sledi Music box; 18.00 Mala scena: Pre-žihov Voranc – Doberdob – radijska na-daljevanka, režija J. Babič – 8. del; 18.55 Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slo-venska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.00 Dobro jutro!; 6.15 Napovednik; 6.25, 10.40, 11.30 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00, 17.30 Pregled tiska, vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 12.00 Kulinarični kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Od-daja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Elektronska glasba; 23.00 Za železno zaveso; 0.00 Nočni pro-gram.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vreme in prometne informacije; 7.15 Ju-

tranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti gran-di; 8.05 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 15.05, 19.00, 20.00, 20.30, 22.00, 23.00 Glasba; 11.00 L'al-veare; 12.01, 13.35 Ora musica; 12.30 Do-godki dneva; 13.00 Tra resti e orme; 14.00 Slot Parade/Playlist; 14.35 Play Music Li-ke; 15.00 Souvenir d'Italy/Pesem tedna; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state freschi – Hot Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La radio a modo nostro (enkrat na mesec); 21.00 Pai-rappapa; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Veliko energije boste posvetili dru-žinskim obveznostim. Otroci vam bodo veliko pomenili. Vaš odnos s partnerjem je videl boljše čase. Ne do-volite, da bi zamrla strast.

BIK 21.4.-20.5.: V službi se ne boste najbolj razumeli z nad-rejenim. Družabni boste in v iskanju pozornosti. Med prijatelji boste pre-veliki idealisti, zato dobro premislite o tem, kdo so vaši resnični prijatelji.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Obču-tili boste veliko novega, teža-vo pa boste imeli z izražanjem in ra-zumevanjem teh občutkov. Pomagali vam bodo ustvarjanje, pisanje ali po-govor z zaupanja vredno osebo.

RAK 22.6.-22.7.: V tem ob-dobju boste iskali nek višji po-men. Porajala se vam bodo vprašanja, kot so, kaj delate v življenju, zakaj to delate, ali bi lahko delali kaj drugega. Možne bodo pomembne spremembe.

LEV 23.7.-23.8.: S samoref-leksijo boste močno za-čutili svoj jaz. Občutki bodo me-šani in nepredvidljivi. Zelo boste čustveni, obenem pa tudi agresivni in odločni.

DEVICA 24.8.-22.9.: Obdobja plavanja v oblakih še ne bo kmalu konec. Pridobili boste malo bolj zemeljske energije, vseeno pa pazite, ker sanjavost bo slabo vplivala na va-še delo v službi.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Bodi-te previdni, ker boste nagnje-ni k preveč intuitivnemu sprejemanju večjih odločitev. Na delovnem mestu ne bodite preveč trmoglavi in sprej-mite nasvete. Bodite timski igralec.

ŠKORPIJON 23.10.-22.11.: Ugleda ne boste iskali v ma-terialnem položaju, ampak v dobrih dejanjih. Uresničevanje le teh vas bo navdalo s posebnim zanosom. Delo v službi vas bo lahko utesnjevalo.

STRELEC 23.11.-21.12.: Naj-bolje se boste počutili v veli-kih skupinah ljudi, zelo boste koope-rativni in poslušni za želje drugih. Do-bra empatija vam bo pomagala v službi. Stranke bodo zadovoljne.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Bodi-te bolj prepričani o svojih odločitvah. Sodelavci večkrat podvo-mijo o vas, toda do konca izpeljite pro-jekt tako, kot ste si ga sami zamislili. Previdnost pa v denarnih odločitvah.

VODNAR 21.1.-19.2.: Služba bo zgolj sredstvo za vaš ma-terialni standard. Ne boste uživali v svojem delu in ne boste motivirani za večje izzive. Ustvarjalni boste le, če bo delo sredstvo do nečesa višjega.

RIBI 20.2.-20.3.: Dobro poču-tje bo prava podlaga za iska-nje novih aktivnosti. Ustrezala vam bo-sta predvsem gibanje in fizična aktiv-nost. V službi boste trpeli, če je vaše delo preveč rutinsko.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka: Poti miru **20.30** Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sledi Čezmejnina Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.50, 20.00, 23.25 Dnevnik **7.05** Overland **8.20** Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Dreams Road **9.55** I giganti **10.25** A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.20** Linea verde **14.00** Film: La madre della sposa (kom.) **15.35** Nad.: Legami **16.30** Road Book

17.00 Film: Il bambino sull'acqua (dram.) **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** Tec-heTecheTè **21.20** Nad.: Un passo dal cielo

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Serija: Once Upon a Time **8.30** Serija: Heartland **9.15** Serija: La nave dei sogni **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30, 0.35 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Sereno Variabile Estate **14.30** Serija: Delitti in paradiso **15.30** Serija: Il commissario Lanz **16.30** Serija: Il commissario Voss **17.30** Signori del vino **18.05** Il Palio di Siena **20.00** Nan.: The Millers **21.05** Serija: Hawaii Five-0 **22.30** Serija: Strike Back **23.30** La domenica sportiva

RAI3

6.00 Fuori orario **7.25** Serija: Zorro **7.50** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **10.25** Fuori Binario **11.10** L'ha detto Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 23.45 Dnevnik, vreme in rubrike **12.25** Rivediamoli **13.15** Figur - Album di persone notevoli **13.25** Fuori quadro **14.30** Film: Angie, una donna tutta sola (dram.)

16.15 Film: One Day (dram.) **18.05** Hotel 6 stelle **20.00** Blob **20.05** Sconosciuti Collection **21.10** Kilimangiaro Summer Nights

RAI4

14.00 Film: Jade Warrior (pust.) **15.55** Continuum **16.40** 17.30 Atlantis **17.25** Novice **18.15** Star Crossed **19.00** Once Upon a Time **19.45** Supernatural **20.30** Teen Wolf **21.10** Resurrection

22.40 Film: The Village (triler)

RAIS

14.25 Capolavori della natura **15.20** Food Trail - La sfida del cibo **16.20** Gledališče: Ti vuoi mettere con me? **17.45** Ples: Coppelia di Roland Petit **18.20** Novice **18.25** Come si guarda un'opera d'arte **18.50** Glück, Mozart **19.50** Konzert: Mozart -

Idomeneo **20.45** Storie dell'arte **21.15** Mari del Sud **22.10** In scena: Odissea - Il mio nome è Nessuno **23.15** Film: A Single Man (dram.)

RAI MOVIE

12.20 Film: L'albero (dram.) **14.05** Film: I ragazzi di Camp Siddons (kom.) **15.55** Film: Tuffo nel buio (dram.) **17.25** 0.30 Novice **17.30** Film: Una coppia alla deriva (rom., '87, i. K. Russell) **19.25** Film: Gambe d'oro (kom., It., '58)

21.15 Film: La morte cavalca a Rio Bravo (western, '61) **22.55** Film: Decameron Pie (kom.)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: De Gasperi - L'uomo della speranza **14.50** Attualno: Anica - Appuntamento al cinema **14.55** GranPremium **15.20** Film: Emilie Richards - Il paradiso alla fine del mondo (dram.) **17.00** Nad.: Compagni di scuola **17.45** Novice **17.50** Nad.: Titanic - Nascita di una leggenda **19.40** Film: Un amore a Venezia (rom.) **21.20** Nad.: Sfida al cielo - La Narcotici **23.40** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna

RETE4

7.55 Media Shopping **8.25** Nad.: Casa Vianello **9.25** Magnifica Italia **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Walker Texas Ranger **13.30** Nad.: Colombo **14.45** Film: I tre ladri (kom.) **16.45** Film: Fermi tutti, cominciamo daccapo! (kom.) **19.35** Serija: The Mentalist **21.15** Film: Lo squall 4 - La vendetta (triler)

23.10 Film: Mickey occhi blu (kom., '99, i. H. Grant)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.20** Film: Rosamunde Pilcher - I giorni della tempesta (rom.) **11.00** Pianeta mare **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Supercinema **14.55** Nad.: Incompreso **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Show: Paperissima Sprint

21.10 Film: Mamma mia! (muzikal, '08, i. M. Streep) **0.00** Nad.: Pupetta - Il coraggio e la passione

ITALIA1

7.00 Nan.: Mike & Molly **7.20** Risanke in otroške serije **10.35** Serija: Chuck **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.45** Film: E allora mambo (kom.) **15.40** Film: Facciamo festa (kom.) **17.30** Serija: Due uomini e

mezzo **18.10** 19.00 Nan.: Camera Café **19.45** Film: Scuola di polizia 7 - Missione a Mosca (kom.) **21.25** A & F - Ale & Franz Show **23.25** Film: I pompieri (kom.)

IRIS

14.55 Film: L'importanza di chiamarsi Ernest (kom., '02., i. C. Firth, R. Witherspoon) **16.45** Film: Miral (dram.) **19.00** Film: Un tranquillo weekend di paura (dram., '72, J. Voight) **21.00** Film: Vidocq (triler, Fr., '01) **23.30** Film: La legge del crimine (triler, '09, i. J. Reno)

LA7

7.00 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik **7.50** In onda **8.30** Film: Lo sport preferito dall'uomo (kom.) **10.45** Film: Ricomincio da capo (kom.) **12.30** Dok.: La furia dei vulcani **14.00** Serija: Il commissario Maigret **16.00** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** La copertina di Crozza

21.10 Film: I girasoli (dram.) **23.00** Film: Mussolini ultimo atto (zgod.)

LA7D

6.30 I menu di Benedetta - Ricetta Sprint **7.15** 11.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menu di Benedetta **13.00** 19.00 Chef per un giorno **14.00** Serija: Moonlighting **17.00** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Crozza - Revival

TELEQUATTRO

6.30 18.00 Le ricette di Giorgia **6.50** Dok.: La ceramica di Bassano e Nove **9.30** Italia economia e prometeo **9.45** 19.30, 23.00 Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.15** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.30** 17.45 Attualno: Musa Tv **10.45** Attualno: Salus Tv **15.30** Luoghi magici **16.00** Film: I tre della Croce del Sud (kom.) **18.20** Tanta salute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Qua la zampa **19.50** Voci dal ghetto **20.50** Film: Intrigo internazionale (spio.) **23.30** Trieste in diretta **23.55** Peccati in tavola

LAEFFE

13.10 18.20 Viaggi nudi e crudi **14.05** Posso dormire da voi? **16.10** Film: Solo un bacio per favore (rom.) **19.15** Bourdain: Senza prenotazione **20.05** Il cuoco vagabondo **21.00** Film: Il grande freddo (dram.) **22.55** Nad.: Quando ritornano - Les revenants

CIELO

10.40 11.50, 13.10, 14.50 Studio MotoGP **11.00** Motociklizem: Moto3, VN Česke (Brno), prenos dirke **12.20** Motociklizem: Moto2, VN Česke (Brno), prenos dirke **14.00** 23.00 Motociklizem: MotoGP, VN Česke (Brno), prenos dirke **15.45** Film: Taxi 3 (akc.) **17.15** Film: Mercenaries (akc.) **19.15** Film: Force of Execution (krim.) **20.15** House of Gag

21.15 Film: A Certain Justice (akc.)

DMAX

12.30 22.00 Nudi e crudi **15.05** Deadly Islands **16.50** River Monsters **20.20** Banco dei pugni **21.10** Giganti in vendita **22.55** Messi alle corde **23.45** Idris Elba: No Limits

SLOVENIJA1

6.30 22.50 Poletna scena **7.00** 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.50** Sledi **11.20**

VREDNO OGLEDA

Nedelja, 16. avgusta
La effe, ob 21. uri

Il grande freddo

ZDA 1983

Režija: Lawrence Kasdan
Igrata: William Hurt in Glen Close

Stari sošolci se srečajo ob priložnosti Alexovega pogreba. Alex si je vzel življenje in nikomur od prijateljev ni jasno zakaj. Sara in Harold, ki sta se po koncu študija poročila, gostita vse sošolce na velikem domu. Tako si skupina že štirideset let starih znancev v okviru tovariškega konca tedna zaupa želje, sanje in neuresničene načrte, v katere so svoj čas, ko so bili še mladi in polni idealov, slepo verjeli. Nato so si prizadevali, da bi tiste sanje uresničili, zdaj pa si morajo že priznati, da jo šlo življenje bistveno drugačno pot. Kasdanova pripoved je eden lepših filmov o generaciji konca šestdesetih let...

PLANET TV

10.55 Ameriški Top Model **11.50** Hiša vaših sanj **12.55** Nan.: Vojaške žene **13.50** Kuharski mojster **15.10** Film: Odpadniki (kom.) **17.20** Dok.: Galileo **18.15** Film: Pop zvezdnica (dram.) **20.00** 22.20 Danes **20.35** Moj dragi zmore

22.30 Film: Spomladanske žurerke (dram.)

RADIJSKI PROGRAM**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv.maša iz župne cerkve v Rojano; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zkladnice; 10.35 Otroški kotiček; 10.55 Music box; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Za smeh in dobro voljo, sledi Music box; 15.00 Z naših prireditvev: 15. Večer slovenskih viž v narečju, 1. del, sledi Music box; 17.00 Kratka poročila; 17.15 Emmerich Kalman - kraj čardasa, sledi Music box; 18.00 Kdor teče, ondod moči, sledi Music box; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjki; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DiO; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zaveza; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.00, 13.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Verska oddaja; 9.30 Sonoramente classici; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.35, 11.30, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00 Glasba; 11.00 McGuffin; 12.01 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 La rosa dei venti/Istria che passione/Next/I magnifici 22; 14.30 Pesem tedna; 16.00 Anni '70; 18.00 Album charts; 20.00 Glasba; 21.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Pic nic electronic; 0.00 Nottetempo.

20.00 Film: Očka, ne ga srat! (kom., '06, i. R. Williams) **21.50** Film: Imogene (kom.) **23.45** Film: Za eno noč (rom.)

KANAL A

7.00 Risanke in otroške oddaje **7.40** 18.40 Serija: Naša mala klinika **8.30** Serija: Midva in vsi drugi **8.55** Serija: Zmeda v zraku **9.20** Serija: Gremo naprej **9.50** Serija: Odbita rodbina **10.15** Tv prodaja **10.30** 19.30 Serija: Mindy se dogaja **10.55** Top Gear **12.00** Motociklizem: MotoGP, VN Česke (Brno), dirka **15.10** Serija: Nezmotljivi čut **16.05** Film: Srečne številke (kom.) **18.00** Volan **20.00** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije, Maribor - Olimpija Ljubljana **22.30** Film: Nevaren mož (akc., '09, i. S. Seagal)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **15.00** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Nad.: Un'altra vita **23.35** Petrolio

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.35** Nad.: Il tocco di un angelo **7.20** Serija: Le sorelle McLeod **8.00** Sorgente di vita **8.30** Nad.: Il nostro amico Charly **10.00** 13.30, 17.55 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15, 20.30, 23.45 Dnevnik in vreme **14.05** Film: Marie Brand e il ritorno al passato (krim.) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: The Millers **21.20** Serija: Hawaii Five-0 **22.50** Serija: Strike Back **0.00** Il meglio di Made in Sud

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.15** Film: Erode il grande (zgod.) **11.55** 14.00, 18.55, 23.05 Dnevnik in vreme **12.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** 17.40 Rubrike **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Film: Ti va di pagare? (kom.) **18.15** Geo Magazine **20.00** Blob **20.10** Nad.: Una mamma imperfetta **20.20** Nad.: Un posto al sole **20.55** Nogomet: Tim Cup, Milan – Perugia **23.20** Corvea l'anno

RAI4

13.15 19.30 Once Upon a Time **14.00** Mako Mermaids **14.50** Stargate Atlantis **15.35** Andromeda **16.25** Star Trek: Enterprise **17.10** Novice **17.15** Warehouse 13 **18.00** Film: Veloci di mestiere (dram.) **20.15** Star Trek: Next Generation

21.10 Film: Out of Inferno (akc.) **23.00** Roma **23.50** The White Queen

RAIS

14.10 Capolavori della natura **15.05** Food Trail – La sfida del cibo **16.05** Dok. film: La nave dolce **17.40** Scaramouche Scaramouche **18.10** Novice **18.15** 20.40 Passepartout

18.45 Trans Europe Express **19.50** Tutti i segreti di un'opera d'arte **21.15** Gledališče: Ruy Blas **23.30** Gledališče: I miserabili

RAI MOVIE

13.50 Film: Impiccato più in alto (western) **15.50** Film: Americano rosso (kom.) **17.35** 1.00 Novice **17.40** Film: Le fatiche di Ercole (pust.) **19.30** Film: Occhio alla penna (western, '81, i. B. Spencer)

21.15 Film: La prima notte di quiete (dram., '72) **23.30** Film: Blind Man (akc.)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **12.00** 19.20 Nad.: Terra nostra **12.45** Nad.: Al di là delle frontiere **13.40** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **14.10** 23.00 Nad.: Brothers and Sisters **14.55** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.00** Nad.: Un cane sciolto **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.05** Nad.: Ho sposato uno sbirro **21.20** Boss in incognito

RETE4

6.50 Serija: Magnum, P.I. **7.55** Nad.: Kojak **9.25** Nad.: Bandolera **10.30** 20.30 Dalla vostra parte **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Film: Perry Mason – Elisir di morte (krim.) **14.00** Serija: Detective Extralarge **16.05** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.35** Film: Il comandante Florent – Mezzi pesanti (det.) **19.55** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Showgirls (dram., '95, i. E. Berkley) **23.55** Film: I satanici riti di Dracula (horor)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Nad.: Angeli e diamanti **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.40** Film: Inga Lindström – Il cuore di mio padre (dram.) **16.15** Film: Rosamunde Pilcher – Un amore

VREDNO OGLEDA

all'orizzonte (rom.) **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Guinness – Lo show dei record

ITALIA1

6.40 Serija: The Middle **7.30** Risanke in otroške oddaje **8.20** Serija: Super Car **10.25** Nad.: Smallville **11.25** Serija: Chuck **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in sport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: The Cleveland Show **14.55** Nan.: Futurama **15.20** Nan.: Due uomini e mezzo **16.15** Serija: Royal Pains **18.10** 19.00 Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Serija: Chicago P.D. **23.50** Film: And Soon the Darkness (triler)

IRIS

13.15 Film: Il divorzio (kom.) **15.15** Film: La moglie più bella (dram., It., '70) **17.15** Film: Il figlio più piccolo (kom., It., '10., i. C. De Sica) **19.15** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: The Dreamers – I sognatori (dram., '03, i. M. Pitt, E. Green) **23.30** Film: The Million Dollar Hotel (triler)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** 20.35 In onda **11.35** L'aria d'estate **14.00** Serija: Starsky & Hutch **16.20** Serija: Ironside **18.00** 0.15 Serija: Il commissario Cordier **21.30** Nogomet: Barcelona – Athletic Bilbao

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Nad.: Crossing Jordan **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: I segreti di Brokeback Mountain (dram., '05, i. H. Ledger, J. Gyllenhaal) **23.40** Crozza – Revival

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Italia economia e meteo **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Riunione di redazione **19.00** Trieste in diretta **19.25** Qua la zampa **20.00** Happy Hour **21.00** Iceberg **23.30** Film: ...poi ti sposerò (kom.)

LAEFFE

11.30 20.10 Bourdain: Senza prenotazione **13.05** 19.05 Il cuoco vagabondo **15.05** Viaggi nudi e crudi **16.05** David Rocco: Dolce vita **17.20** Jamie: Menù in 15 minuti **18.15** Jamie: La mia rivoluzione **21.00** Film: Violetta Parra (biogr.) **22.55** Film: Le luci della sera (triler)

CIELO

12.30 MasterChef Australia **14.15** 15.15 MasterChef Italia **16.15** Agenti Speciali Property Los Angeles **17.15** Buying & Selling **18.15** Fratelli in affari **19.15** 19.45 Affari al buio **20.15** House of Gag **21.10** Film: Duetto a tre (kom.)

DMAX

12.30 Container Wars **13.20** 20.20 Rimozione forzata **14.10** Video del tubo **15.05** Way Out West **15.55** Matto da pescare **16.50** Survivorman **17.45** Ultima fermata: Alaska **18.35** Affare fatto! **19.30** Banco dei pugni **21.10** Come è fatto il cibo **22.55** La prova del diavolo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **7.00** Najboljše jutro **9.00** Kviz: Vem! **9.50** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.25** Slovenski pozdrav **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in sport **13.35** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška!

15.45 18.00 Risanke **16.10** Duhovni utrip **16.25** 22.45 Poletna scena **17.30** Alpe-Donava-Jadran **17.55** Novice **18.20** Nad.: Vrtičkarji **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **20.55** Čez planke **22.00** Odmevi **23.10** Nad.: Strasti

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške oddaje **8.15** Zgodbe iz školjke **8.35** Kratki film: Mala kuharica **8.50** Infodrom **9.00** Dok.: Slovenski vodni krog **9.20** 19.10 Točka **10.05** Najboljše jutro **12.35** Obzorja duha **13.25** Glasba **13.40** Mladi slovenski plesalci in koreografi **14.20** Z mladimi virtuoz **15.15** Z vrta na mizo **15.30** Čez planke **16.40** Na poti **17.10** Dober dan, Koroška! **17.45** Nan.: Začnimo znova **18.15** Dok. Film: Murska republika 1919 **20.00** Pozabljeni Slovenci **20.15** Serija: Čas skrivnosti, čas ljubezni **21.55** Serija: Vera **23.20** Dok. odd.: Ruby Blade

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.25 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Film: Izgubljena obzorja (dram.) **16.25** Vesolje je... **16.50** Zvočno klasični **17.25** Istra in... **18.00** Žogarija **18.35** 23.20 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Natutilus **20.30** Artevisione **21.00** Dok.: Tomizza brez meja **21.30** Folkest v Kopru **22.15** Glasba zdaj **22.50** Dok.: Mario Schiavato

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.30** 10.25, 11.35 Tv prodaja **8.45** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.40** 16.00 Nad.: Grehi preteklosti **12.05** Film: Očka, ne ga srat! (kom.) **14.00** 20.00 Nad.: Kar bo, pa bo **15.05** Nad.: Dubrovniška zora **17.00** 18.55, 22.45 Novice **21.00** Nad.: Toskana, ljubezen moja **23.20** Serija: Mentalist

KANAL A

7.00 Volan **8.05** 11.45 Pazi, kamera! **8.50** 12.20 Serija: Vzgoja za začetnike **9.15** Risanke in otroške oddaje **10.20** 11.30, 12.45 Tv prodaja **10.35** Serija: Ljubke lažnivke **13.15** Film: Imogene (kom.) **15.20** Film: Lov za ruskimi zakladi (pust.) **17.10** Serija: Na trdih tleh **18.00** 19.45 Svet **18.55** Serija: Nezmotljivi čut

20.00 Film: V nevarni modrini (akc., '05, i. P. Walker, J. Alba) **22.05** Film: Točka prednosti (krim.)

PLANET TV

10.55 17.45 Nan.: Prijatelji **11.30** Tv prodaja **12.00** Film: Pop zvezdnica (dram.) **13.55** Nad.: Sulejman Veličastni **16.00** Film: Zaljubljena pravica (rom.) **18.20** Nan.: Nor, zmeden, normalen **19.05** Ramsay rešuje kuhinje **20.00** 22.20 Danes **20.35** Film: Moja grška avantura (kom.) **22.35** Nan.: Zoo **23.35** Nan.: Seks v mestu

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10, 10.10 Prva izmena: V studiu Katerina Citter in Boris Devetak; 11.00 Studio D; 11.15 Vsaka vas ima svoj glas; 12.15 Skozi refrene do znanja; 13.20 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta knjiga: Miran Ipavec – Avtoštoparske zgodbe, 14. del, sledi Music box; 18.00 Zgodovina terorizma, sledi Music box; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Jutranjik; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 8.05 Pogovor s sinoptikom;

8.30 Poročila; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Prireditve danes; 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih!; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Il giornale del mattino; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Appuntamenti d'estate; 9.35 Il frullatore; 10.15, 19.20 Sigla Single; 10.25 Programi; 10.35, 12.00, 14.00, 14.35, 18.35, 21.00, 22.30 Glasba; 11.00, 23.00 Social Radio; 12.30, 15.30 I fatti del giorno; 13.00, 22.00 Il cammino del Nord; 13.35 Ora musica; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 E... state freschi; 18.00 Intercity; 19.30 Il giornale della sera; 20.00 London Calling; 21.30 Spassiosamente; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma
založnika za objavo ali drugačno uporabo; za
objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Ponedeljek, 17. avgusta
La 7 d, ob 21.10

I segreti di Brokeback Mountain

ZDA 2005

Režija: Ang Lee

Igrajo: Heath Ledger, Jake Gyllenhaal, Michelle Williams Randy Quaid in Anne Hathaway

Poletje 1963: Ennis Del Mar in Jack Twist se spoznata v Signalu, v Wyomingu, ko iščeta delo pri tamkajšnjem rančarju Joelu Aguirreu. Njuna prihodnost se zdi preprosta in gotova: redno delo, poroka, družina. Aguirre ju pošlje na goro Brokeback za pastirja in kmalu se med njima razvije tesno prijateljstvo in nato globoka ljubezen. Ob koncu poletja se vrneta v dolino in vsak gre svojo pot. Ennis ostane v Wyomingu in se poroči z dolgoletno prijateljico Almo. Jack se odpravi v Teksas, kjer se zagleda v rodeo kraljico Lureen Newsome. Poročita se in rodi se jima sin. Štiri leta kasneje Ennis prejme kartico, s katero Jack naznanja svoj obisk v Wyomingu. Ob njegovem prihodu je v trenutku jasno, da se je njuna navezanost z leti še okrepila...

Jutri v Brnu VN Češke

BRNO - Konec tedna bo spet v znamenju motociklističnega SP. Na dirkališču v Brnu bo jutri VN Češke. V najmočnejšem razredu MotoGP (začetek ob 14. uri) sta na včerajšnjem prostem treningu odlično formo potrdila Španca Marc Marquez in Jorge Lorenzo, ki sta glavna zasledovalca Valentina Rossija, vodilnega na skupni lestvici. Rossi (na sliki) je tudi padel, kar se je zgodilo tudi drugim. »Ta proga zaradi svoje starosti in nastopov avtomobilov je že precej načeta,« se je po treningu pritožil Rossi.

Prvi uradni nastop

VIDEM - Udinese je v četrtek zvečer s 4:0 premagal ekipo katarske vojske, a ga prvi uradni nastop čaka šele jutri, ko se bo na svojem stadionu (začetek ob 18.30) v 2. krogu državnega pokala pomeril z Novaro. Novi trener Videmčanov Colantuono (na sliki Ansa) sviri pred podcenjevanjem. »Novara bo v B-ligi najbrž zelo solidna,« pravi trener in opozarja, da razlike med boljšimi in slabšimi moštvi pridejo do izraza šele jeseni.

ODBOJKA - Po zmagi proti Makedoniji v finalu evropske lige

Slovenija v svetovni ligi

VROCLAV - Slovenski odbojkarji so dosegli svoj prvi cilj pod vodstvom novega trenerja Andree Gianija - uvrstili so se v svetovno ligo 2016. V finalu evropske lige - v prejšnjih letih so imeli s pomembnimi in odločilnimi kar nekaj težav, jim je uspelo s 3:0 premagati Makedonijo, upravičili so vlogo papirnatih favoritov in se uvrstili tja, kamor spadajo, kamor jih odbojkarji strokovnjaki že nekaj časa uvrščajo. Kar z »zlato generacijo« nazadnje ni uspelo Veselinu Vukoviću in Luki Slabetu, je tako uspelo italijanski legendi Gianiju, ki bo naslednjo sezono ekipo vodil v tretjem kakovostnem razredu svetovne lige.

V letošnji evropski ligi so bili slovenski odbojkarji brez prave konkurence, dosegli so namreč dvanajst zmag v prav tolikih nastopih. S prikazano igro niso vedno navdušili, najbrž pa se Gianijeva roka pozna. Pravi preizkusni kamen njegovega dela bo vsekakor šele nastop na evropskem prvenstvu oktobra letos. Slovenija je že štiri izvedbe stalen gost sklepne faze EP, v njej pa v ni pokazala ničesar (najboljši izid je 9. mesto iz leta 2011), čeprav je sedanji rod slovenskih odbojkarjev vse prej kot slab in mnogi izmed njih so se uveljavili tudi na klubski ravni. Kapetana Tineta Urnauta (27 let) je letos najel italijanski prvak Trento, Izolan Mitja Gasparini (edini reprezentant, starejši od 30 let) je bil v minuli sezoni eden najboljših tolkačev v Italiji, Alen Pajenk pa je igral na Poljskem, ki je danes zibelka evropske odbojke.

Slovenija - Makedonija 3:0 (25:21, 25:20, 25:17)

Slovenija: Pajenk 7, Šket 3, Gasparini 12, Vinčič 4, Kozarnernik 7, Klobučar, Kovačič, Pokeršnik, Ropret, Urnaut 12, Čebulj 10, Pavlovič.

Alen Pajenk je zadnje dve sezoni igral na Poljskem, zdaj pa se seli v Turčijo

CEV

Žemlja v finalu Portoroža

PORTOROŽ - Najizkušenejši slovenski teniški igralec Grega Žemlja bo danes ob 20. uri v finalu turnirja Tilia Slovenia Open v Portorožu naskakoval sedmi naslov na turnirjih challenger. Njegov tekmeč bo šesti nosilec Italijan Luca Vanni. Osemindvajsetletni Žirovničan je tudi v polfinalu prikazal odlično igro. Rusa Aleksandra Kudrjavceva je premagal po uri in enajstih minutah igre s 6:4 in 6:2. Za Žemljo je uvrstitev v finale največji uspeh v zadnjih dveh letih. Julija 2013 je osvojil svoj zadnji challenger prav tu v Portorožu, se naslednji teden prebil do rekordnega 43. mesta na svetu, nato pa v naslednjem letu in pol zaradi bolezni zdrsnil na 890. mesto. V prvem polfinalu je Luca Vanni, 141. igralec na svetu, premagal Slovačka Norberta Gombosa s 5:7, 6:4, in 6:3.

Napis iz časov SZ

MOSKVA - Delavci so ob prenovi stadiona Lužniki v Moskvi, ki bo gostil finale svetovnega nogometnega prvenstva 2018. našli sporočilo z olimpijskih iger 1980, ki jih je gostila ruska prestolnica. Pri remontu so na temeljih stadiona našli napis iz sovjetskih časov: »Delavci, varčujte z materialom.« »Tudi zdaj se skušamo ravnati po tem načelu,« so delavca, ki je odkril stari napis, povzeli ruski mediji.

Prevc tretji

COURCHEVEL - Na tekmi poletne velike nagrade v smučarskih skokih v francoskem Courchevelu je najboljši slovenski skakalec Peter Prevc osvojil tretje mesto. S 133 in 130,5 metra dolgi skokoma je zbral 236 točk in zaočeval le za zmagovalcem Nemcem Severinom Freudom (in Japoncem Kentom Sakuyamo).

NOGOMET - Prijateljska tekma v Križu proti Triestini

Vesna se je dobro upirala

Edini gol po prostem strelu - Vesna je imela v drugem polčasu nekaj priložnosti - Bojkot navijačev Triestine

Vesna - Triestina 0:1 (0:0)

Strelec: Zanardo v 74. min.

Vesna (začetna postava): Carli, G. Kerpan, Stanich, Avdič, Disnan, Potenza, Osmač, Toffoli, Menichini, Božičič, Venturini (Markovič, urič, Ramondo, A. Kerpan, Colja, Renar).

Triestina: Di Piero, Ricci, Ciave, Mattiellig, Beghin, Pramparo, Migliroini, Pettarin, Zubin, Kabine, Morelli, (Bonin, Crosato, Spadari, Baggio, Piscopo, Zanardo, Battaglini, De Bello.

Gledalcev: 200

Uvodna tekma Triestine na Krasu je bila včasih velik poletni nogometni dogodek. Že nekaj let to ni več, vseeno se je okrog kriškega pravokotnika (in kljub veliki vročini) zbralo včeraj popoldan kakih 200 gledalcev. A zanimivo: navijačev mestnega moštva je bilo le za vzorec, kajti znano je, da med njimi in zdajšnjim vodstvom kluba ne teče dobra kri.

V prvem polčasu so vsekakor gostje iz Trsta pokazali premoč. Bolj kot to, da bodo v novi sezoni igrali v ligi višje, je k temu botrovala njihova boljša telesna pripravljenost, saj trenirajo že tri teden, Vesna pa šele dobrih deset dni. Ne glede na to, se je kriško moštvo v prvem polčasu urejeno branilo in prvih 45 minut je minilo brez priložnosti.

Drugi polčas, ko sta oba trenerja opravila tudi veliko število menjav, sta si bili ekipi bolj enakovredni. Vesna je imela tri priložnosti: s Coljo (sodnik je najbrž pomotoma piskal off side), Venturiniem in Božičičem. Njegov prosti strel je vratar Triestine odbil. Bolj na-

tančen je bil bočni igralec Triestine Paola Zanardo, ki je prosti strel zunaj kazenskega prostora izvedel resnično zelo dobro. Pri Triestini se je, kljub 39 letom, izkazal Emil Zbin (lani pri Pordenonu), a je bilo vidno, da je precej varčeval z energijo. Vesna je poskušala izenačiti, a so bili igralci že čisto izčrpani. vendar je bil to zanje vsekakor pozitiven začetek sezone, poln koristnih napotkov za novega trenerja Sandrina.

V Repnu presenetili mladi igralci Krasa

Kras - Brda 1:2 (0:2)

Strelci: Tribušan in Silej za Brda, Maio v 89. min. za Kras.

Kras (začetna postava): Dagnolo, Salkič, Tawgui, Spetič, Simeoni, Tomizza, Fachin, Grujič, Maio, Stančič, Smrtnik (Gregori, Zucca, Petracci, Vascotto, Sgarbissa, Košuta, Poiani, Carlevaris, Racman.

Gledalcev: 50

Krstni nastop Krasa v novi sezoni je bil, porazu navkljub, pozitiven. Ekipa iz Brd, ki bo z nastopi v slovenski ligi začela že konec prihodnjega tedna, je pač pokazala boljši stopnjo pripravljenosti, nogometaši Krasa pa so v fazi intenzivnih priprav. Trener Žlogar pa je lahko zelo zadovoljen z igro, ki so jo pokazali mladinci v drugem polčasu, ko so v bistvu zagospodarili na igrišču. Od teh fantov bo imel Kras še dosti koristi.

S tekme v Križu (levo) in Repnu (desno)

FOTODAMI@N

Na delu tudi Gaja in Mladost

V novo sezono bosta v ponedeljek uradno stopili še dve naši nogometni društvi. sicer bosta med sezono nasprotnici v 2. amaterski ligi.

MLADOST - Doberdobsko moštvo je lani v finalu za napredovanje klonilo proti bazovski Zarji. Ponovitev uvrstitve v finale, ali osvojitve vrha lestvice, bo v novem prvenstvu izredno zahtevno, čeprav trener Gon je že poskrbel za taka presenečenja. Glavni cilj rdeče-modrih pa je, kot prvo, obstanek.

Na ponedeljkovem treningu, ki se bo začel ob 18. uri na doberdobski zelenici, bo tudi nekaj novih imen. Vračata se Samuel Furlan, letnik 1994 (Audax) in Michele Mainardis, letnik 1996, (Itala). V domačem dresu bo spet zaigral tudi drugi Doberdobec Federico Gergolet, letnik 1992, ki se lepo znajde na krilu (nekdanj Romana), branilec Piero Colautti 1993 (Ronchi), iz Pro Gorizije pa prihaja kvalitetni in skoraj univerzalni nogometaš Gianni Bur-lon, letnik 1985. Odhodov skoraj ni, odhaja samo branilec Simone Silvestri zaradi službenih razlogov. Mladost bo svoj prvi prijateljski nastop odigrala na trojnem srečanju v Moraru, v soboto 22. avgusta

GAJA - Sergio Colomban bo nov trener Gaje po vpisu v 2. amatersko ligo. Izkušeni trener je lani vodil ekipo Campanelle. Ekipa je doživela tudi nekaj sprememb, saj dobro polovico sestavljajo nova imena, na Padričah pa bodo lahko računali na dokaj široko postavbo 25 nogometašev. V Gajinem štabu se zavedajo težavnosti prvenstva, vendar poudarjajo, da je ogroditve ekipe, ki je bilo prvotno osnovano z namenom osvojitve napredovanja iz 3. amaterske lige, dokaj solidno. Zeleno-rumeni dres bodo letos oblekli vratar Dorso, Roberti, Seljak, Musič, Serra, Stenna, Turus, večinoma so ti mladi igralci, ki so lani še igrali pri Montebellu, Campanellah in Domiu. Računajo pa še na kako okrepitev v obrambi in napadu. (mar)

MOTOCIKLIZEM - V razredu 125 SP

Andrej Kosmač si je dirko pred koncem že priboril naslov prvaka AJ

Obvestila

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira od ponedeljka, 7. septembra, kot uvod v novo vadbeno sezono trodnevni začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave sprejema Mara na tel. št. 3898003486.

ŠD KONTOVEL organizira odbojarski kamp v sodelovanju z ZŠSDI. Za deklice letnikov 2002-2008, od 31. avgusta do 5. septembra od 8.00 do 16.00 na kontovelskem igrišču. Prijave do 25. avgusta. Info: 328829922 (Tania) ali 3479037995 (Ilenia).

NK KRAS obvešča, da bo prvi trening za mladince 1997-1998 v ponedeljek, 17. avgusta, zbor ob 10.30, za naraščajnike 1999-2000 v torek, 18. avgusta, zbor ob 16.00 in za najmlajše 2001-2002 v torek, 25. avgusta, zbor ob 10.30. Vsi treningi bodo v Repnu. Info na tel. 040-2171044 (tajništvo) ali nkkras@gmail.com.

AŠD SOKOL organizira Poletni športni kamp na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra, za otroke letnikov 2001-2008. Prijave do 25. avgusta na tel. 340-8556304 (Marko) in 348-8850427 (Lajris) ali na csdadsokol@gmail.com.

AŠK KRAS - namiznoteniški odsek obvešča vse tekmovalne skupine in začetnike, da je prvi trening na ponedeljek, 17.8. 2015. Zbor je ob 18.00 uri v Športno Kulturnem Centru!

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center »Plesalček« za otroke od 3 do 8 let od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillemium.com.

KOLESARSKI KLUB ADRIA iz Lonjerja prireja 6. septembra, netekmovalni kolesarski »Maraton prijateljstva Ljubljana - Trst«, s startom ob 9.30 na Kongresnem trgu v Ljubljani. Vse informacije na spletni strani www.slosport.org.

AŠD SOVODNJE in ZŠSDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2015 na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 24.8. do 28.8.2015. Prijave (do četrta 20.08.2015) in informacije po elektronski pošti: asdsovodnje@libero.it; ali po telefonu: 0039 - 3283674301 (Rudi Devetak), 0039 - 3297411459 (Ljubica Butkovič), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386 - 40607320 (Rok Cerne).

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra. Prijave do 24. avgusta info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

KK BOR in ZŠSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 12. leta od ponedeljka 31. avgusta do petka 4. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com.

Andrej Kosmač, ki ga zdaj poznamo predvsem kot predsednika Jahalnega društva Dolga krona, je bil v mladih letih odlični motociklist, na »stara leta«, zdaj jih ima 43, pa ga je svet motorjev spet očaral in se je odločil, da se bo v njem vnovič preizkusil. Tako že četrto leto nastopa na dirkah srednjeevropskega prvenstva Alpe Jadran. Po nekaj sezonah, ki se niso izšle po želji, je letos končno dočkal svoj trenutek. Po dveh uvrstitvah na 2. mestu na zadnji dirki, ki je bila preteklo nedeljo na znamenitem Hungaroringu na Madžarskem, si je namreč še pred zadnjo dirko, ki bo septembra na Slovaškem, zagotovil naslov prvaka Alpe Adria v razredu 125 SP, kar sam šteje za višek svojega drugega motociklističnega življenja.

Letošnja sezona je bila zanj še posebej uspešna. Na prvih dveh dirkah v italijanski Adrii je namreč zmagal, na vseh preostalih, razen na »domačem« Grobniku, pa se je vedno povzpел na zmagovalni oder. Bil je toliko boljši, da ima pred zadnjo dirko na Slovaškem neulovljivo prednost.

Kosmač tekmuje z aprilio, na dirkah pa ga spremlja zvesti Mario Rapotec, zdaj mu pomaga tudi sin Patrik, ki bi ga Kosmač želel uvesti v svet motorjev.

Na dirki AA je v Kosmačevem razredu nastopilo 24 dirkačev različne starosti z Češke, Italije, Srbije, Hrvaške in Slovaške. Kosmač je na Hungaroringu tekmoval prav na dan, ko se je tam v razredu superbike smrtno ponesrečil Slovenec Berio Camlek iz Velenja. V času nesreče je Kosmač že zapustil Hungaroring, a je vseeno v zvezi s tragedijo (po padcu v prvem za voju so slovenskega dirkača povozili kar trije tekmeči), povedal svoje mnenje. »Na startu v njegovem razredu je vedno prevelika gneča in veliko padcev je bilo že na prejšnjih dirkah. Dosti je dirkačev z vzhoda. Imajo denar, kupujejo drage motorje in želijo biti v ospredju. Mnogi izmed njih pa niso dovolj izkušeni. Nasprotno, Camlek je bil eden najbolj izkušenih v tem razredu, a je imel izredno smolo. To je bila njegova predzadnja dirka v karieri, po njej bi se športno upokojil,« je dejal Kosmač. (ak)

Andrej Kosmač v akciji na zmagovalnem odru

KOŠARKA - Jutri mladinci, v sredo člani

Jadran je še »gradbišče«

Za mladinske vrste in člansko ekipo košarkarjev Jadrana so se počitnice že zaključile, saj jih v ponedeljek čaka prvi zbor, nato pa se bodo začeli treningi. Na štartnih blokih se bo predstavilo pet mladinskih moštev. V prvem tednu bo ekipa U13/U14 trenirala v ponedeljek, sredo in petek v Nabrežini od 17. ure do 18.45, ob torkih in četrtek pa v telovadnici na Rouni od 16.30 do 18. ure. Na Rouni bo vsak dan treniralo tudi moštvo U15 od 10. do 12. ure. Selekcija U16 bo v ponedeljek, sredo in petek trenirala v telovadnici Ervatti od 18. do 20. ure, v torek in v četrtek pa v istem časovnem terminu v Nabrežini. V ponedeljek, sredo in petek bo v Nabrežini od 19. do 21. ure trenirala ekipa U18, ki bo na Rouni trenirala v torek in v četrtek med 18. in 20. uro.

Najstarejša mladinska ekipa bo letos skupina Under20, ki bo trenirala v ponedeljek, sredo in petek od 20. do 22. na Rouni, v torek in četrtek pa v Nabrežini od 20. do 22. ure.

Ekipi Under20 se bodo nato v sredo, 19. avgusta, pridružili tudi člani, ki bodo skupaj z mladinci začeli priprave na novo člansko sezono, med katero bo Jadran igral v C-ligi gold. Kar se tiče ogrinja ekipe, zaenkrat ni posebnih novosti, lahko pa povemo, da bi lahko za predstavitev moštva kar postavili tablo z napisom »work in progress« oz. »ekipa je v izdelavi«. Trener Andrea Mura trenutno razpolaga z jedrom šestih igralcev, ki so zagotovo solidno ogrinja za C-ligo gold: Borut Ban, Daniel ter Matija Batich (na sliki), Carlo De Petris, Saša Malalan in Martin Ridolfi. Tem bodo priključili še nekaj mladih igralcev, med katerimi sta zagotovo Aleksander Daneu in Patrik Kojanec, medtem ko bo Samuel Zidarič tudi v naslednji sezoni igral pri moštvu Pallacanestro Trieste, saj je Zidarič v širšem izboru igralcev tržaške ekipe, ki nastopa v A2-ligi gold. Ostaja pa nerešeno vprašanje glede prihodnosti Simona Cettola, za katerega se še ne ve, kje bo nastopal, zagotovo pa bi lahko Jadran bil zanimiva »vitrina« za sedemnajstletnega košarkarja, ki bi lahko igral tako v ekipi U20 kot v članski ekipi. Jadrano vodstvo pa še vedno išče okrepitev za igro pod košema in ni izključeno, da bi kakega centra najelo v Sloveniji. (av)

fotoutrip '15 70 let

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Gojenci VZS Čuk z Belinellijem in spremljevalcem Švabom

Belinelli z gojenci VZS Mitja Čuk

Več kot 350 mladih košarkarskih navdušencev je v sredo dopoldan preplavilo tržaško športno palačo, da bi se srečali s košarkarji italijanske reprezentance, ki se v Trstu mudijo na pripravah za septembrsko evropsko prvenstvo. Med njimi so bile tudi košarkarice ŠD Polet, ki jih je spremljala Marina Brollo, poleg njih pa tudi skupina gojencev VZS Mitja Čuk, ki jih je spremljal Marko Švab. Z njimi, kot je razvodno iz posnetka, se je fotografiral tudi Marco Belinelli, eden od Italijanov, ki nastopa v ameriški ligi NBA.

»Vzdušje je bilo enkratno in vsi italijanski košarkarji so pokazali velik posluš za mlade navijače,« srečanje opisal Marko Švab.

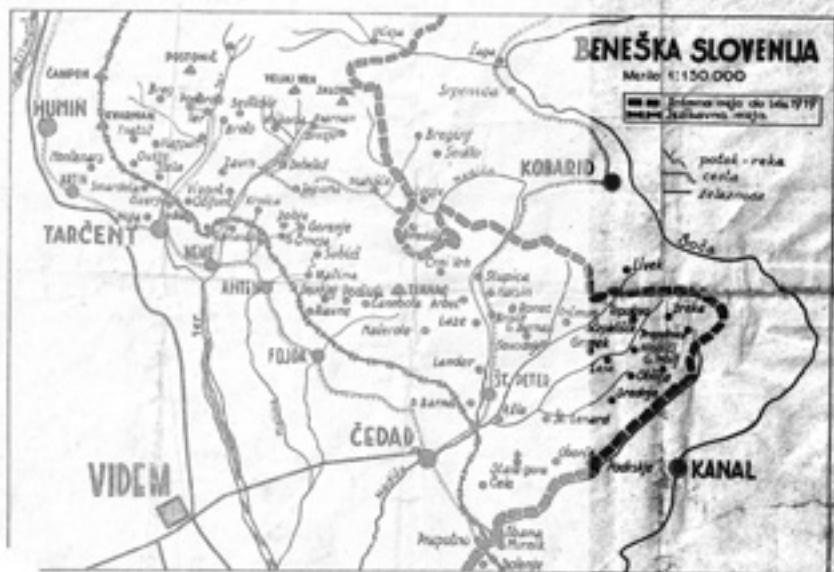

Mladi atlet iz Jamelj Cristian Faidiga, ki je osvojil bronasto odličje v Tbilisiju
EMANUELA

Benečija moje mladosti

Sergij Lipovec

Ob koncu petdesetih let takratni mladinci nismo poznali Benečije. Kar smo vedeli o tem najbolj zahodnem predelu naselitve Slovencev, je bilo le iz redkih knjig o tem področju. Od generacije naših staršev nismo prejemali kaj dosti informacij. Tudi oni so bili pomanjkljivo seznanjeni, razen nekaterih posameznikov. Še to njihovo poznanje je bilo v veliki meri zelo »romantično«, o neki deželi, ki krvavi, a je že izgubljena, potujčena, obubožana, zaničevana, zapostavljena.

Osebo sem imel v nižji srednji šoli sošolca, prijatelja. Bil je mlad krepak fant odprtega srca. Jaz sem bil droben, vedno zadnji v vrsti pri telovadbi, šibek, nedorasel. Pa me je ta pobič, ki je bil vedno med prvimi v vrsti pri telovadbi, prvi pri nogometu in drugod, vzel pod zaščito pred pretepači. Ne da bi živel v kakih pretepaških družčinah. V tisti predpubertetni/pubertetni dobi je bilo prav normalno, da se v »fantovski« družbi meriš na os-

novi moči, hitrosti, agresivnosti. V takem obdobju tisti, ki se ni stegnil, zrasel, je vedno potegnil krajšo. Jaz sem bil pač še majčken. Stegnil sem se šele dobro leto kasneje. Do takrat pa me je vzel pod »perutnice«, pred kakim razboritežem v šoli, ta mlad sošolec. Bil je Benečan. Iz Hlodiča doma. Takrat nisem imel pojma niti kje so Sovodnje ali Krmin, kaj šele Hlodič. Jožko je znal dobro slovenščino, a ne tako kakor jaz. Bil pa je mnogo boljši v italijanščini. Tako sva se »kompenzirala« v svojem znanju.

Začel sem odkrivati Benečijo. Preko njegovega pripovedovanja in nato preko knjige, ki sem si jo izposodil v Dijaškem domu. Na platnici je bila ženska v rezijanski narodni noši. Jožko seveda ni hodil vsak dan iz Benečije v šolo v Trst. Živel je v dijaškem domu v Trstu. Če ne bi »naši« skrbeli, da so lahko prihajali v oba dijaška domova, tako v Trstu kakor v Gorici, otroci iz Benečije, bi

Po hribih...

moral Jožko, kakor mnogi drugi, v šolo kam v Čedad, vsekakor v italijansko. Po vsej verjetnosti v kako poklicno šolo, ne pa v nižjo srednjo, ki mu je odpirala pot za nadaljnji študij. Bil je dečko odprte, brihtne glave, škoda bi bilo, ko bi moral zakopati lastne sposobnosti. Ni bil edini Benečan v dijaškem domu, vendar on je bil moj sošolec in prijatelj. Žal sva se že po nižji razšla na različne šole. Mladostno prijateljstvo je zginilo v toku življenja, pojma nimam kje je in kaj je z njim. Kakor on ne ve nič več o meni.

Kako leto po najinem prijateljstvu me je razvednost po tej oddaljeni deželici – Benečiji – gnala, da bi jo pobližje spoznal. In kako jo lahko spoznaš kakor mladinec? Pot pod noge. Nisem bil več šibak, zadnji v telovadni vrsti – ko sem se v puberteti naenkrat stegnil, da sem imel dlani ob kolenih kakor kak opičjak, sem bil takoj med prvimi v vrsti. Nisem več rabil »varuhov«, prijatelje pa še vedno. Teh sem si nabral celo vrsto med taborniki. Pa sem navdušil še nekaj takih taborniških posebnikov. Odločili smo se, da poleg taborjenja, planinskih pohodov po Sloveniji, ekskurzij in brigad po Jugoslaviji, skušamo prehoditi Benečijo. To je še posebno zanimalo dva brata, ki sta bila apatri-

da, brez potnega lista in prepustnice. Zato nista mogla nikoli z nami čez mejo.

Pa ni bilo vse tako enostavno. Benečija je spadala v obmejni pas, kjer je bilo policijsko nadzorstvo nad gibanjem ljudi kar solidno. Povsod so te opozarjale table, da si v obmejnem pasu, kjer je strogo prepovedano uporabljati fotografski aparat, daljnogled, kompas, specialke itd. Te omejitve so sicer veljale tudi za tržaško ozemlje, a je bil tu nadzor bolj ohlapen. No, tabornik mora biti iznajdljiv – po Benečiji smo hodili široko gor in dol z vsemi specialkami, kompasi, daljnogledi, fotografskimi aparati, ki so bingljali od nas. Neverjetno, a resnično. Srečali smo vojake na manevrih, pohodih, karabinjerje, bili na očeh vsem – nihče nas ni v ničemer oviral. Seveda smo bili v taborniških krogih, verjetno smo se zdeli kakor mala patrolja, obtežena z vsemi šotori, kuharsko opremo in podobnim (seveda orožja ni bilo nikjer), ko nas je kdo pobaral, kam spadamo, smo kar zamomljali in šli dalje. Laška lahkotnost.

Tri leta zapored smo v poznem poletju odhajali na pohode s »premičnim taborjenjem«. To je pomenilo, da smo na ramah nosili težka platnena šotorska krila, debele lesene standarde, gumijaste blazine za spanje, odeje, posodo, hrano, malo kuhinjo s plinom, prvo pomoč, oblačila, pokrivala, saj je Benečija kar deževna. Obteženi smo bili kar do volj. Pa še kako kitaro smo imeli. Seveda je bilo treba vsako jutro po zajtrku vse spakirati, pot pod noge, zvečer poiskati prostor, da si lahko postavil šotore, in to na kolikor toliko ravnih tleh, sicer je ponoči sosed na višji strani stalno drsel proti tebi, ti pa iz šotora pod dež. Prvo leto smo največ prehodili. Iz Čedajske železniške postaje gor v Mažerole in na Ivanac, da si takoj ogledamo z vrha kako izgledajo ti grički in grape. Nato dol, mimo Špetra in Azle, proti Hlodiču. Tu smo lahko pozdravili Doriča. Spoznali smo ga na raznih predavanjih o Benečiji in seminarjih Mladinske iniciative.

V Hlodiču sem upal, da bom lahko pozdravil svojega starega prijatelja iz šolskih let Jožkota, a je že delal v tujini. V Benečiji pač ni bilo kruha, moral si po svetu. Na njegovem domu so nas lepo sprejeli, dejali so nam, naj nikar ne teptamo tiste male zaplate trave s svojimi šotori, temveč naj prespimo kar na njihovem seniku. Tako smo se z veseljem izognili iskanju prostora, postavljanju in podiranju. Zjutraj pa smo s senika lahko opazovali pravi spektakel, vsaj za nas mlade fante, vsi iz mestnega okolja. Ob rani uri se je pod senikom odvijala kmečka ljubzenska zgodba. Sosed je pripeljal svojo kravo, naši gostitelji so bili namreč lastniki pravega bogastva – bika. Ta spolni obred je bil za nas vse res prava univerza, da o smehu, dovtipih sploh ne govorim. Odšli smo naprej res dobre volje.

V strmine...

Se nadaljuje

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Knjižnica Quarantotti Gambini (Ul. delle Lodole, 7/A)
V **ponedeljek, 17. avgusta, ob 21.00** / TriestEstate / Pupkin Kabarett: »... a volte ritornano«.

SLOVENIJA

SEŽANA
Kosovelov dom - Amfiteater

V **nedeljo, 30. avgusta, ob 21.00** / monokomedija / »Zapornik št. 3.2.3.«, Scenarij in režija Matej Mijatović, igra: Domen Valič / Če bo vreme slabo, bo predstava v Veliki dvorani.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Trg Verdi
V **nedeljo, 16. avgusta, ob 21.00** / irish-folk večer / Nastopali bodo Wooden Legs.
NABREŽINA
■ **Paznik Sv. Roka**
V **soboto, 15. avgusta ob 20.00** / Nastopa vokalni ensemble Vikra, umetniški vodja Petra Grassi / ob 21.00 / sledil bo koncert skupine Happy Day
V **nedeljo, 16. avgusta ob 20.00** / koncert skupine Giuliaapelizzariballaben.

SLOVENIJA

PORTOROŽ
Avditorij
V **torek, 18. avgusta, ob 20.30** / klasika in rock / Nastopajo: 2CELLOS
V **četrtek, 20. avgusta, ob 21.00** / Glavna dvorana / Koncert /

»Bobni Miru«. Nastopajo: Mladinski simfonični orkester in pisatelj Paolo Rumiz. Dirigent: Igor Coretti Kuret.
Trg Prekomorskih brigad Portorož
V **petek, 21. avgusta, ob 22.00** / koncert / Nastopa: »Uroš Perić - Perry« v poklon legendarnemu Ray Charlesu.
V **soboto, 22. avusta, ob 22.00** / koncert / Nastopali bodo »Sugar Free Zuccherò band«, ki vas bo popeljala v svet Zuccherò-vih največjih uspešnic.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST
Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.
Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.
Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.
ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

DOLINA
Zgodovinski arhiv Pangerc (na trgu v Dolini) je na ogled razstava »Spomini iz fronte 1914 - 1918«. Razstava bo na ogled do 27. septembra.
BOLJUNEC
Društveni bar n' G'rici: Skupina 35-55 in SKD F: Prešeren vabita na ogled fotografske razstave Sonje Gregori o Nepalu .Razstava bo na ogled do konca avgusta.
OPČINE
Gostilna Veto: Fotovideo TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Pavla Morelja »Pogledi v naravo«.Razstava bo na ogled do konca avgusta.
NABREŽINA
Kavarna Igo Gruden: Fotovideo TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

REPEN
Kraška hiša je na ogled razstava fotografiji Nike Furlani »Corpora lucida«. Razstava bo na ogled do 16. avgusta s sledečim urnikom: nedelje in prazniki od 11. do 12.30 in od 15. do 17. ure.
PEVMA
Razstavni prostor: ob prazniku Sv. Ane bo v petek, 24. julija, ob 19. uri odprtje razstave »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«; na ogled bo ob prazniku Sv. Ane ves dan, od 27. julija do 2. avgusta 17.00-19.00 in do konca decembra po dogovoru.

SLOVENIJA

SEČOVLJE
Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.
PADNA
Galerija Božidarja Jakca: grafike in ris-

be Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.
LIPICA
Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.
LOKEV
Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.
TOMAJ
Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).
GORJANSKO
Avstro-Ogrsko vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne je največje pokopališče avstro-ogrske vojske na območju soške fronte, saj je tu pokopanih preko 10.000 vojakov različnih narodnosti. Možen je samostoje ogled.
ŠTANJEL
Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podobe Krasa« / Info.:gradstanjel@guest.arnes.si
TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.
AJDOVŠČINA«
Vojašnica Janka Premrla Vojka: voja-

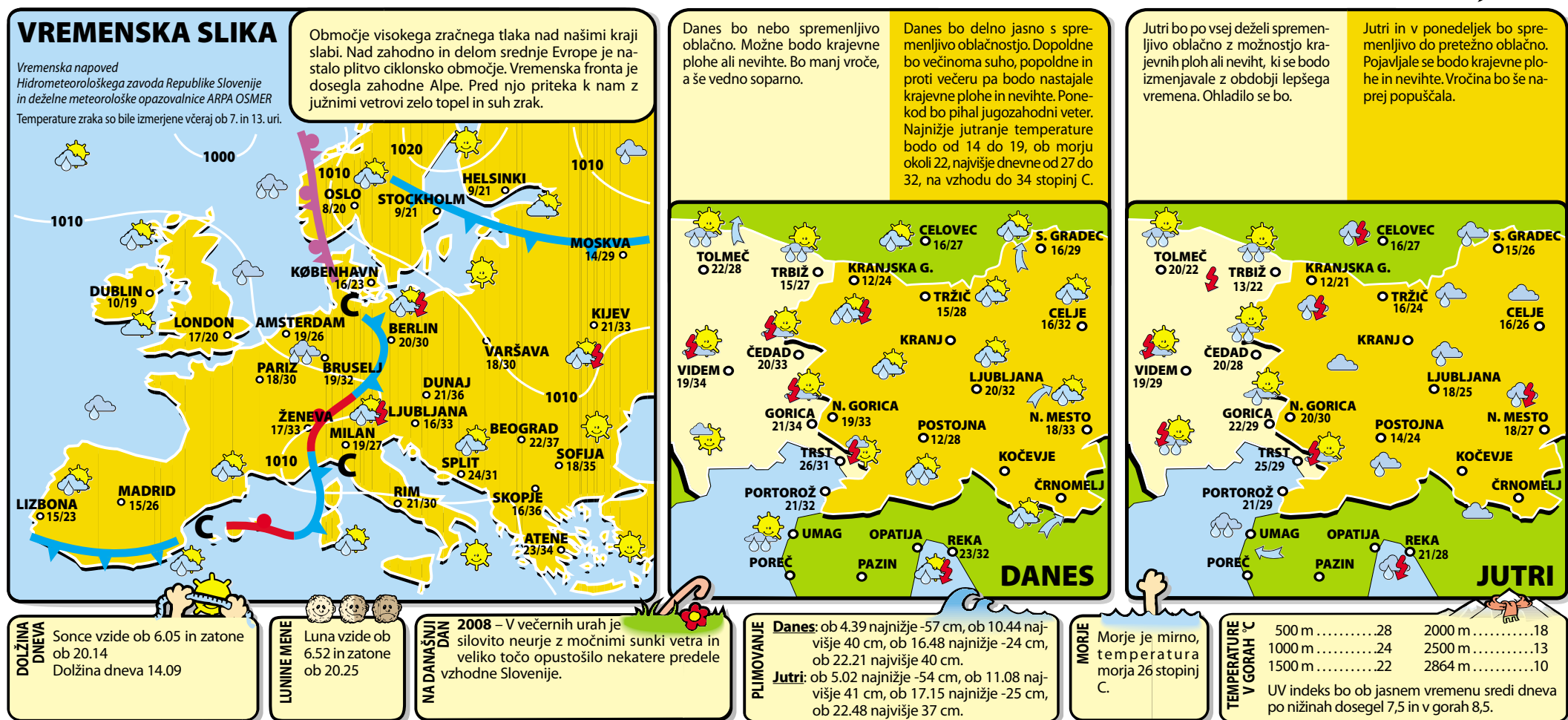
ški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.
Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.
DOBRVO
Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitve), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitve) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.
MIREN
Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.
KANAL
V **Melinkih na št. 5** je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.
Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.
TOLMIN
Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.
KOBARID
Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.
TRENTA
Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.
LJUBLJANA
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

				SESTAVIL LAKO	MEJNA REKA MED POLJSKO IN NEMČIJO	MESTO NA NIZO-ZEMSKEM	SPOLNO OBČEVANJE S KRVNIM SORODNIKOM	TRŽAŠKI UMETNIK IN FOTOGRAF (CLAUDIO)	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	KORITO NA DNU	PORTUGALSKA PEVKA IN IGRALKA RODRIGUES	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA RYAN	NOGOMETNI KLUB IZ BERGAMA	SIROTA, UBOŽEC	FRANCOSKA PREPROGA				
AMERIŠKI PEVEC REDDING									NAŠA PARLAMENTARKA BLAŽINA										
PRIPRAVA ZA MERJENJE SILE																			
MESTECE PRI GENOVI										TROPSKA RASTLINA									
ANGLEŠKI FILMSKI IGRALEC GUINNESS									PRIMO LEVI GLAV. MESTO MASSACHUSETTSA			IZRASTEK NA GLAVI							
NAČIN OBLAČENJA				DREVO TROPSKE AFRIKE	IT. IGRALKA FERILLI	NAŠ NOVINAR TENCE								KEMUJSKI ZNAK ZA IRIDIJ	ABRAHAMOVA ŽENA				
															STARA MERA ZA VINO ALI ŽITO				
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NEMATERIALNA ENOTA PO LEIBNIZU	GOROVJE V ITALIJI	IZDELEK PRI MLETJU ŽITA KOROŠKI PLES				NOGOMETNI KLUB IZ GRADIŠČA ANNA OXA				ITALIJANSKA KANTAVTORKA (DONATELLA)	OPENSKA ZNAMENITOST RUSKI ČAJNI KUHALNIK					SLOVENSKI GLASBENIK SOSS	TEKMOVALCI BORILNEGA ŠPORTA	
NAJBOLJŠI ARGENTINSKI NOGOMETAŠ VSEH ČASOV								KRAJ V INDIJI						SPOLNA ZDRUŽITEV					
GLASBENO ODRSKO DELO					ITALIJANSKA PEVKA MELE			GRŠKI PESNIK (JANIS)					KRAJ V LOMBARDIJI, LETNI ZBOR SEVERNE LIGE						
SLOVENSKI ALPINIST IN PUBLICIST ZAPLOTNIK				GRŠKA ČRKA	NEKDANJI ITAL. ATLET (STEFANO)		VEZNIK			TINA MAZE			JUTRANJA ZORA			JAZ, TI, ...			
ADA NEGRI			ODSLUŽENEC						KOSI POHIŠTVA OB MIZI						NEUNIFORMIRANEC				
NEMŠKI BOTANIK (JOHANN JAKOB)						HINKO SMREKAR			VESTIČKA								ZNAMKA NEMŠKI AVTOV		
RAZČLE-NJEVALEC						ANTON PETJE			OZEK KONEC POLOTOKA								GRUDEN IGO		
	KADMOSOVA HČI IN ATAMANTOVA ŽENA				VISEČ SNEŽNI ZAMET NA GORSKEM GREBENU					SLOVENSKI IGRALEC IN PLESALEC (ALI)						STARI GERMANI			
										NAŠA NOVINARKA JAZBAR						EGIPTČANSKA BOGINJA PLODNOSTI			

SLOVARČEK - DILLEN = nemški botanik • ISM = nog. klub iz Gradišča • KRA = zemeljska ožina na Malaki • RECCO = občina pri Genovi • RITSOS = grški pesnik, tudi Ricos • TARSA = kraj v Indiji • TIEL = mesto na Nizozemskem

Nadležni paparaci

LONDON - Princ Williams in njegova soproga Kate sta vse bolj zaskrbljena zaradi paparacev, ki nadlegujejo njunega dveletnega sina Georgeja (na uradni sliki). Pri tem se poslužujejo najrazličnejših tehnik. Minuli teden je policija v bližini otroškega igrišča odkrila avtomobil, v katerem je za okni, zastrtimi z rjuhami, založen s hrano in pijačo "taboril" fotograf. Ves dan je bil s prstom na sprožilcu fotoaparata na preži za Georgom. Fotografi v zasebnih parkih sledijo princu in njegovi varuški in celo izkoriščajo druge otroke, da bi princa privabili na primerno mesto za slikanje. Fotografi se skrivajo tudi na poljih in v gozdovih v bližini podeželskega doma v Norfolku ter v peščenih sipinah na plaži, kjer se je George igral s svojo babico.

Emirates napoveduje najdaljši polet

DUBAJ - Dubajska letalska družba Emirates je napovedala, da bo od februarja prihodnje leto v njeni ponudbi dolej najdaljši potniški let brez postanka, ki bo trajal več kot 17 ur. Družba bo z boeingom 777-200LR, ki lahko poleg 266 potnikov prevaža do 15 ton tovora, letela iz Dubaja v Panamo. 13.821 kilometrov dolg let bo trajal 17 ur in 35 minut, kar prekaša do sedaj najdaljši let iz Dallasa do Sydneya za več kot 30 minut. Pri družbi Emirates pričakujejo, da bo povezava med Dubajem in Panamo postala njihova izhodiščna točka za lete v Južno Ameriko.

Terme Zreče

POLETJE, POLNO SREČE

~~57 €~~

49 € / dan

OTROK
GRATIS

Informacije in rezervacije: +386 3 75 76 000, terme@unitur.eu
www.terme-zrece.eu